

Ετήσια Οικονομική Έκθεση 31.12.2018

ΑΡ.Μ.Α.Ε. 7365/06/Β/86/32 – ΑΡ. Γ.Ε.ΜΗ. 121572960000

ΟΜΙΛΟΣ «ΕΛΑΣΤΡΟΝ Α.Ε.Β.Ε. – ΧΑΛΥΒΟΥΡΓΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ»

**Σύμφωνα με το άρθρο 4 του Ν. 3556/2007 και τις Εκτελεστικές
Αποφάσεις του Δ.Σ. της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς**

Απρίλιος 2019

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

	Δήλωση Εκπροσώπων του Διοικητικού Συμβουλίου	4
	Ετήσια Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου της ΕΛΑΣΤΡΟΝ ΑΕΒΕ	5
	Έκθεση Ελέγχου Ανεξάρτητου Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή	30
1.	Κατάσταση Οικονομικής Θέσης	35
2.	Κατάσταση Αποτελεσμάτων και Λοιπών Συνολικών Εσόδων	36
3.	Κατάσταση Μεταβολών Ιδίων Κεφαλαίων	37
4.	Κατάσταση Ταμειακών Ροών	38

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΕΠΙ ΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ

1.	Γενικές πληροφορίες	39
2.	Οι σημαντικές λογιστικές αρχές που χρησιμοποιεί ο Όμιλος	39
2.1	Νέα πρότυπα, διερμηνείες και τροποποιήσεις υφιστάμενων προτύπων	39
2.2	Πλαίσιο κατάρτισης των Οικονομικών Καταστάσεων	45
2.3	Ενοποίηση	46
2.4	Συναλλαγματικές μετατροπές	47
2.5	Ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις	47
2.6	Ενσώματα περιουσιακά στοιχεία	48
2.7	Άυλα περιουσιακά στοιχεία	48
2.8	Επενδύσεις σε ακίνητα	49
2.9	Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία κατεχόμενα για πώληση και διακοπείσες δραστηριότητες	49
2.10	Έλεγχος απομείωσης ενσώματων και άυλων στοιχείων	49
2.11	Πληροφόρηση κατά τομέα	50
2.12	Κόστος δανεισμού	50
2.13	Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία	50
2.14	Αποθέματα	52
2.15	Εμπορικές Απαιτήσεις	52
2.16	Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	53
2.17	Μετοχικό κεφάλαιο και αποθεματικά	53
2.18	Δανεισμός	53
2.19	Φόρος εισοδήματος – Αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος	53
2.20	Παροχές σε εργαζόμενους	54
2.21	Προβλέψεις	55
2.22	Από-αναγνώριση χρηματοοικονομικών απαιτήσεων και υποχρεώσεων	56
2.23	Αναγνώριση εσόδων (α) Έσοδα από πώληση αγαθών (β) Έσοδα από παροχή υπηρεσιών (γ) Έσοδα από τόκους (δ) Έσοδα από μερίσματα	56
2.24	Μισθώσεις	57
2.25	Διανομή μερισμάτων	57
2.26	Κρατικές επιχορηγήσεις	57
2.27	Κέρδη ανά μετοχή	58
2.28	Μακροπρόθεσμες απαιτήσεις / υποχρεώσεις	58
2.29	Συνδεδεμένα μέρη	58
2.30	Διαχείριση κεφαλαίου	58
3.	Διαχείριση χρηματοοικονομικού κινδύνου Πιστωτικός Κίνδυνος Κίνδυνος ρευστότητας Κίνδυνος αγοράς	59
4.	Εύλογη αξία χρηματοοικονομικών στοιχείων	63
5.	Σημαντικές λογιστικές εκτιμήσεις και κρίσεις της διοίκησης	63

6.	Ανάλυση των ενσώματων πάγιων περιουσιακών στοιχείων	64
7.	Επενδύσεις σε ακίνητα	66
8.	Ανάλυση των απαιτήσεων	66
9.	Ανάλυση των αποθεμάτων	69
10.	Επενδύσεις	69
11.	Παράγωγα	69
12.	Ανάλυση των ταμειακών διαθεσίμων	70
13.	Ανάλυση όλων των λογαριασμών της καθαρής θέσης	70
14.	Ανάλυση προμηθευτών και λοιπών υποχρεώσεων	72
15.	Ανάλυση των δανείων	72
16.	Ανάλυση των αναβαλλόμενων φόρων	73
17.	Ανάλυση των παροχών σε εργαζόμενους μετά την έξοδο από την υπηρεσία	75
18.	Ανάλυση των φορολογικών υποχρεώσεων	77
19.	Πληροφόρηση κατά τομέα	77
20.	Ανάλυση των λοιπών λογαριασμών αποτελεσμάτων	79
21.	Ανάλυση των κερδών ανά μετοχή	82
22.	Συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη	82
23.	Ενδεχόμενες υποχρεώσεις – απαιτήσεις	84
24.	Μερίσματα	86
25.	Στοιχεία για το προσωπικό	86
26.	Κρατικές επιχορηγήσεις	86
27.	Υποχρεώσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης	87
28.	Συναλλαγματικές Ισοτιμίες	88
29.	Διαδικτυακός τόπος ανάρτησης των Οικονομικών Καταστάσεων	88
30.	Γεγονότα μετά την ημερομηνία σύνταξης των Οικονομικών Καταστάσεων	88
31.	Στοιχεία και Πληροφορίες της 31.12.2018	89

ΔΗΛΩΣΗ ΕΚΠΡΟΣΩΠΩΝ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ
(σύμφωνά με το άρθρο 5 του Νόμου 3556/2007)

Με την παρούσα βεβαιώνεται και δηλώνεται ότι, εξ' όσων γνωρίζουμε οι ετήσιες οικονομικές καταστάσεις της Ανώνυμης Εταιρίας «ΕΛΑΣΤΡΟΝ Α.Ε.Β.Ε. – ΧΑΛΥΒΟΥΡΓΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ» για την περίοδο 01.01.2018 – 31.12.2018, οι οποίες καταρτίστηκαν σύμφωνα με τα ισχύοντα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, απεικονίζουν κατά τρόπο αληθή τα στοιχεία του ενεργητικού και του παθητικού, την καθαρή θέση και τα αποτελέσματα χρήσεως της εταιρίας καθώς και των επιχειρήσεων που περιλαμβάνονται στην ενοποίηση εκλαμβανομένων ως σύνολο, σύμφωνα με τα οριζόμενα στις παραγράφους 3 έως 5 του άρθρου 4 του Ν. 3556/2007 και των κατ' εξουσιοδότηση αποφάσεων του Διοικητικού Συμβουλίου της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς.

Επιπρόσθετα βεβαιώνεται και δηλώνεται ότι εξ' όσων γνωρίζουμε η Ετήσια Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου απεικονίζει κατά τρόπο αληθή τις πληροφορίες που απαιτούνται βάσει της παραγράφου 6 του άρθρου 4 του Ν. 3556/2007 και των κατ' εξουσιοδότηση αποφάσεων του Διοικητικού Συμβουλίου της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς.

Ασπρόπυργος, 10 Απριλίου 2019

Οι δηλούντες – βεβαιούντες

Σίμος Παναγιώτης

Καλπίνης Αθανάσιος

Κουτσοθανάσης Στυλιανός

Πρόεδρος Δ.Σ.

Διευθύνων Σύμβουλος

Αναπ. Διευθύνων Σύμβουλος

ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ της ΕΛΑΣΤΡΟΝ Α.Ε.Β.Ε. για τη περίοδο από 1^η Ιανουαρίου έως 31^η Δεκεμβρίου 2018

Η ετήσια Οικονομική Έκθεση της χρήσης 2018 έχει συνταχθεί σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 4548/2018, του Ν. 3556/2007 και τις επί αυτού Εκτελεστικές Αποφάσεις του Δ.Σ. της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς.

Οι εταιρίες που περιλαμβάνονται στην ενοποίηση, εκτός της μητρικής, είναι οι ακόλουθες:

ΕΤΑΙΡΙΑ	ΕΔΡΑ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ	ΚΟΣΤΟΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ	ΜΕΘΟΔΟΣ ΕΝΟΠΟΙΗΣΗΣ
ΜΕΤΑΛΛΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΒΟΡΕΙΟΥ ΕΛΛΑΔΟΣ ΑΕ	Θεσσαλονίκη	Εμπόριο & επεξεργασία προϊόντων χάλυβα	100,00%	6.368.000,00	Ολική
BALKAN IRON GROUP S.R.L.	Βουκουρέστι Ρουμανίας	Εμπόριο & επεξεργασία προϊόντων χάλυβα	33,33% (Κοινοπραξία)	800.000,00	Καθαρή Θέση
ΦΩΤΟΑΝΑΠΤΥΞΗ ΑΕ	Ασπρόπυργος	Παραγωγή ηλ/κής ενέργειας από Φ/Β σταθμούς	98,6%	325.500	Ολική
ΦΩΤΟΔΙΟΔΟΣ ΑΕ	Ασπρόπυργος	Παραγωγή ηλ/κής ενέργειας από Φ/Β σταθμούς	98,3%	265.533,70	Ολική
ΦΩΤΕΝΕΡΓΕΙΑ ΑΕ	Ασπρόπυργος	Παραγωγή ηλ/κής ενέργειας από Φ/Β σταθμούς	97,5%	175.500	Ολική
ΗΛΙΟΣΚΟΠΙΟ ΑΕ	Ασπρόπυργος	Παραγωγή ηλ/κής ενέργειας από Φ/Β σταθμούς	97,5%	175.500	Ολική
ΦΩΤΟΚΥΨΕΛΗ ΑΕ	Ασπρόπυργος	Παραγωγή ηλ/κής ενέργειας από Φ/Β σταθμούς	97,5%	175.500	Ολική
ΦΩΤΟΪΣΧΥΣ Μ.ΕΠΕ	Ασπρόπυργος	Παραγωγή ηλ/κής ενέργειας από Φ/Β σταθμούς	100,00%	80.000	Ολική
ΘΕΡΜΟΚΗΠΙΑ ΘΡΑΚΗΣ ΑΕ	Ξάνθη	Παραγωγή αγροτικών προϊόντων από θερμοκηπιακές καλλιέργειες	49,09%	2.700.000	Καθαρή Θέση
KALPINIS SIMOS BULGARIA EOOD	Σόφια Βουλγαρίας	Εμπόριο & επεξεργασία προϊόντων χάλυβα	100,00%	10.000	Ολική

*Στο κόστος συμμετοχής δεν περιλαμβάνονται απομειώσεις συμμετοχής.

Α. Χρηματοοικονομική εξέλιξη και επιδόσεις

Σημαντική βελτίωση σημείωσε ο κύκλος εργασιών του Ομίλου ο οποίος αυξήθηκε κατά 20% και ανήλθε σε € 108,5 εκ. από € 90,4 εκ. πέρυσι. Το μικτό κέρδος διαμορφώθηκε σε € 11,5 εκ. ή 10,6% επί των πωλήσεων, έναντι € 13,3 εκ. ή 14,7% επί των πωλήσεων το 2017. Τα αποτελέσματα πριν από φόρους και τόκους (EBIT) ανήλθαν σε € 1,6 εκ. έναντι € 6,9 εκ. πέρυσι, ενώ τα αποτελέσματα προ φόρων, χρηματοοικονομικών, επενδυτικών αποτελεσμάτων και αποσβέσεων (EBITDA) ανήλθαν σε € 3,6 εκ. έναντι € 9,4 εκ. το 2017. Τέλος, τα αποτελέσματα πριν από φόρους διαμορφώθηκαν αρνητικά σε € 1,1 εκ. έναντι κερδών € 3,1 εκ. πέρυσι. Σημειώνεται ότι στα αποτελέσματα της χρήσης του 2017 είχαν συμπεριληφθεί έκτακτα κέρδη ύψους € 2,7 εκ.

Σε επίπεδο μητρικής εταιρίας ο κύκλος εργασιών σημείωσε άνοδο 20% και διαμορφώθηκε σε € 107,2 εκ. έναντι € 89,1 εκ. πέρυσι, ενώ το μικτό κέρδος ανήλθε σε € 10,7 εκ. ή 10,0% επί των πωλήσεων, έναντι € 12,4 εκ. ή 13,9% επί των πωλήσεων το 2017. Τα αποτελέσματα προ φόρων,

χρηματοοικονομικών, επενδυτικών αποτελεσμάτων και αποσβέσεων (EBITDA) ανήλθαν σε € 1,8 εκ. έναντι € 5,2 εκ., ενώ τα αποτελέσματα πριν από φόρους διαμορφώθηκαν αρνητικά σε € 2,8 εκ. έναντι κερδών € 0,7 εκ. πέρυσι. Σημειώνεται ότι τα αποτελέσματα της χρήσης επιβαρύνθηκαν με πρόβλεψη απομείωσης συμμετοχής ύψους € 1,3 εκ. έναντι πρόβλεψης € 0,7 εκ. πέρυσι.

Οι κυριότεροι παράγοντες που συνέβαλλαν στην βελτίωση του κύκλου εργασιών συνοψίζονται στην άνοδο του ποσοστού των εξαγωγών σε ποσοστό άνω του 33% της συνολικής δραστηριότητας, στην αύξηση του μεριδίου στην ελληνική αγορά, στην αύξηση της γκάμας πωλούμενων ειδών, στην διαφοροποίηση της σύνθεσης των πωλήσεων με αύξηση του ποσοστού συμμετοχής των παραγόμενων ειδών, καθώς και στην μερική άνοδο του επιπέδου των τιμών. Η έντονη διακύμανση ωστόσο των τιμών των Ά υλών κατά την διάρκεια του έτους, οδηγούμενη κυρίως από τους περιορισμούς στην ελεύθερη διακίνηση χαλυβουργικών ειδών μέσω της επιβολής δασμών από τις ΗΠΑ στις εισαγωγές από την Κίνα, όσο και η πολιτική και οικονομική αστάθεια χωρών με σημαντική εξαγωγική δραστηριότητα σε είδη χάλυβα, αποτυπώθηκε άμεσα και στην εγχώρια αγορά με αποτέλεσμα την μείωση των περιθωρίων λειτουργικής κερδοφορίας. Ταυτοχρόνως, η χρηματοδότηση της αυξημένης δραστηριότητας του ομίλου σε συνδυασμό με το υψηλότερο κόστος αγοράς Ά υλών είχε ως αποτέλεσμα την διατήρηση του χρηματοοικονομικού κόστους σε υψηλά επίπεδα. Τα ως άνω διαμόρφωσαν κατά κύριο λόγο την πορεία των αποτελεσμάτων του ομίλου το 2018.

Εν συνεχεία και για πληρέστερη πληροφόρηση παρουσιάζονται δείκτες που αφορούν την εξέλιξη των οικονομικών μεγεθών του Ομίλου και της Εταιρίας :

(α) ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΔΙΑΡΘΡΩΣΗΣ	Όμιλος		Εταιρία	
	2018	2017	2018	2017
Μη κυκλοφορούν ενεργητικό / Σύνολο ενεργητικού	54%	52%	53%	48%
Κυκλοφορούν ενεργητικό / Σύνολο ενεργητικού	46%	48%	47%	52%
Ίδια κεφάλαια / Σύνολο υποχρεώσεων	113%	110%	120%	136%
Κυκλοφορούν ενεργητικό / Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	258%	194%	274%	262%
(β) ΑΠΟΔΟΣΕΩΣ ΚΑΙ ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑΣ				
Καθαρά κέρδη προ φόρων / Πωλήσεις	N/A	3,5%	N/A	0,8%
Καθαρά κέρδη προ φόρων / Ίδια κεφάλαια	N/A	4,6%	N/A	1,0%
Πωλήσεις / Ίδια κεφάλαια	164%	134%	161%	129%
(γ) ΚΕΦΑΛΑΙΑΚΗΣ ΔΙΑΡΘΡΩΣΗΣ				
Καθαρά ξένα κεφάλαια / Ίδια κεφάλαια	89%	91%	83%	73%
Καθαρές τραπεζικές υποχρεώσεις / Ίδια κεφάλαια	59%	58%	58%	46%
Καθαρές τραπεζικές υποχρεώσεις / EBITDA	10,9	4,2	21,9	6,2

B. Εναλλακτικοί Δείκτες μέτρησης απόδοσης

Η «Ευρωπαϊκή Αρχή Κινητών Αξιών και Αγορών» εξέδωσε οδηγίες σχετικά με την εφαρμογή των Εναλλακτικών Δεικτών Μέτρησης Απόδοσης. Στόχος των κατευθυντήριων γραμμών αποτελεί η προώθηση, της χρησιμότητας και της διαφάνειας των χρηματοοικονομικών δεικτών που περιγράφονται στις δημοσιευμένες οικονομικές καταστάσεις καθώς και σε λοιπές αναφορές σχετικές με τα μεγέθη των οικονομικών καταστάσεων. Ως Εναλλακτικοί Δείκτες Μέτρησης Απόδοσης (εφεξής ΕΔΜΑ), ορίζονται οι χρηματοοικονομικοί εκείνοι δείκτες μέτρησης της απόδοσης και της οικονομικής θέσης της εταιρίας οι οποίοι ωστόσο δεν απαιτούνται και δεν αναλύονται από τα οριζόμενα στα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς.

Η Διοίκηση της Εταιρίας και του Ομίλου χρησιμοποιούν ΕΔΜΑ στο πλαίσιο παρακολούθησης των χρηματοοικονομικών τους επιδόσεων, λήψης αποφάσεων και συμμόρφωσης τους με τους όρους των εκάστοτε συμβάσεων χρηματοδότησης. Ορισμένοι από τους ΕΔΜΑ που χρησιμοποιεί η διοίκηση είναι οι ακόλουθοι:

Αποτελέσματα πριν από τόκους, φόρους και αποσβέσεις (EBITDA). Απεικονίζει τα λειτουργικά αποτελέσματα της εταιρίας και του ομίλου που προκύπτουν από την δραστηριότητα τους, καθώς και την

δυνατότητα αποπληρωμής των χρηματοοικονομικών και φορολογικών υποχρεώσεων. Υπολογίζεται όταν στον κύκλο εργασιών προστεθούν τα λειτουργικά έσοδα και αφαιρεθούν τα λειτουργικά έξοδα, εξαιρουμένων των αποσβέσεων των παγίων στοιχείων και των αποσβέσεων επιχορηγήσεων. Το περιθώριο EBITDA (%) προκύπτει από την διαίρεση του με τον κύκλο εργασιών.

Καθαρός Δανεισμός. Απεικονίζει το σύνολο των δανειακών υποχρεώσεων της εταιρίας και του Ομίλου όταν από τον συνολικό δανεισμό (βραχυπρόθεσμο και μακροπρόθεσμο) αφαιρεθεί το σύνολο των χρηματικών διαθεσίμων. Όταν το αποτέλεσμα της αφαίρεσης είναι αρνητικό σημαίνει ότι η εταιρία και ο όμιλος υπερκαλύπτουν το σύνολο των δανειακών τους υποχρεώσεων.

Γ. Πληροφορίες για περιβαλλοντικά θέματα και εργασιακά θέματα

α) Πληροφορίες για περιβαλλοντικά θέματα

Η περιβαλλοντική πολιτική του Ομίλου αντιπροσωπεύει τη δέσμευση της Διοίκησης να λειτουργεί με απόλυτο σεβασμό στο περιβάλλον, ενώ προάγει την περιβαλλοντική συνείδηση και στοχεύει στην προώθηση της περιβαλλοντικής υπευθυνότητας, τόσο στο ανθρώπινο δυναμικό του όσο και στα υπόλοιπα ενδιαφερόμενα μέρη του.

Ο Όμιλος, αναγνωρίζει τις υποχρεώσεις του απέναντι στο περιβάλλον και της ανάγκης συνεχούς βελτίωσης των περιβαλλοντικών επιδόσεών του, έτσι ώστε να επιτυγχάνει μια ισορροπημένη οικονομική ανάπτυξη σε αρμονία με την προστασία του περιβάλλοντος.

Η ΕΛΑΣΤΡΟΝ Α.Ε.Β.Ε. έχει πιστοποιηθεί και εφαρμόζει σύστημα ολοκληρωμένης περιβαλλοντικής διαχείρισης όπως αυτό καθορίζεται σύμφωνα με το διεθνές πρότυπο συστήματος περιβαλλοντικής διαχείρισης EN ISO 14001 στοχεύοντας την προστασία του περιβάλλοντος και την εξοικονόμηση των φυσικών πόρων.

Ο Όμιλος φροντίζει για τη διαρκή ενημέρωση του προσωπικού σε θέματα περιβάλλοντος και εκπαίδευση των εργαζομένων σε θέματα προστασίας του περιβάλλοντος.

β) Πληροφορίες για εργασιακά θέματα

Ο σεβασμός στον άνθρωπο και η ασφάλεια στην εργασία αποτελούν αναπόσπαστο κομμάτι της πολιτικής του Ομίλου. Για τον λόγο αυτό η ελαχιστοποίηση της πιθανότητας πρόκλησης ατυχημάτων και η δημιουργία εργασιακού περιβάλλοντος που σέβεται την υγεία, την ακεραιότητα και την προσωπικότητα των εργαζομένων αποτελεί αδιαπραγμάτευτη αξία του.

Ο Όμιλος συμμορφώνεται πλήρως με την ισχύουσα νομοθεσία και κανονισμούς ενώ ταυτοχρόνως εφαρμόζει ένα αναλυτικό πλαίσιο κανόνων, ασφαλείας, συμπεριφοράς στην εργασία, πρόληψης και αντιμετώπισης ατυχημάτων, το οποίο διαρκώς αναθεωρείται και επανεξετάζεται έτσι ώστε να ανταποκρίνεται στις τρέχουσες ανάγκες λειτουργίας του και να εναρμονίζεται με τις βέλτιστες διεθνείς πρακτικές του κλάδου στον οποίο δραστηριοποιείται.

Ταυτόχρονα μεγάλη σημασία δίνεται στην εκπαίδευση του προσωπικού σε θέματα υγιεινής, ασφαλείας και πρόληψης, ενώ διενεργούνται συστηματικοί καθιερωμένοι έλεγχοι και επιθεωρήσεις ώστε να εξασφαλίζεται η εφαρμογή και η τήρηση των κανόνων ασφαλείας.

Η προώθηση των ίσων ευκαιριών και η προστασία της διαφορετικότητας αποτελούν βασικές αρχές του Ομίλου. Η Διοίκηση δεν κάνει διακρίσεις στην πρόσληψη / επιλογή, στις αποδοχές, στην εκπαίδευση, την ανάθεση εργασιακών καθηκόντων ή σε οποιοσδήποτε λοιπές εργασιακές δραστηριότητες. Οι παράγοντες που αποκλειστικά λαμβάνονται υπόψη είναι η εμπειρία, η προσωπικότητα, η θεωρητική κατάρτιση, τα προσόντα, η αποδοτικότητα και οι ικανότητες του ατόμου.

Ο Όμιλος παροτρύνει και συνιστά σε όλους τους εργαζομένους τού να σέβονται τη διαφορετικότητα κάθε υπαλλήλου ή προμηθευτή ή πελάτη του Ομίλου και να μην αποδέχονται οποιαδήποτε συμπεριφορά που ενδέχεται να δημιουργεί διακρίσεις οποιασδήποτε μορφής.

Δ. Σημαντικά γεγονότα της χρήσης 2018

Εξελίξεις στους κλάδους δραστηριοποίησης του ομίλου

Σε επίπεδο διαχείρισης, συνεχίστηκε το πρόγραμμα επενδύσεων μέσω αναβαθμίσεων υφιστάμενου μηχανολογικού εξοπλισμού και αγορών νέων μηχανημάτων παραγωγής με στόχο την μείωση του κόστους και την αύξηση του ποσοστού συμμετοχής των παραγόμενων ειδών στο σύνολο του προϊόντικού μίγματος. Παράλληλα, διαβλέποντας την ανάγκη βελτιστοποίησης του κυκλώματος εφοδιαστικής αλυσίδας και στέγασης της αυξημένης δραστηριότητας, η εταιρία προχώρησε στην αγορά όμορων ακινήτων με στόχο την ανέγερση νέων αποθηκευτικών και βιομηχανικών χώρων.

Στον αγροτικό τομέα του ομίλου συνεχίστηκε η υλοποίηση κατασκευής του τελευταίου τμήματος παραγωγικών εγκαταστάσεων της εταιρίας Θερμοκήπια Θράκης ΑΕ. Με την ολοκλήρωση του επενδυτικού προγράμματος εντός του Α εξαμήνου του 2019, το σύνολο των παραγωγικών και λοιπών εγκαταστάσεων θα ανέλθει σε 180 στρέμματα καθιστώντας την εταιρία ως έναν από τους μεγαλύτερους παραγωγούς αγροτικών προϊόντων στην Ελλάδα. Αξίζει να σημειωθεί ότι η απορρόφηση του συνόλου των παραγόμενων ειδών από τις μεγαλύτερες εταιρίες λιανικής στην Ελλάδα, καταδεικνύει την υψηλή ποιότητα των παραγόμενων προϊόντων αλλά και την δυνατότητα επιτυχούς διασποράς των δραστηριοτήτων του ομίλου σε νέους κλάδους.

Τέλος στον ενεργειακό τομέα του Ομίλου, τα λειτουργικά αποτελέσματα σημείωσαν μικρή κάμψη συνέπεια της μειωμένης παραγωγής λόγω χαμηλότερης ηλιοφάνειας σε σχέση με το 2017.

Υλοποίηση Επενδυτικών Προγραμμάτων

Με την αριθμ. 70161/28-06-2018 Απόφαση του Αναπληρωτή Υπουργού Οικονομίας και Ανάπτυξης εγκρίθηκε η ολοκλήρωση του επιχειρηματικού σχεδίου της ΕΛΑΣΤΡΟΝ ΑΕΒΕ το οποίο είχε υπαχθεί με την αριθμ. 16985/ΔΒΕ 2029/22-12-2006/ν.3299/2004 (ΦΕΚ 421/Β'/27-03-2007) απόφαση υπαγωγής, όπως ισχύει, στο πλαίσιο του ν.3299/2007 (Άρθρο 3, παράγραφος 1, περίπτωση ε, υποπερίπτωση χι). Το ποσό της επένδυσης ανήλθε σε 12,8 εκ. ευρώ και η αναλογούσα επιχορήγηση σε 4,5 εκ. ευρώ η οποία έχει ήδη εισπραχθεί.

Το επενδυτικό πρόγραμμα περιελάμβανε:

1. Ανέγερση κτιριακών και ειδικών εγκαταστάσεων ποσού € 2,3 εκ.
2. Μηχανολογικό εξοπλισμό επεξεργασίας χαλυβουργικών προϊόντων ποσού € 7,1 εκ.
3. Τεχνικό εξοπλισμό ποσού € 2,0 εκ.
4. Λοιπές επενδύσεις ποσού € 1,4 εκ.

Οι ανωτέρω επενδύσεις έχουν υλοποιηθεί στις εγκαταστάσεις της εταιρίας στον Ασπρόπυργο και στον Σκαρμαγκά Αττικής.

Τον Ιούνιο του 2013 η μητρική εταιρία υπέβαλλε στο Υπουργείο Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας, νέο επιχορηγούμενο επενδυτικό πρόγραμμα του Ν.3908/2011, για τον εκσυγχρονισμό του μηχανολογικού και κτιριακού εξοπλισμού συνολικού ύψους € 3,4 εκ. Το ποσοστό επιχορήγησης της επένδυσης ανέρχεται σε 15%. Τον Μάιο του 2014 εγκρίθηκε η υπαγωγή του εν λόγω επενδυτικού σχεδίου της εταιρίας στην κατηγορία Γενικής Επιχειρηματικότητας των Γενικών Επιχειρηματικών Σχεδίων του άρθρου 6 του Ν. 3908/2011. Τον Νοέμβριο του 2017 η εταιρία υπέβαλλε αίτημα ελέγχου της ολοκλήρωσης και πιστοποίησης έναρξης της παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης, ενώ τον Φεβρουάριο του 2018 εισέπραξε ποσό 146,5 χιλ. ευρώ το οποίο αντιστοιχεί στα 2/7 της αναλογούσας επιχορήγησης. Εντός της χρήσης του 2019 ολοκληρώθηκε ο έλεγχος πιστοποίησης της ολοκλήρωσης του οικονομικού και φυσικού αντικειμένου της επένδυσης και αναμένονται οι σχετικές Ανακοινώσεις.

Η συνδεδεμένη εταιρία ΘΕΡΜΟΚΗΠΙΑ ΘΡΑΚΗΣ ΑΕ (όπως προήλθε από την συγχώνευση των εταιριών ΕΛΑΣΤΡΟΝ ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΑΕΒΕ και ΘΕΡΜΟΚΗΠΙΑ ΘΡΑΚΗΣ ΑΕ) υλοποιεί επένδυση για την επέκταση της υπάρχουσας μονάδας υδροπονικής καλλιέργειας κηπευτικών ειδών, συνολικού ύψους ευρώ 12,2 εκ. Τα εν λόγω επιχειρηματικά σχέδια (ένα ανά εταιρία) έχουν υπαχθεί στις διατάξεις του Ν. 3908/2011, σύμφωνα με τις οποίες προβλέπεται επιδότηση τους σε ποσοστό 40% του συνολικού κόστους της επένδυσης. Έως σήμερα η εταιρία έχει εισπράξει μέρος της αναλογούσας επιχορήγησης που ανέρχεται σε 950 χιλ. €. Εντός της χρήσης του 2019 ολοκληρώθηκε ο έλεγχος πιστοποίησης της ολοκλήρωσης του 50% του οικονομικού και φυσικού αντικειμένου της επένδυσης και αναμένονται οι σχετικές Ανακοινώσεις. Το ποσοστό ολοκλήρωσης της επένδυσης υπερβαίνει το 90%.

Ετήσια Τακτική Γενική Συνέλευση

Την 21.06.2018 πραγματοποιήθηκε η Ετήσια Τακτική Γενική Συνέλευση των μετόχων στα γραφεία και έδρα της εταιρίας. Στην Γενική Συνέλευση παρέστησαν (είτε αυτοπροσώπως είτε νομίμως εκπροσωπούμενοι) 29 μέτοχοι που κατέχουν 11.847.138 μετοχές ή σε ποσοστό 64,35% του καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου.

1. Εγκρίθηκαν οι εκθέσεις του Δ.Σ. και του Ελεγκτή επί των Εταιρικών και των Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων για την χρήση 2017.
2. Εγκρίθηκαν οι Εταιρικές και οι Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις για την χρήση 2017 και αποφασίστηκε η μη διανομή μερίσματος.
3. Εγκρίθηκε η απαλλαγή των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου και του Ορκωτού Ελεγκτή από κάθε ευθύνη αποζημίωσης για την διαχείριση και τον έλεγχο της χρήσης 2017.
4. Εγκρίθηκε η εκλογή ως Τακτικού Ελεγκτή του κ. Ευστ. Καραλή και ως Αναπληρωματικού Ελεγκτή του κ. Β. Βαλασσά από την ελεγκτική εταιρία ΣΟΛ α.ε.ο.ε. για την χρήση 2018 και καθορίστηκε η αμοιβή τους.
5. Εγκρίθηκαν οι αμοιβές - αποζημίωση των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου για το έτος 2017 και προεγκρίθηκαν οι αμοιβές τους για το έτος 2018.
6. Χορηγήθηκε, η κατά το άρθρο 23 παρ. 1 του κ.ν. 2190/1920, άδεια συμμετοχής των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου και των Διευθυντών της Εταιρίας στην Διοίκηση των εταιριών του Ομίλου και των συνδεδεμένων εταιριών.
7. Ελήφθη απόφαση για την ακύρωση 10.677 ιδίων μετοχών ονομαστικής αξίας 1,0 ευρώ έκαστη και τη μείωση κεφαλαίου της εταιρίας κατά το ποσό των 10.677 ευρώ και την τροποποίηση του άρθρου 5 του Καταστατικού. Η απόφαση θα υλοποιηθεί με την ολοκλήρωση της διαδικασίας έγκρισης των αρμόδιων αρχών.
8. Δεν προέκυψε κάποια άλλη ανακοίνωση.

Όλα τα θέματα της ημερήσιας διάταξης εγκρίθηκαν παμψηφεί, ήτοι με ποσοστό 100% των παρόντων.

Ίδιες μετοχές

Η Τακτική Γενική Συνέλευση της 12.06.2014 αποφάσισε την αγορά έως 1.651.800 ιδίων μετοχών της εταιρίας που αντιπροσωπεύουν ποσοστό 8,96% του τρέχοντος καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου. Το εύρος τιμής αγοράς ανά μετοχή αποφασίστηκε να κυμανθεί από είκοσι (20) λεπτά έως ένα ευρώ και πενήντα λεπτά (1,50) και να υλοποιηθεί σε χρονικό διάστημα είκοσι τεσσάρων (24) μηνών που θα άρχεται την επόμενη της έγκρισης από την Γενική Συνέλευση.

Σύμφωνα με την ανωτέρω απόφαση η εταιρία προέβη έως και την 09.06.2016, ημερομηνία πραγματοποίησης της Τακτικής Γενικής Συνέλευσης των Μετόχων, στην αγορά 13.484 ιδίων μετοχών συνολικής αξίας κτήσης 7.156,37 ευρώ (μέση τιμή χωρίς έξοδα και προμήθειες συναλλαγής 0,5307 € / μετοχή), τις οποίες ακύρωσε σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 16 του Κ.Ν. 2190/1920. Ως εκ τούτου, το μετοχικό κεφάλαιο της εταιρίας μειώθηκε κατά το ποσό των δεκατριών χιλιάδων τετρακοσίων ογδόντα τεσσάρων ευρώ (13.484 ευρώ) με αντίστοιχη τροποποίηση του άρθρου 5 του Καταστατικού. Συνέπεια της εν λόγω μείωσης το μετοχικό κεφάλαιο της εταιρίας ανέρχεται σε 18.421.516 ευρώ διαιρούμενο σε 18.421.516 μετοχές ονομαστικής αξίας 1,0 ευρώ η κάθε μία.

Με απόφαση της Τακτικής Γενικής Συνέλευσης της 09.06.2016 αποφασίστηκε η αγορά έως 1.830.016 ιδίων μετοχών της εταιρίας που αντιπροσωπεύουν ποσοστό 9,94% του τρέχοντος καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου. Το εύρος τιμής αγοράς ανά μετοχή αποφασίστηκε να κυμανθεί από είκοσι (20) λεπτά έως ένα ευρώ και πενήντα λεπτά (1,50). Σύμφωνα με την ανωτέρω απόφαση η εταιρία προέβη έως και την 21.06.2018, ημερομηνία πραγματοποίησης της Τακτικής Γενικής Συνέλευσης των Μετόχων, στην αγορά 10.677 ιδίων μετοχών συνολικής αξίας κτήσης 7.027,96 ευρώ (μέση τιμή χωρίς έξοδα και προμήθειες συναλλαγής 0,6582 € / μετοχή).

	Τεμάχια	Αξία
Χρήση 2012	184.350	107.441,43
Χρήση 2013	27.130	17.758,82
Χρήση 2014 (έως την Γ.Σ)	1.520	1.277,36
Χρήση 2014 (μετά την Γ.Σ)	6.070	3.624,10
Χρήση 2015	6.115	3.182,75
Χρήση 2016	11.976	7.569,25
Χρήση 2017	0,00	0,00

Χρήση 2018	10.677	7.062,48
Σύνολο	247.838	147.916,19
Ακύρωση ιδίων μετοχών με μείωση Μ.Κ.	-247.838	-147.916,19
Υπόλοιπο 31.12.2018	0	0,00

Φορολογικός έλεγχος

Από την χρήση 2011, η ΕΛΑΣΤΡΟΝ ΑΕΒΕ, η ΜΕΤΑΛ-ΠΡΟ Α.Ε. και η απορροφηθείσα εταιρία CORUS ΚΑΛΠΙΝΗΣ ΣΙΜΟΣ ΑΒΕΕ και από το 2014 το σύνολο των εταιριών του Ομίλου έχουν υπαχθεί στο φορολογικό έλεγχο των Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών που προβλέπεται από τις διατάξεις του άρθρου 65^Α του Ν.4174/2013, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 56 του Ν.4410/16. Για τις εταιρίες και τις χρήσεις οι οποίες δεν υπήχθησαν στον φορολογικό έλεγχο των Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών εκτιμάται ότι δεν συντρέχει λόγος διενέργειας πρόβλεψης. Ως εκ τούτου, την 31.12.2018, για την εταιρία και τον όμιλο, δεν υπάρχει υπόλοιπο πρόβλεψης για ανέλεγκτες φορολογικά χρήσεις.

Η ΕΛΑΣΤΡΟΝ ΑΕΒΕ και οι λοιπές εταιρίες του Ομίλου έχουν αναθέσει την διενέργεια του φορολογικού ελέγχου της χρήσης 2018 σε Ορκωτό Ελεγκτή Λογιστή. Ο εν λόγω έλεγχος βρίσκεται σε εξέλιξη και το σχετικό φορολογικό πιστοποιητικό προβλέπεται να χορηγηθεί μετά τη δημοσίευση των οικονομικών καταστάσεων χρήσεως 2018. Αν μέχρι την ολοκλήρωση του φορολογικού ελέγχου προκύψουν πρόσθετες φορολογικές υποχρεώσεις, δεν αναμένεται να έχουν ουσιώδη επίδραση στις οικονομικές καταστάσεις.

Ε. Κίνδυνοι & Αβεβαιότητες

Σύμφωνα με την Πράξη Νομοθετικού Περιεχομένου (ΦΕΚ 65 Α'/28-06-2015) το ελληνικό τραπεζικό σύστημα τέθηκε σε υποχρεωτική αργία ενώ επιβλήθηκαν περιορισμοί στην ελεύθερη κίνηση κεφαλαίων τόσο στο εσωτερικό της χώρας όσο και προς το εξωτερικό. Ειδικότερα, επιβλήθηκαν ειδικές διαδικασίες έγκρισης πληρωμών προμηθευτών εξωτερικού δημιουργώντας έτσι σημαντικές καθυστερήσεις στην διεκπεραίωση τους, ενώ τα αποτελέσματα των εταιριών επιβαρύνθηκαν με επιπρόσθετα λειτουργικά και διαχειριστικά κόστη.

Στο ως άνω πλαίσιο, ο Όμιλος ΕΛΑΣΤΡΟΝ, βασιζόμενος τόσο στις μακροχρόνιες σχέσεις με σημαντικούς προμηθευτές εξωτερικού όσο και στην διασπορά της ρευστότητας του στην Ελλάδα και στο εξωτερικό, κατάφερε να διατηρήσει συνεχή ροή προμηθειών Α υλών εξασφαλίζοντας έτσι την απρόσκοπτη λειτουργία του υπό συνθήκες αγοράς ιδιαίτερως αρνητικές. Θα πρέπει ωστόσο να τονιστεί ότι με την πάροδο του χρόνου, το νομικό πλαίσιο των κεφαλαιακών ελέγχων έχει βελτιωθεί σημαντικά σε σημείο που σήμερα να εκτιμάται ότι δεν επηρεάζει ουσιωδώς την συνήθη λειτουργία της Εταιρίας και του Ομίλου.

Στα πλαίσια της συνήθους δραστηριότητας του ο Όμιλος εκτίθεται στους παρακάτω χρηματοοικονομικούς κινδύνους :

- Πιστωτικός κίνδυνος
- Κίνδυνος ρευστότητας
- Κίνδυνος αγοράς

Η πολιτική διαχείρισης κινδύνων του Ομίλου εστιάζει στη μεταβλητότητα των χρηματαγορών με στόχο την ελαχιστοποίηση των παραγόντων που μπορεί να επιδράσουν αρνητικά στη χρηματοοικονομική του απόδοση.

Η πολιτική διαχείρισης κινδύνου εφαρμόζεται προκειμένου να αναγνωρίζονται και να αναλύονται οι κίνδυνοι που αντιμετωπίζει ο Όμιλος, να τίθενται όρια ανάληψης κινδύνου και να εφαρμόζονται έλεγχοι ως προς αυτά. Τα συστήματα και οι πολιτικές που εφαρμόζονται επανεξετάζονται περιοδικά ώστε να ενσωματώνουν τις αλλαγές που παρατηρούνται στις συνθήκες της αγοράς και στις δραστηριότητες του Ομίλου.

Η διαχείριση των κινδύνων γίνεται από την Οικονομική Διεύθυνση της Εταιρίας, σε συνεργασία με τα υπόλοιπα τμήματα του Ομίλου και σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές και εγκρίσεις του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρίας.

Ο έλεγχος της τήρησης των πολιτικών και των διαδικασιών διαχείρισης κινδύνου γίνεται από το τμήμα Εσωτερικού Ελέγχου, το οποίο πραγματοποιεί τακτικούς και έκτακτους ελέγχους σχετικά με την εφαρμογή των διαδικασιών, τα πορίσματα των οποίων γνωστοποιούνται στο Διοικητικό Συμβούλιο.

1) Πιστωτικός κίνδυνος

Λόγω της μεγάλης διασποράς του πελατολογίου (κανένας πελάτης δεν ξεπερνά το 5 % των συνολικών πωλήσεων), ο όμιλος δεν έχει σημαντική συγκέντρωση πιστωτικού κινδύνου. Βάσει της πιστωτικής πολιτικής που έχει εγκρίνει το Διοικητικό Συμβούλιο των εταιριών του ομίλου, κάθε νέος πελάτης εξετάζεται σε ατομική βάση για την πιστοληπτική του ικανότητα πριν του προταθούν οι συνήθεις όροι πληρωμών. Για κάθε πελάτη έχουν οριστεί πιστωτικά όρια, τα οποία επανεξετάζονται ανάλογα με τις τρέχουσες συνθήκες και αν απαιτηθεί αναπροσαρμόζονται οι όροι πωλήσεων και εισπράξεων. Τα πιστωτικά όρια των πελατών κατά κανόνα καθορίζονται με βάση τα χορηγούμενα ασφαλιστικά όρια που λαμβάνονται για αυτούς από τις ασφαλιστικές εταιρίες. Κατά την παρακολούθηση του πιστωτικού κινδύνου των πελατών, οι πελάτες ομαδοποιούνται ανάλογα με τα πιστωτικά χαρακτηριστικά τους, τα χαρακτηριστικά ενηλικίωσης των απαιτήσεων τους και τα τυχόν προηγούμενα προβλήματα εισπραξιμότητας που έχουν επιδείξει. Οι απαιτήσεις από πελάτες περιλαμβάνουν κυρίως απαιτήσεις πωλήσεων χονδρικής.

Οι πελάτες που χαρακτηρίζονται ως «υψηλού ρίσκου» τοποθετούνται σε ειδική κατάσταση πελατών και μελλοντικές πωλήσεις πρέπει να προεισπράττονται και να εγκρίνονται από το Διοικητικό Συμβούλιο. Ταυτόχρονα διενεργείται πρόβλεψη απομείωσης που αντιπροσωπεύει την εκτίμηση για ζημίες σε σχέση με τους πελάτες και τις λοιπές απαιτήσεις. Η πρόβλεψη αυτή αποτελείται κυρίως από ζημίες απομείωσης συγκεκριμένων απαιτήσεων που εκτιμώνται βάσει των δεδομένων συνθηκών ότι θα πραγματοποιηθούν αλλά δεν έχουν ακόμα οριστικοποιηθεί.

Το ποσό της ζημιάς απομείωσης είναι η διαφορά μεταξύ της λογιστικής αξίας των απαιτήσεων και της παρούσας αξίας των εκτιμώμενων μελλοντικών ταμειακών ροών, προεξοφλούμενων με το εκάστοτε πραγματικό επιτόκιο. Το ποσό της ζημιάς απομείωσης καταχωρείται ως έξοδο στα αποτελέσματα. Απαιτήσεις που εκτιμώνται ως ανεπίδεκτες εισπράξεως διαγράφονται.

Βάσει των ασφαλιστήριων συμβολαίων που διαθέτει ο Όμιλος, ο πιστωτικός κίνδυνος περιορίζεται στο 20% του συνόλου των απαιτήσεων από πελάτες. Το περιθώριο αυτό του κινδύνου περιορίζεται ακόμη περισσότερο καθώς όπου αυτό κρίνεται απαραίτητο ζητούνται επιπλέον εμπράγματα ή λοιπές εξασφαλίσεις (π.χ εγγυητικές επιστολές).

Ενηλικίωση εμπορικών απαιτήσεων	Όμιλος	Εταιρία
Έως 30 ημέρες	1.677.336,14	1.766.117,66
31 έως 90 ημέρες	8.309.224,52	8.309.223,55
91 έως 180 ημέρες	7.010.375,93	6.172.000,00
180 ημέρες και άνω	4.275.047,02	4.526.452,45
Ενδοομιλικές συναλλαγές	(340.187,26)	0,00
Σύνολο	20.931.796,35	20.773.793,66
Προβλέψεις επισφαλών απαιτήσεων	(3.218.980,72)	(3.046.630,50)
Σύνολο	17.712.815,63	17.727.163,16

2) Κίνδυνος ρευστότητας

Ο κίνδυνος ρευστότητας συνίσταται στον κίνδυνο αδυναμίας αποπληρωμής των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων κατά την λήξη τους. Η προσέγγιση που υιοθετεί ο Όμιλος για τη διαχείριση της ρευστότητας είναι η διασφάλιση των απαραίτητων χρηματικών διαθεσίμων καθώς και επαρκών πιστωτικών ορίων από τις συνεργαζόμενες τράπεζες, έτσι ώστε να εξασφαλίζεται η αναγκαία ρευστότητα για την εκπλήρωση των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων, κάτω από συνήθεις αλλά και δυσμενείς συνθήκες, χωρίς να υφίστανται μη αποδεκτές ζημίες ή να διακινδυνεύεται η φήμη του Ομίλου. Για την ελαχιστοποίηση των κινδύνων ρευστότητας η οικονομική διεύθυνση του Ομίλου διενεργεί κατά τη σύνταξη του ετήσιου προϋπολογισμού ετήσια πρόβλεψη ταμειακών ροών, καθώς και μηνιαία κυλιόμενη πρόβλεψη τριών μηνών έτσι ώστε να εξασφαλίζεται η επάρκεια των αναγκαίων χρηματικών διαθεσίμων για την κάλυψη των λειτουργικών αναγκών και των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων. Η πολιτική αυτή δε λαμβάνει υπόψη της τη σχετική επίδραση από ακραίες συνθήκες που δεν μπορούν να

προβλεφθούν. Για τον λόγο αυτό, η διοίκηση του ομίλου, αξιολογώντας τις εκάστοτε συνθήκες της αγοράς, επιλέγει την διακράτηση ορισμένου ύψους χρηματικών διαθεσίμων ασφαλείας με στόχο την αντιμετώπιση έκτακτων και ακραίων συνθηκών.

Επισημαίνεται ότι για το σύνολο των δανειακών υποχρεώσεων του Ομίλου δεν υφίσταται καμία εμπράγματη εξασφάλιση προς τις τράπεζες, γεγονός που καταδεικνύει την υψηλή πιστοληπτική του ικανότητα.

Ο παρακάτω πίνακας αναλύει τις υποχρεώσεις της εταιρίας και του ομίλου με βάση την υπολειπομένη διάρκεια τους κατά την 31.12.2018.

Όμιλος	1 έως 6 μήνες	6 έως 12 μήνες	1 έτος & άνω	Σύνολο
Δανεισμός	13.291.913,10	1.540.000,00	28.210.000,00	43.041.913,10
Προμηθευτές & λοιπές υποχρεώσεις	7.258.524,74	285.913,74	4.250.955,60	11.795.394,08
Επιχορηγήσεις (έσοδα επομένων χρήσεων)	0,00	0,00	3.960.555,07	3.960.555,07
Σύνολο	20.550.437,84	1.825.913,74	36.421.510,67	58.797.862,25

Εταιρία	1 έως 6 μήνες	6 έως 12 μήνες	1 έτος & άνω	Σύνολο
Δανεισμός	12.206.000,01	1.540.000,00	28.210.000,00	41.956.000,01
Προμηθευτές & λοιπές υποχρεώσεις	7.000.785,42	285.913,75	3.270.012,20	10.556.711,37
Επιχορηγήσεις (έσοδα επομένων χρήσεων)	0,00	0,00	2.935.668,95	2.935.668,95
Σύνολο	19.206.785,43	1.825.913,75	34.415.681,15	55.448.380,33

Εντός της χρήσης του 2019 αναχρηματοδοτήθηκε βραχυπρόθεσμο μέρος μακροπρόθεσμου τραπεζικού δανεισμού ύψους 6 εκ. € με νέα ημερομηνία λήξης την 31.12.2020. Στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης της εταιρίας και του ομίλου το ποσό αυτό απεικονίζεται στις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις.

Την 31.12.2018 η εταιρία και ο όμιλος διατηρούσαν διαθέσιμα ποσού 3,5 εκ. € και 3,8 εκ. € αντίστοιχα.

3) Κίνδυνος αγοράς

Ο κίνδυνος αγοράς συνίσταται στις μεταβολές των τιμών προμήθειας των πρώτων υλών, στις μεταβολές των συναλλαγματικών ισοτιμιών, καθώς και στις μεταβολές των επιτοκίων δανεισμού, κίνδυνοι οι οποίοι δύνανται να επηρεάσουν τα αποτελέσματα του ομίλου. Ο σκοπός της διαχείρισης κινδύνου από τις συνθήκες της αγοράς είναι ο έλεγχος και η οριοθέτηση της έκθεσης του ομίλου στους κινδύνους αυτούς στο πλαίσιο αποδεκτών ορίων, με παράλληλη βελτιστοποίηση των αποδόσεων.

➤ Κίνδυνος Διακύμανσης Τιμών Πρώτων Υλών Μετάλλου (σίδηρος, χάλυβας κλπ)

Ο όμιλος πραγματοποιεί τις αγορές του κατά κύριο λόγο από τη διεθνή αγορά χάλυβα σύμφωνα με τους συνήθεις όρους της αγοράς. Κάθε μεταβολή στις τιμές αγοράς των πρώτων υλών αφομοιώνεται στις τιμές πώλησης με αποτέλεσμα σε περιόδους μεγάλων διακυμάνσεων των τιμών των πρώτων υλών στην παγκόσμια αγορά να μεταβάλλεται το περιθώριο κέρδους του ομίλου. Αναλυτικότερα σε περιόδους όπου οι τιμές ακολουθούν αυξητική τάση τα περιθώρια κέρδους βελτιώνονται καθώς η αυξητική τάση μεταφέρεται και στις τιμές πώλησης. Αντίστοιχα, όταν οι τιμές των πρώτων υλών ακολουθούν πτωτική τάση τα περιθώρια κέρδους μειώνονται.

Ο όμιλος δεν καλύπτει με πράξεις αντιστάθμισης κινδύνου (hedging) το βασικό απόθεμα λειτουργίας του με αποτέλεσμα τυχόν αυξομείωση των τιμών μετάλλων να μπορεί να επηρεάσει αντίστοιχα τα αποτελέσματά του μέσω υποτίμησης ή υπερτίμησης των αποθεμάτων.

➤ Συναλλαγματικός κίνδυνος

Ο όμιλος είναι εκτεθειμένος σε συναλλαγματικό κίνδυνο από τις αγορές αποθεμάτων που πραγματοποιεί σε \$ (δολάρια ΗΠΑ), από τις καταθέσεις σε \$ (δολάρια ΗΠΑ), καθώς και από την λειτουργία της κοινοπραξίας BALKAN IRON GROUP SRL με έδρα στην Ρουμανία της οποίας το λειτουργικό νόμισμα είναι το RON.

Ο δανεισμός του ομίλου είναι στο σύνολο του σε ευρώ ενώ δεν υπάρχουν απαιτήσεις σε ξένο νόμισμα.

Για να περιοριστεί ο συναλλαγματικός κίνδυνος από τις αγορές αποθεμάτων πραγματοποιούνται προαγορές συναλλάγματος. Για το σύνολο των υποχρεώσεων σε ξένο νόμισμα την 31.12.2018, έχουν πραγματοποιηθεί ισόποσες προαγορές συναλλάγματος και κατά συνέπεια δεν υφίσταται συναλλαγματικός κίνδυνος από τη μεταβολή της ισοτιμίας του δολαρίου.

Μια ενίσχυση κατά 10% του EURO έναντι του US \$ και του EURO έναντι του RON στις 31 Δεκεμβρίου θα μετέβαλε την καθαρή θέση και τα αποτελέσματα με ποσά ασήμαντα για την εταιρεία.

➤ Κίνδυνος επιτοκίων

Ο κίνδυνος επιτοκίων προκύπτει κυρίως από μακροπρόθεσμο και βραχυπρόθεσμο τραπεζικό δανεισμό σε € με κυμαινόμενο επιτόκιο euribor.

Ο όμιλος χρηματοδοτεί τις επενδύσεις του καθώς και τις ανάγκες του σε κεφάλαια κίνησης μέσω ιδίων κεφαλαίων, βραχυπρόθεσμου τραπεζικού δανεισμού, μακροπρόθεσμων και ομολογιακών δανείων, με αποτέλεσμα να επιβαρύνει τα αποτελέσματά του με χρεωστικούς τόκους. Αυξητικές τάσεις στα επιτόκια θα έχουν αρνητική επίπτωση στα αποτελέσματα καθώς θα επιβαρύνονται με επιπλέον κόστος δανεισμού.

Η επίπτωση στα Αποτελέσματα και στα Ίδια Κεφάλαια του ομίλου και της εταιρίας αν τα επιτόκια (Euribor) ήταν κατά μέσο όρο κατά 1 % υψηλότερα / χαμηλότερα κατά τη διάρκεια του 2018 θα ήταν η εξής:

Ποσά σε εκ. €	Δάνεια 31.12.2018	Επίδραση στα αποτελέσματα προ φόρων (+ / -)
Όμιλος	43,0	0,4
Εταιρία	42,0	0,4

Αυτό θα συνέβαινε λόγω του υψηλότερου / χαμηλότερου χρηματοοικονομικού κόστους για τραπεζικό δανεισμό με κυμαινόμενο επιτόκιο σε €.

Μικρότερη είναι η επίδραση των εσόδων από τόκους προθεσμιακών καταθέσεων σε €.

Η επίπτωση στα Αποτελέσματα και στα Ίδια Κεφάλαια του ομίλου και της εταιρίας αν τα επιτόκια προθεσμιακών καταθέσεων ήταν κατά μέσο όρο κατά 1% υψηλότερα / χαμηλότερα κατά τη διάρκεια του 2018:

Ποσά σε εκ. €	Καταθέσεις όψεως & προθεσμίας 31.12.2018	Επίδραση στα αποτελέσματα προ φόρων (+ / -)
Όμιλος	3,8	0,04
Εταιρία	3,5	0,04

Αυτό θα συνέβαινε λόγω του υψηλότερου / χαμηλότερου χρηματοοικονομικού εσόδου από προθεσμιακές καταθέσεις.

➤ Κίνδυνος κεφαλαίου

Στόχος της διοίκησης σε σχέση με τη διαχείριση κεφαλαίου είναι να διασφαλίσει τη δυνατότητα απρόσκοπτης λειτουργία του με σκοπό να παρέχονται ικανοποιητικές αποδόσεις στους μετόχους και να διατηρείται κατά το δυνατόν η ιδανική κατανομή κεφαλαίου μειώνοντας κατ' αυτόν τον τρόπο το κόστος κεφαλαίου. Για το λόγο αυτό, η διοίκηση, δύναται να αναπροσαρμόζει ανάλογα με τις συνθήκες τη

μερισματική απόδοση, να προβαίνει σε αύξησεις κεφαλαίου με μετρητά ή να εκποιεί περιουσιακά στοιχεία ώστε να μειωθεί το χρέος.

Στοιχεία Εταιρίας	31.12.2018	31.12.2017
Σύνολο δανεισμού	41.956.000,01	37.133.158,05
Μείον: χρηματικά διαθέσιμα	3.522.383,90	5.410.747,70
Καθαρός δανεισμός	38.433.616,11	31.722.410,35
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων	66.479.203,07	69.248.172,69
EBITDA	1.754.324,14	5.153.241,37
Ίδια κεφ. / Καθαρός δανεισμός	1,73	2,18
Καθαρός δανεισμός / EBITDA	21,91	6,16

Στοιχεία Ομίλου	31.12.2018	31.12.2017
Σύνολο δανεισμού	43.041.913,10	45.255.386,57
Μείον: χρηματικά διαθέσιμα	3.770.665,02	5.930.121,94
Καθαρός δανεισμός	39.271.248,08	39.325.264,63
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων	66.375.523,44	67.648.703,51
EBITDA	3.595.814,94	9.404.350,92
Ίδια κεφ. / Καθαρός δανεισμός	1,69	1,72
Καθαρός δανεισμός / EBITDA	10,92	4,18

ΣΤ. Προβλεπόμενη πορεία και εξέλιξη

Έχοντας ήδη διανύσει το 1^ο τρίμηνο του έτους οι προβλέψεις για το 2019 είναι συγκρατημένα αισιόδοξες αναμένοντας τις εξελίξεις τόσο σε διεθνές όσο και εθνικό επίπεδο. Ειδικότερα, η ενδεχόμενη εξομάλυνση των εμπορικών σχέσεων μεταξύ ΗΠΑ και Κίνας στο ζήτημα της επιβολής δασμών στην εισαγωγή χαλυβουργικών ειδών από πλευράς ΗΠΑ αναμένεται να συμβάλει στην άνοδο των τιμών των Ά υλών και ως εκ τούτου στην βελτίωση των αποτελεσμάτων. Σημειώνεται παράλληλα ότι η ΕΕ εξετάζει το ενδεχόμενο επιβολής δασμών στην εισαγωγή κατηγορίας χαλυβουργικών προϊόντων εντός του χώρου της Κοινότητας, μέτρο που εφόσον εφαρμοστεί αναμένεται να δώσει ώθηση στην εξαγωγική δραστηριότητα του ομίλου. Σε εθνικό επίπεδο, η επίλυση των προβλημάτων του κλάδου καθώς και η ολοκλήρωση των εν εξελίξει αναδιαρθρώσεων αναμένεται να συμβάλει στην βελτίωση του επιπέδου ανταγωνισμού. Παράλληλα, αξιολογούνται τα νέα δεδομένα που διαμορφώνονται στην ελληνική αγορά, λαμβάνοντας υπόψη την πρόθεση υλοποίησης νέων επενδύσεων τόσο από εταιρίες που δραστηριοποιούνται ήδη στην χώρα, όσο και από εταιρίες του εξωτερικού.

Όσον αφορά την εταιρία, σε εξέλιξη βρίσκεται το πλάνο αναδιάρθρωσης των δραστηριοτήτων της με στόχο την υιοθέτηση των νέων τάσεων που διαμορφώνονται στην ευρύτερη αγορά των κατασκευών, αλλά και της μεγαλύτερης διείσδυσης σε αγορές του εξωτερικού. Παράλληλα, εφαρμόζεται ο σχεδιασμός για την περαιτέρω μείωση του λειτουργικού κόστους και την διάθεση μη λειτουργικών παγίων με στόχο την σταδιακή απομόχλευση και την διαφοροποίηση των πηγών άντλησης κεφαλαίου για την χρηματοδότηση νέων επενδύσεων.

Ζ. Συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη

Τα ποσά των πωλήσεων και των αγορών του Ομίλου και της Εταιρίας, προς και από τα συνδεδεμένα μέρη, καθώς και τα υπόλοιπα των απαιτήσεων και των υποχρεώσεων αναλύονται ως εξής:

(α) Ενδοεταιρικές πωλήσεις / αγορές την 31.12.2018 και 31.12.2017 αντίστοιχα

ΑΓΟΡΕΣ	ΠΩΛΗΣΕΙΣ			
	ΕΛΑΣΤΡΟΝ ΑΕΒΕ	ΘΕΡΜΟΚΗΠΙΑ ΘΡΑΚΗΣ ΑΕ	ΜΕΤΑΛΛΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΒΟΡΕΙΟΥ ΕΛΛΑΔΟΣ ΑΕ	ΣΥΝΟΛΟ
ΕΛΑΣΤΡΟΝ ΑΕΒΕ	0,00	0,00	2.746.197,08	2.746.197,08

ΘΕΡΜΟΚΗΠΙΑ ΘΡΑΚΗΣ ΑΕ	5.904,10	0,00	0,00	5.904,10
ΦΩΤΕΝΕΡΓΕΙΑ ΑΕ	51.948,75	0,00	0,00	51.948,75
ΦΩΤΟΑΝΑΠΤΥΞΗ ΑΕ	116.362,09	0,00	0,00	116.362,09
ΦΩΤΟΔΙΟΔΟΣ ΑΕ	102.055,41	0,00	0,00	102.055,41
ΦΩΤΟΚΥΨΕΛΗ ΑΕ	35.100,43	0,00	0,00	35.100,43
ΗΛΙΟΣΚΟΠΙΟ ΑΕ	48.353,74	0,00	0,00	48.353,74
ΦΩΤΟΪΣΧΥΣ Μ.ΕΠΕ	13.687,50	0,00	0,00	13.687,50
ΜΕΤΑΛΛΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΒΟΡΕΙΟΥ ΕΛΛΑΔΟΣ ΑΕ	80.166,33	0,00	0,00	80.166,33
ΣΥΝΟΛΟ	453.578,34	0,00	2.746.197,08	3.199.775,43

ΠΩΛΗΣΕΙΣ				
ΑΓΟΡΕΣ	ΕΛΑΣΤΡΟΝ ΑΕΒΕ	ΘΕΡΜΟΚΗΠΙΑ ΘΡΑΚΗΣ ΑΕ	ΜΕΤΑΛΛΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΒΟΡΕΙΟΥ ΕΛΛΑΔΟΣ ΑΕ	ΣΥΝΟΛΟ
ΕΛΑΣΤΡΟΝ ΑΕΒΕ	0,00	0,00	1.304.490,32	1.304.490,32
ΘΕΡΜΟΚΗΠΙΑ ΘΡΑΚΗΣ ΑΕ	5.021,71	0,00	0,00	5.021,71
ΦΩΤΕΝΕΡΓΕΙΑ ΑΕ	52.040,41	0,00	0,00	52.040,41
ΦΩΤΟΑΝΑΠΤΥΞΗ ΑΕ	116.482,09	0,00	0,00	116.482,09
ΦΩΤΟΔΙΟΔΟΣ ΑΕ	102.160,41	0,00	0,00	102.160,41
ΦΩΤΟΚΥΨΕΛΗ ΑΕ	35.157,09	0,00	0,00	35.157,09
ΗΛΙΟΣΚΟΠΙΟ ΑΕ	48.423,75	0,00	0,00	48.423,75
ΦΩΤΟΪΣΧΥΣ Μ.ΕΠΕ	13.687,50	0,00	0,00	13.687,50
ΜΕΤΑΛΛΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΒΟΡΕΙΟΥ ΕΛΛΑΔΟΣ ΑΕ	32.133,36	0,00	0,00	32.133,36
ΣΥΝΟΛΟ	405.106,32	0,00	1.304.490,32	1.709.596,64

(β) Ενδοεταιρικές απαιτήσεις / υποχρεώσεις την 31.12.2018 και 31.12.2017 αντίστοιχα:

ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ				
ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ	ΕΛΑΣΤΡΟΝ ΑΕΒΕ	ΜΕΤΑΛΛΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΒΟΡΕΙΟΥ ΕΛΛΑΔΟΣ ΑΕ	ΕΤΑΙΡΙΕΣ ΦΩΤΟΒΟΛ ΤΑΪΚΩΝ ΣΤΑΘΜΩΝ	ΣΥΝΟΛΟ
ΕΛΑΣΤΡΟΝ ΑΕΒΕ	0,00	50.460,61	0,00	50.460,61
ΘΕΡΜΟΚΗΠΙΑ ΘΡΑΚΗΣ ΑΕ	350.000,00	0,00	0,00	350.000,00
ΦΩΤΕΝΕΡΓΕΙΑ ΑΕ	167.145,12	0,00	0,00	167.145,12
ΦΩΤΟΑΝΑΠΤΥΞΗ ΑΕ	465.181,18	0,00	0,00	465.181,18
ΦΩΤΟΔΙΟΔΟΣ ΑΕ	412.081,86	0,00	0,00	412.081,86

ΦΩΤΟΚΥΨΕΛΗ ΑΕ	80.951,64	0,00	0,00	80.951,64
ΗΛΙΟΣΚΟΠΙΟ ΑΕ	155.921,43	0,00	0,00	155.921,43
ΦΩΤΟΪΣΧΥΣ Μ.ΕΠΕ	476.406,04	0,00	0,00	476.406,04
ΜΕΤΑΛΛΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΒΟΡΕΙΟΥ ΕΛΛΑΔΟΣ ΑΕ	4.436.090,32	0,00	0,00	4.436.090,32
BALKAN IRON GROUP SRL	167.370,00	0,00	0,00	167.370,00
KALPINIS SIMOS BULGARIA EOOD	805.000,00	0,00	0,00	805.000,00
ΣΥΝΟΛΟ	7.516.147,59	50.460,61	0,00	7.566.608,20

ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ	ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ			
	ΕΛΑΣΤΡΟΝ ΑΕΒΕ	ΜΕΤΑΛΛΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΒΟΡΕΙΟΥ ΕΛΛΑΔΟΣ ΑΕ	ΕΤΑΙΡΙΕΣ ΦΩΤΟΒΟΛΤΑΪΚΩΝ ΣΤΑΘΜΩΝ	ΣΥΝΟΛΟ
ΕΛΑΣΤΡΟΝ ΑΕΒΕ	0,00	1.166,00	61.568,86	62.734,86
ΘΕΡΜΟΚΗΠΙΑ ΘΡΑΚΗΣ ΑΕ	1.609.102,01	0,00	0,00	1.609.102,01
ΦΩΤΕΝΕΡΓΕΙΑ ΑΕ	204.500,00	0,00	0,00	204.500,00
ΦΩΤΟΑΝΑΠΤΥΞΗ ΑΕ	495.304,06	0,00	0,00	495.304,06
ΦΩΤΟΔΙΟΔΟΣ ΑΕ	444.500,00	0,00	0,00	444.500,00
ΦΩΤΟΚΥΨΕΛΗ ΑΕ	104.500,00	0,00	0,00	104.500,00
ΗΛΙΟΣΚΟΠΙΟ ΑΕ	184.500,00	0,00	0,00	184.500,00
ΦΩΤΟΪΣΧΥΣ Μ.ΕΠΕ	597.390,04	0,00	0,00	597.390,04
ΜΕΤΑΛΛΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΒΟΡΕΙΟΥ ΕΛΛΑΔΟΣ ΑΕ	2.025.277,77	0,00	0,00	2.025.277,77
BALKAN IRON GROUP SRL	155.700,00	0,00	0,00	155.700,00
KALPINIS SIMOS BULGARIA EOOD	780.000,00	0,00	0,00	780.000,00
ΣΥΝΟΛΟ	6.600.773,88	1.166,00	61.568,86	6.663.508,74

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΙΑ	
	1.1-31.12		1.1-31.12	
	2018	2017	2018	2017
θ) Συναλλαγές και αμοιβές διευθυντικών στελεχών				
Συναλλαγές και αμοιβές μελών Διοικητικού Συμβουλίου	639.685,56	606.962,24	639.685,56	606.962,24
Συναλλαγές και αμοιβές διευθυντικών στελεχών	95.200,00	150.189,75	95.200,00	84.000,00
Συναλλαγές και αμοιβές λοιπών συνδεδεμένων προσώπων	51.205,09	55.672,50	51.205,09	55.672,50
Απαιτήσεις από διευθυντικά στελέχη και μέλη της διοίκησης	0,00	0,00	0,00	0,00
Υποχρεώσεις προς τα διευθυντικά στελέχη και μέλη της διοίκησης	0,00	0,00	0,00	0,00

Διευθυντικά στελέχη σύμφωνα με το ΔΛΠ 24 είναι τα άτομα εκείνα που έχουν την εξουσία και την ευθύνη για τον σχεδιασμό, τη διοίκηση και τον έλεγχο των δραστηριοτήτων της οικονομικής οντότητας,

άμεσα ή έμμεσα και περιλαμβάνουν όλα τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου (εκτελεστικά και μη) της οικονομικής οντότητας, όπως επίσης και άλλα διευθυντικά στελέχη σύμφωνα με τον ανωτέρω ορισμό.

6. ΕΠΕΞΗΓΗΜΑΤΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ (Άρθρο 4, παρ. 7 & 8, Ν.3556/2007)

α) Διάρθρωση μετοχικού κεφαλαίου της Εταιρίας

Το μετοχικό κεφάλαιο της Εταιρίας την 31.12.2018 ανέρχεται σε 18.410.839 Ευρώ, διαιρούμενο σε 18.410.839 κοινές ονομαστικές μετοχές ονομαστικής αξίας 1,00 ευρώ η κάθε μία.

Το σύνολο των μετοχών είναι εισηγμένες και ελεύθερα διαπραγματεύσιμες στο Χ.Α.Α.

Κάθε μετοχή της Εταιρίας ενσωματώνει όλα τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που καθορίζονται από το Νόμο και το Καταστατικό της Εταιρίας, το οποίο όμως δεν περιέχει διατάξεις περισσότερο περιοριστικές από αυτές που προβλέπει ο Νόμος. Η κατοχή του τίτλου της μετοχής συνεπάγεται αυτοδικαίως την αποδοχή από τον κύριο αυτής του καταστατικού της Εταιρίας και των νομίμων αποφάσεων των Γενικών Συνελεύσεων των μετόχων.

Η ευθύνη των μετόχων περιορίζεται στην ονομαστική αξία των μετοχών που κατέχουν. Οι μέτοχοι συμμετέχουν στη διοίκηση και τα κέρδη της Εταιρίας σύμφωνα με το Νόμο και τις διατάξεις του Καταστατικού. Τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις που απορρέουν από κάθε μετοχή ακολουθούν αυτή σε οποιονδήποτε καθολικό ή ειδικό διάδοχο του μετόχου.

Οι μέτοχοι ενασκούν τα δικαιώματα τους σε σχέση με τη Διοίκηση της Εταιρίας μόνο μέσω των Γενικών Συνελεύσεων. Οι μέτοχοι έχουν προνόμιο προτίμησης σε κάθε μελλοντική αύξηση του Μετοχικού Κεφαλαίου της Εταιρίας, ανάλογα με τη συμμετοχή τους στο υφιστάμενο μετοχικό κεφάλαιο, όπως προβλέπεται υπό τις διατάξεις του νόμου 4548/2018.

Οι δανειστές του μετόχου και οι διάδοχοί τους σε καμία περίπτωση δεν μπορούν να προκαλέσουν την κατάσχεση ή τη σφράγιση οποιουδήποτε περιουσιακού στοιχείου ή των βιβλίων της Εταιρίας, ούτε να ζητήσουν τη διανομή ή εκκαθάρισή της, ούτε να αναμειχθούν κατά οποιοδήποτε τρόπο στη διοίκηση ή τη διαχείρισή της.

Κάθε μέτοχος, οπουδήποτε και να κατοικεί, λογίζεται ότι έχει νόμιμη κατοικία την έδρα της Εταιρίας ως προς τις σχέσεις του με αυτήν και υπόκειται στην Ελληνική Νομοθεσία. Κάθε διαφορά μεταξύ της Εταιρίας αφ' ενός και των μετόχων ή οποιουδήποτε τρίτου αφ' ετέρου, υπάγεται στην αποκλειστική αρμοδιότητα των τακτικών δικαστηρίων, η δε Εταιρία ενάγεται μόνον ενώπιον των δικαστηρίων της έδρας της.

Κάθε μετοχή παρέχει δικαίωμα μιας ψήφου. Συγκύριοι μετοχής για να έχουν δικαίωμα ψήφου πρέπει να υποδείξουν στην Εταιρία εγγράφως ένα κοινό εκπρόσωπο για τη μετοχή αυτή, ο οποίος θα τους εκπροσωπήσει στη Γενική Συνέλευση, μέχρι δε τον καθορισμό αυτόν αναστέλλεται η άσκηση των δικαιωμάτων τους.

Κάθε μέτοχος δικαιούται να μετέχει στη Γενική Συνέλευση των μετόχων της Εταιρίας είτε αυτοπροσώπως είτε μέσω αντιπροσώπων. Στη Γενική Συνέλευση, δικαιούται να συμμετέχει και να ψηφίζει κάθε μέτοχος. Η άσκηση των εν λόγω δικαιωμάτων δεν προϋποθέτει τη δέσμευση των μετοχών του δικαιούχου ούτε την τήρηση άλλης ανάλογης διαδικασίας, η οποία περιορίζει τη δυνατότητα πώλησης και μεταβίβασης των μετοχών κατά το χρονικό διάστημα που μεσολαβεί ανάμεσα στην ημερομηνία καταγραφής των δικαιούχων και στην ημερομηνία διεξαγωγής της Γενικής Συνέλευσης. Στη Γενική Συνέλευση μπορεί να συμμετάσχει (αρχική συνεδρίαση και επαναληπτική) το πρόσωπο που έχει τη μετοχική ιδιότητα κατά την έναρξη της πέμπτης (5ης) ημέρας πριν από την ημέρα της αρχικής συνεδρίασης της Γενικής Συνέλευσης (ημερομηνία καταγραφής). Η ως άνω ημερομηνία καταγραφής ισχύει και στην περίπτωση εξ αναβολής ή επαναληπτικής συνεδρίασης, με την προϋπόθεση ότι η εξ αναβολής ή η επαναληπτική συνεδρίαση δεν απέχει περισσότερες από τριάντα (30) ημέρες από την ημερομηνία καταγραφής. Αν αυτό δεν συμβαίνει ή αν για την περίπτωση της επαναληπτικής γενικής συνέλευσης δημοσιεύεται νέα πρόσκληση, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 130 Ν.4548/2018, συμμετέχει στη γενική συνέλευση το πρόσωπο που έχει τη μετοχική ιδιότητα κατά την έναρξη της τρίτης (3ης) ημέρας πριν από την ημέρα της εξ αναβολής ή της επαναληπτικής γενικής συνέλευσης. Η απόδειξη της μετοχικής ιδιότητας μπορεί να γίνεται με κάθε νόμιμο μέσο και πάντως βάσει ενημέρωσης που λαμβάνει η εταιρεία από το κεντρικό αποθετήριο τίτλων, εφόσον παρέχει υπηρεσίες μητρώου ή

μέσω των συμμετεχόντων και εγγεγραμμένων διαμεσολαβητών στο κεντρικό αποθετήριο τίτλων σε κάθε άλλη περίπτωση.

Έναντι της εταιρίας θεωρείται ότι έχει δικαίωμα συμμετοχής και ψήφου στην Γενική Συνέλευση, μόνο όποιος φέρει την ιδιότητα του μετόχου κατά τη συγκεκριμένη ημερομηνία καταγραφής (record date).

Από την ημέρα δημοσίευσης της πρόσκλησης για σύγκληση Γενικής Συνέλευσης μέχρι και την ημέρα της Γενικής Συνέλευσης, αναρτώνται στην ιστοσελίδα της εταιρίας τουλάχιστον οι ακόλουθες πληροφορίες:

- Η πρόσκληση για σύγκληση Γενικής Συνέλευσης.
- Ο συνολικός αριθμός των μετοχών και των δικαιωμάτων ψήφου που υφίστανται κατά την ημερομηνία της πρόσκλησης, συμπεριλαμβανομένων και χωριστών συνόλων ανά κατηγορία μετοχών, εφόσον το κεφάλαιο της εταιρίας είναι κατανομημένο σε περισσότερες κατηγορίες μετοχών.
- Τα έγγραφα που πρόκειται να υποβληθούν στη Γενική Συνέλευση.
- Το σχέδιο απόφασης για κάθε θέμα της ημερήσιας διάταξης που προτείνεται ή, εφόσον καμία απόφαση δεν έχει προταθεί προς έγκριση, σχόλιο του Διοικητικού Συμβουλίου για κάθε θέμα της εν λόγω ημερήσιας διάταξης και τυχόν σχέδια αποφάσεων που προτείνουν οι μέτοχοι, αμέσως μετά την παραλαβή τους από την εταιρία.
- Τα έντυπα που πρέπει να χρησιμοποιηθούν για την άσκηση του δικαιώματος ψήφου μέσω εκπροσώπου ή αντιπροσώπου ή με αλληλογραφία ή με ηλεκτρονικά μέσα, εφόσον προβλέπεται, εκτός αν τα εν λόγω έντυπα αποστέλλονται απευθείας σε κάθε μέτοχο.

Ο τρόπος, ο τόπος, καθώς και ο χρόνος καταβολής του μερίσματος ανακοινώνεται από την Εταιρία με τα μέσα ενημέρωσης που ορίζονται στο Ν. 3556/2007 και τις σχετικές αποφάσεις της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς. Το δικαίωμα είσπραξης του μερίσματος παραγράφεται υπέρ του δημοσίου, εντός πέντε (5) ετών από το τέλος του έτους κατά το οποίο η Γενική Συνέλευση ενέκρινε την διανομή του.

β) Περιορισμοί στη μεταβίβαση των μετοχών

Δεν υφίστανται περιορισμοί στη μεταβίβαση των μετοχών.

γ) Σημαντικές άμεσες ή έμμεσες συμμετοχές κατά την έννοια του Ν. 3556/2007

Στον παρακάτω πίνακα παρουσιάζονται οι μέτοχοι της Εταιρίας με σημαντικό ποσοστό συμμετοχής, σύμφωνα με στοιχεία από την τελευταία Τακτική Γενική Συνέλευση της 21.06.2018 και τα πιο πρόσφατα δημοσιοποιημένα στοιχεία:

ΘΕΜΑ	ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ ΜΕΤΟΧΩΝ 18.410.839	ΠΟΣΟΣΤΟ ΕΠΙ ΜΕΤΟΧΙΚΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ
ΚΑΛΠΙΝΗΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ	3.104.250	16,86%
ΚΑΛΠΙΝΗ ΕΛΒΙΡΑ	2.070.500	11,25%
ΣΙΜΟΣ Ν. ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ	1.583.687	8,60%
ΣΙΜΟΣ Π. ΝΙΚΟΛΑΟΣ	900.000	4,89%
ΣΙΜΟΥ ΔΟΜΙΝΙΚΗ	900.000	4,89%
ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΣ	900.000	4,89%
ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΟΥ ΧΡΗΣΤΟΣ	900.000	4,89%

δ) Μετοχές που παρέχουν ειδικά δικαιώματα ελέγχου

Δεν υπάρχουν τέτοιου είδους μετοχές

ε) Περιορισμοί στο δικαίωμα ψήφου

Δεν υφίστανται περιορισμοί στο δικαίωμα ψήφου.

στ) Συμφωνίες μετόχων

Ετήσια Οικονομική Έκθεση της 31.12.2018

Δεν είναι γνωστές στην Εταιρία συμφωνίες μεταξύ των μετόχων της, οι οποίες συνεπάγονται περιορισμούς στη μεταβίβαση μετοχών ή περιορισμούς στην άσκηση δικαιωμάτων ψήφου.

ζ) Κανόνες διορισμού και αντικατάστασης μελών του Δ.Σ. και τροποποίησης του καταστατικού

Δεν υπάρχουν σχετικοί κανόνες οι οποίοι να διαφοροποιούνται από τα προβλεπόμενα στον Ν. 4548/2018.

η) Αρμοδιότητα Δ.Σ. ή μελών του α) για την έκδοση νέων μετοχών ή β) την αγορά ιδίων μετοχών

α) Σύμφωνα με το άρθρο 24 παρ. 1β του Ν. 4548/2018, το Δ.Σ. έχει το δικαίωμα, κατόπιν σχετικής απόφασης της Γενικής Συνέλευσης της Εταιρίας που υπόκειται στις διατυπώσεις δημοσιότητας του Ν. 4548/2018, να αυξάνει το μετοχικό κεφάλαιο της Εταιρίας με την έκδοση νέων μετοχών, με απόφαση που λαμβάνεται με πλειοψηφία τουλάχιστον των 2/3 του συνόλου των μελών του και μέχρι του τριπλάσιου του κεφαλαίου που είναι καταβεβλημένο κατά την ημερομηνία που χορηγήθηκε στο Δ.Σ. η σχετική εξουσία. Η εξουσία αυτή έχει 5ετή ισχύ και δύναται να ανανεώνεται. Δεν υπάρχει σήμερα τέτοια απόφαση σε ισχύ.

Σύμφωνα με το άρθρο 113 Ν. 4548/2018, με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης μπορεί να θεσπιστεί πρόγραμμα διάθεσης μετοχών στα μέλη του Δ.Σ. και το προσωπικό, με τη μορφή δικαιώματος προαίρεσης απόκτησης μετοχών κατά τους ειδικότερους όρους της απόφασης αυτής. Η απόφαση της Γενικής Συνέλευσης ορίζει τον ανώτατο αριθμό των μετοχών που μπορεί να εκδοθούν, ο οποίος βάσει του νόμου δεν μπορεί να υπερβαίνει το 1/10 των υφιστάμενων μετοχών. Επίσης ορίζονται η τιμή και οι όροι διάθεσης των μετοχών στους δικαιούχους και ο ανώτατος αριθμός μετοχών που μπορούν να αποκτηθούν εάν οι δικαιούχοι ασκήσουν τα δικαιώματά τους. Το Δ.Σ. με απόφασή του ρυθμίζει κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια που δε ρυθμίζεται διαφορετικά από τη Γενική Συνέλευση. Δεν υπάρχει σήμερα τέτοια απόφαση σε ισχύ.

β) Σύμφωνα με το άρθρο 49 του Ν. 4548/2018 το Δ.Σ. δύναται να συγκαλέσει Γενική Συνέλευση των μετόχων με σκοπό τη λήψη απόφασης για αγορά ιδίων μετοχών. Η Γενική Συνέλευση σε περίπτωση λήψης σχετικής απόφασης θα ορίσει τους όρους και τις προϋποθέσεις των αποκτήσεων και σύμφωνα πάντα με τις ισχύουσες διατάξεις.

θ) Σημαντικές συμφωνίες που τίθενται σε ισχύ, τροποποιούνται ή λήγουν σε περίπτωση αλλαγής στον έλεγχο της Εταιρίας κατόπιν δημόσιας πρότασης

Δεν υφίστανται τέτοιου είδους συμφωνίες.

ι) Συμφωνίες με μέλη του Δ.Σ. ή με το προσωπικό

Δεν υπάρχουν συμφωνίες που να έχει συνάψει η Εταιρία με μέλη του Δ.Σ. της ή με το προσωπικό της, οι οποίες να προβλέπουν αποζημίωση σε περίπτωση παραίτησης ή απόλυσης χωρίς βάσιμο λόγο ή τερματισμού της θητείας ή της απασχόλησής τους εξαιτίας δημόσιας πρότασης.

ΔΗΛΩΣΗ ΕΤΑΙΡΙΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ

Εισαγωγή

Η εταιρική διακυβέρνηση περιλαμβάνει τον τρόπο διοίκησης και ελέγχου των εταιριών. Ειδικότερα, αποτελεί ένα σύστημα σχέσεων ανάμεσα στην Διοίκηση της εταιρίας, το Διοικητικό Συμβούλιο, τους μετόχους της και τα υπόλοιπα ενδιαφερόμενα μέρη. Ουσιαστικά συνιστά τη δομή μέσω της οποίας προσεγγίζονται και τίθενται οι στόχοι της εταιρίας, εντοπίζονται οι βασικοί κίνδυνοι που αυτή αντιμετωπίζει κατά τη λειτουργία της, προσδιορίζονται τα μέσα επίτευξης των εταιρικών στόχων, οργανώνεται το σύστημα διαχείρισης κινδύνων και καθίσταται δυνατή η παρακολούθηση της απόδοσης της Διοίκησης κατά την εφαρμογή των παραπάνω. Η εφαρμογή των κανόνων εταιρικής διακυβέρνησης συμβάλει στην προώθηση της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων και στην βελτίωση της διαφάνειας για το σύνολο των οικονομικών δραστηριοτήτων της επιχείρησης.

Στην Ελλάδα, το πλαίσιο εταιρικής διακυβέρνησης καθορίζεται μέσω της εφαρμογής και τήρησης υποχρεωτικών κανόνων, όπως:

- Ο Ν. 3016/2002, που επιβάλλει τη συμμετοχή μη εκτελεστικών και ανεξάρτητων μη εκτελεστικών μελών στο Διοικητικό Συμβούλιο ελληνικών εισηγμένων εταιριών, τη θέσπιση και τη λειτουργία υπηρεσίας εσωτερικού ελέγχου, καθώς και την υιοθέτηση εσωτερικού κανονισμού λειτουργίας.

- Ο Ν. 4548/2018 για την αναμόρφωση του δικαίου των ανωνύμων εταιριών.
- Ο Ν. 3873/2010 ο οποίος ενσωμάτωσε στην ελληνική νομοθεσία την Οδηγία 2206/46/ΕΚ της Ευρωπαϊκής Ένωσης, λειτουργεί ως υπενθύμιση της ανάγκης θέσπισης του Κώδικα και αποτελεί «θεμέλιο λίθο» του.
- Ο Ν. 4449/2017 (ο οποίος αντικατέστησε το Ν.3693/2008) με τον οποίο πραγματοποιήθηκε προσαρμογή της ελληνικής νομοθεσίας στις διατάξεις της Οδηγίας 2014/56/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 16^{ης} Απριλίου 2014, σχετικά με τη σύσταση Επιτροπής Ελέγχου αλλά και τις υποχρεώσεις και αρμοδιότητες αυτής.

Η ΕΛΑΣΤΡΟΝ Α.Ε.Β.Ε. συμμορφώνεται πλήρως με τις διατάξεις και επιταγές των ανωτέρω νόμων οι οποίες αποτελούν το ελάχιστο περιεχόμενο οποιουδήποτε Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης. Ωστόσο, επιπλέον των διατάξεων των ανωτέρω νόμων, η εταιρία έχει συντάξει τον δικό της Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης λαμβάνοντας υπόψη τις αρχές που ορίζονται από τον Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης που συντάχθηκε από το Σύνδεσμο Επιχειρήσεων και Βιομηχανιών, όπως αυτός τροποποιήθηκε από το Ελληνικό Συμβούλιο Εταιρικής Διακυβέρνησης στις 28 Ιουνίου 2013. Ο συγκεκριμένος κώδικας είναι διαθέσιμος στην ιστοσελίδα της εταιρίας στο διαδίκτυο: <http://www.elastron.gr>

Πληροφοριακά στοιχεία άρθρου 10, παρ. 1, στοιχεία γ), δ), στ), η), θ) της ευρωπαϊκής οδηγίας 2004/25/ΕΚ:

γ) Οι σημαντικές άμεσες ή έμμεσες συμμετοχές της εταιρίας είναι οι κατωτέρω:

- ΜΕΤΑΛΛΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΒΟΡΕΙΟΥ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε. (θυγατρική). Η εταιρία συμμετέχει με ποσοστό 100%
- BALKAN IRON GROUP SRL (κοινοπραξία). Η εταιρία συμμετέχει με ποσοστό 33,3%
- KALPINIS – SIMOS BULGARIA EOOD (θυγατρική). Η εταιρία συμμετέχει με ποσοστό 100%
- ΦΩΤΟΑΝΑΠΤΥΞΗ Α.Ε. (Θυγατρική). Η εταιρία συμμετέχει με ποσοστό 98,6%
- ΦΩΤΟΔΙΟΔΟΣ Α.Ε. (θυγατρική). Η εταιρία συμμετέχει με ποσοστό 98,3%
- ΦΩΤΕΝΕΡΓΕΙΑ Α.Ε. (θυγατρική). Η εταιρία συμμετέχει με ποσοστό 97,5%
- ΗΛΙΟΣΚΟΠΙΟ Α.Ε. (θυγατρική). Η εταιρία συμμετέχει με ποσοστό 97,5%
- ΦΩΤΟΚΥΨΕΛΗ Α.Ε. (θυγατρική). Η εταιρία συμμετέχει με ποσοστό 97,5%
- ΦΩΤΟΪΣΧΥΣ Μ.ΕΠΕ. (θυγατρική). Η εταιρία συμμετέχει με ποσοστό 100,00%
- ΘΕΡΜΟΚΗΠΙΑ ΘΡΑΚΗΣ Α.Ε. (κοινοπραξία). Η εταιρία συμμετέχει με ποσοστό 49,09%

Επιπλέον βάσει του άρθρου 4 παρ. 7 του Ν.3556/2007 οι σημαντικές άμεσες ή έμμεσες συμμετοχές στο μετοχικό κεφάλαιο της εταιρίας (αριθμός μετοχών 18.410.839 σύμφωνα με την από 21.06.2018 απόφαση της Τακτικής Γενικής Συνέλευσης των μετόχων) είναι οι ακόλουθες:

- Αθανάσιος Καλπίνης του Ανδρέα με 3.104.250 μετοχές (16,86% - άμεση συμμετοχή)
- Ελβίρα Καλπίνη του Ανδρέα με 2.070.500 μετοχές (11,25% - άμεση συμμετοχή)
- Παναγιώτης Σίμος του Νικολάου με 1.583.687 μετοχές (8,60% - άμεση συμμετοχή)
- Νικόλαος Σίμος του Παναγιώτη με 900.000 μετοχές (4,89% - άμεση συμμετοχή)
- Δομνίκη Σίμου του Παναγιώτη με 900.000 μετοχές (4,89% - άμεση συμμετοχή)
- Σακελλαρίου Νικόλαος με 900.000 μετοχές (4,89% - άμεση συμμετοχή)
- Σακελλαρίου Χρήστος με 900.000 μετοχές (4,89% - άμεση συμμετοχή)

Δεν υφίστανται σημαντικές έμμεσες συμμετοχές.

δ) Δεν υπάρχουν τίτλοι και συνεπώς κάτοχοι που να παρέχουν ειδικά δικαιώματα ελέγχου.

στ) Δεν υφίστανται περιορισμοί στα δικαιώματα ψήφου ή συστήματα στα οποία με τη συνεργασία της εταιρίας, τα χρηματοπιστωτικά δικαιώματα που απορρέουν από τίτλους διαχωρίζονται από την κατοχή των τίτλων. Οι προθεσμίες άσκησης των δικαιωμάτων ψήφου αναφέρονται λεπτομερώς στην ενότητα «Δικαιώματα των μετόχων και τρόπος άσκησης τους».

η) Οι κανόνες διορισμού και αντικατάστασης των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου είναι αυτοί που αναφέρονται στο Ν. 4548/2018 και περιγράφονται αναλυτικά στην επόμενη ενότητα.

θ) Δεν υφίστανται εξουσίες των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου σχετικά με την δυνατότητα έκδοσης ή επαναγοράς μετοχών.

Γενική Συνέλευση των Μετόχων

Η Γενική Συνέλευση των μετόχων είναι το ανώτατο όργανο της εταιρίας και δικαιούται να αποφασίζει για κάθε υπόθεση που αφορά την εταιρία. Οι νόμιμες αποφάσεις της δεσμεύουν και τους μετόχους που απουσιάζουν ή διαφωνούν. Η Γενική Συνέλευση είναι η μόνη αρμόδια να αποφασίζει και για τα θέματα του άρθρου 117 του Ν. 4548/2018.

Η Γενική Συνέλευση των μετόχων της εταιρίας συγκαλείται από το Διοικητικό Συμβούλιο ως Τακτική τουλάχιστον μια φορά κάθε εταιρική χρήση, το αργότερο έως την 10^η μέρα του ένατου μήνα από την λήξη της εταιρικής χρήσης και ως Έκτακτη οποτεδήποτε αυτό υπαγορεύεται από τις ανάγκες της εταιρίας. Η συνεδρίαση λαμβάνει χώρα στην έδρα της εταιρίας ή σε άλλο τόπο εντός της περιφέρειας Αττικής.

Η διεξαγωγή της Γενικής Συνέλευσης με τηλεδιάσκεψη καθώς και η εξ' αποστάσεως συμμετοχή των μετόχων σε αυτή, είναι δυνατές υπό τις προϋποθέσεις που ορίζονται κάθε φορά από την οικεία νομοθεσία.

Στη Γενική Συνέλευση προεδρεύει προσωρινά ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου ή όταν αυτός κωλύεται, ο αναπληρωτής του ή πρόσωπο που ορίζεται από αυτούς. Χρήη γραμματέα εκτελεί προσωρινά όποιος ορίζεται από τον προσωρινό Πρόεδρο.

Αφού εγκριθεί ο κατάλογος των μετόχων που έχουν δικαίωμα ψήφου στη συνέλευση, τότε αυτή προχωρεί στην εκλογή του οριστικού Προέδρου και του οριστικού γραμματέα της.

Οι μέτοχοι με δικαίωμα συμμετοχής στην Γενική Συνέλευση μπορούν να αντιπροσωπεύονται σε αυτή από νομίμως εξουσιοδοτημένο πρόσωπο.

Η Γενική Συνέλευση, με εξαίρεση τις επαναληπτικές Γενικές Συνελεύσεις και τις εξομοιούμενες με αυτές, συγκαλείται είκοσι τουλάχιστον ημέρες πριν την οριζόμενη ημέρα συνεδρίασης. Η πρόσκληση περιλαμβάνει τουλάχιστον το οίκημα με ακριβή διεύθυνση, τη χρονολογία και την ώρα της συνεδρίασης, τα θέματα της ημερήσιας διάταξης με σαφήνεια, τους μετόχους που έχουν δικαίωμα συμμετοχής, καθώς και ακριβείς οδηγίες για τον τρόπο με τον οποίο οι μέτοχοι θα μπορέσουν να συμμετάσχουν στη συνέλευση και να ασκήσουν τα δικαιώματά τους. Επίσης η πρόσκληση περιλαμβάνει και τις πληροφορίες που αναφέρονται στο άρθρο 121 παρ. 4 Ν. 4548/2018. Εκτός από τη δημοσίευση της πρόσκλησης στο Γ.Ε.ΜΗ., το πλήρες κείμενο της πρόσκλησης δημοσιεύεται και στο διαδικτυακό τόπο της εταιρείας και δημοσιοποιείται με τρόπο που διασφαλίζει την ταχεία και χωρίς διακρίσεις πρόσβαση σε αυτήν, με μέσα που κατά την κρίση του διοικητικού συμβουλίου θεωρούνται ευλόγως αξιόπιστα για την αποτελεσματική διάχυση των πληροφοριών στο επενδυτικό κοινό, όπως ιδίως με έντυπα και ηλεκτρονικά μέσα ενημέρωσης με εθνική και πανευρωπαϊκή εμβέλεια.

Η Γενική Συνέλευση βρίσκεται σε απαρτία και συνεδριάζει εγκύρως επί των θεμάτων της ημερήσιας διάταξης όταν παρίστανται ή αντιπροσωπεύονται σε αυτή μέτοχοι που εκπροσωπούν τουλάχιστον το 1/5 του καταβλημένου μετοχικού κεφαλαίου. Αν δεν επιτευχθεί η απαρτία αυτή, η γενική συνέλευση συνέρχεται εκ νέου μέσα σε είκοσι (20) ημέρες από τη χρονολογία της μαιωθείσας συνεδρίασης, ύστερα από πρόσκληση προ δέκα (10) τουλάχιστον πλήρων ημερών. Στην επαναληπτική αυτή συνεδρίαση η γενική συνέλευση βρίσκεται σε απαρτία και συνεδριάζει έγκυρα επί των θεμάτων της αρχικής ημερήσιας διάταξης, οσοδήποτε και αν είναι το εκπροσωπούμενο σε αυτήν τμήμα του καταβλημένου κεφαλαίου. Νεότερη πρόσκληση δεν απαιτείται, αν στην αρχική πρόσκληση είχε ήδη ορισθεί ο τόπος και ο χρόνος της επαναληπτικής συνεδρίασης, με την προϋπόθεση ότι μεσολαβούν πέντε (5) τουλάχιστον ημέρες ανάμεσα στη μαιωθείσα συνεδρίαση και την επαναληπτική. Οι αποφάσεις της Γενικής Συνέλευσης λαμβάνονται με απόλυτη πλειοψηφία των ψήφων που εκπροσωπούνται σε αυτή.

Εξαιρετικά η Γενική Συνέλευση βρίσκεται σε απαρτία και συνεδριάζει εγκύρως επί των θεμάτων της αρχικής ημερήσιας διάταξης αν παρίσταται ή αντιπροσωπεύονται σε αυτή μέτοχοι που εκπροσωπούν το ήμισυ (1/2) του καταβλημένου μετοχικού κεφαλαίου, όταν πρόκειται για αποφάσεις που αφορούν τα θέματα που ορίζονται στο άρθρο 130 παρ. 3 του Ν. 4548/2018.

Εάν δεν επιτευχθεί η απαρτία της προηγούμενης παραγράφου, η γενική συνέλευση προσκαλείται και συνέρχεται εκ νέου, σύμφωνα με την παράγραφο 2 του προηγούμενου άρθρου, βρίσκεται δε σε απαρτία και συνεδριάζει έγκυρα επί των θεμάτων της αρχικής ημερήσιας διάταξης, όταν παρίστανται ή αντιπροσωπεύονται σε αυτήν μέτοχοι που εκπροσωπούν το ένα πέμπτο (1/5) τουλάχιστον του καταβλημένου κεφαλαίου. Νεότερη πρόσκληση δεν απαιτείται, αν στην αρχική πρόσκληση είχε ήδη ορισθεί ο τόπος και ο χρόνος της επαναληπτικής συνεδρίασης, με την προϋπόθεση ότι μεσολαβούν πέντε (5) τουλάχιστον ημέρες ανάμεσα στη μαιωθείσα συνεδρίαση και την επαναληπτική.

Δικαιώματα των μετόχων και τρόπος άσκησης τους

Στη Γενική Συνέλευση της εταιρίας δικαιούται να συμμετέχει και να ψηφίζει κάθε μέτοχος. Η άσκηση των εν λόγω δικαιωμάτων δεν προϋποθέτει τη δέσμευση των μετοχών του δικαιούχου ούτε την τήρηση

άλλης ανάλογης διαδικασίας, η οποία περιορίζει τη δυνατότητα πώλησης και μεταβίβασης των μετοχών κατά το χρονικό διάστημα που μεσολαβεί ανάμεσα στην ημερομηνία καταγραφής των δικαιούχων και στην ημερομηνία διεξαγωγής της Γενικής Συνέλευσης. Δικαιούχος συμμετοχής στην Γενική Συνέλευση είναι το πρόσωπο που έχει τη μετοχική ιδιότητα κατά την έναρξη της πέμπτης (5ης) ημέρας πριν από την ημέρα της αρχικής συνεδρίασης της Γενικής Συνέλευσης (ημερομηνία καταγραφής). Η ως άνω ημερομηνία καταγραφής ισχύει και στην περίπτωση εξ αναβολής ή επαναληπτικής συνεδρίασης, με την προϋπόθεση ότι η εξ αναβολής ή η επαναληπτική συνεδρίαση δεν απέχει περισσότερες από τριάντα (30) ημέρες από την ημερομηνία καταγραφής. Αν αυτό δεν συμβαίνει ή αν για την περίπτωση της επαναληπτικής γενικής συνέλευσης δημοσιεύεται νέα πρόσκληση, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 130 Ν.4548/2018, συμμετέχει στη γενική συνέλευση το πρόσωπο που έχει τη μετοχική ιδιότητα κατά την έναρξη της τρίτης (3ης) ημέρας πριν από την ημέρα της εξ αναβολής ή της επαναληπτικής γενικής συνέλευσης. Η απόδειξη της μετοχικής ιδιότητας μπορεί να γίνεται με κάθε νόμιμο μέσο και πάντως βάσει ενημέρωσης που λαμβάνει η εταιρεία από το κεντρικό αποθετήριο τίτλων, εφόσον παρέχει υπηρεσίες μητρώου ή μέσω των συμμετεχόντων και εγγεγραμμένων διαμεσολαβητών στο κεντρικό αποθετήριο τίτλων σε κάθε άλλη περίπτωση. Έναντι της εταιρίας θεωρείται ότι έχει δικαίωμα συμμετοχής και ψήφου στην Γενική Συνέλευση, μόνο όποιος φέρει την ιδιότητα του μετόχου κατά τη συγκεκριμένη ημερομηνία καταγραφής (record date).

Ο μέτοχος συμμετέχει στη Γενική Συνέλευση και ψηφίζει είτε αυτοπροσώπως είτε μέσω αντιπροσώπων. Αντιπρόσωπος που ενεργεί για περισσότερους μετόχους μπορεί να ψηφίζει διαφορετικά για κάθε μέτοχο. Ο μέτοχος μπορεί να διορίσει αντιπρόσωπο είτε για μία είτε για όσες συνελεύσεις πραγματοποιηθούν εντός ορισμένου χρονικού διαστήματος. Νομικά πρόσωπα μετέχουν στη Γενική Συνέλευση δια των εκπροσώπων τους. Ο αντιπρόσωπος μετόχου είναι υποχρεωμένος να γνωστοποιεί στην εταιρία πριν την έναρξη της συνεδρίασης της Γενικής Συνέλευσης κάθε γεγονός το οποίο μπορεί να είναι χρήσιμο στους μετόχους ώστε να αξιολογήσουν τον κίνδυνο να εξυπηρετεί ο αντιπρόσωπος συμφέροντα διαφορετικά αυτών του μετόχου. Υπό την έννοια αυτή, σύγκρουση συμφερόντων μπορεί να προκύπτει όταν ο αντιπρόσωπος:

- α) είναι μέτοχος που ασκεί τον έλεγχο της εταιρίας ή είναι άλλο νομικό πρόσωπο ή οντότητα η οποία ελέγχεται από το μέτοχο αυτό.
- β) είναι μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου ή της διοίκησης της εταιρίας ή μετόχου που ασκεί τον έλεγχο της εταιρίας ή άλλου νομικού προσώπου ή οντότητας που ελέγχεται από μέτοχο ο οποίος ασκεί τον έλεγχο της εταιρίας.
- γ) είναι υπάλληλος ή ορκωτός ελεγκτής της εταιρίας ή μετόχου που ασκεί τον έλεγχο της εταιρίας ή άλλου νομικού προσώπου ή οντότητας που ελέγχεται από μέτοχο ο οποίος ασκεί τον έλεγχο της εταιρίας.
- δ) είναι σύζυγος ή συγγενής πρώτου βαθμού με ένα από τα φυσικά πρόσωπα που αναφέρονται στις περιπτώσεις (α) έως (γ).

Ο διορισμός και η ανάκληση ή αντικατάσταση του αντιπροσώπου ή του εκπροσώπου του μετόχου γίνονται είτε εγγράφως είτε με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο και κοινοποιούνται στην εταιρία τουλάχιστον σαράντα οκτώ (48) ώρες πριν από την ημερομηνία συνεδρίασης της Γενικής Συνέλευσης.

Δέκα ημέρες πριν από την Τακτική Γενική Συνέλευση, η εταιρία αναρτά στο διαδικτυακό της τόπο τις ετήσιες χρηματοοικονομικές καταστάσεις της, καθώς και τις σχετικές εκθέσεις του Διοικητικού Συμβουλίου και των ελεγκτών.

Με αίτηση μετόχων που εκπροσωπούν το (1/20) του καταβλημένου μετοχικού κεφαλαίου, το Δ.Σ. υποχρεούται να συγκαλεί έκτακτη Γενική Συνέλευση των μετόχων, ορίζοντας ημέρα συνεδρίασης η οποία δεν μπορεί να απέχει περισσότερο από σαράντα πέντε (45) ημέρες από την ημερομηνία επίδοσης της αίτησης στον πρόεδρο του Δ.Σ. Εάν δεν συγκληθεί Γενική Συνέλευση από το Δ.Σ. εντός είκοσι (20) ημερών από την επίδοση της σχετικής αίτησης, η σύγκληση διενεργείται από τους αιτούντες μετόχους με δαπάνες της εταιρίας, με απόφαση του δικαστηρίου που εκδίδεται κατά τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων. Στην απόφαση αυτή ορίζονται ο τόπος και ο χρόνος της συνεδρίασης καθώς και η ημερήσια διάταξη.

Με αίτηση μετόχων που εκπροσωπούν το (1/20) του καταβλημένου μετοχικού κεφαλαίου, το Διοικητικό Συμβούλιο υποχρεούται να εγγράψει στην ημερήσια διάταξη της Γενικής Συνέλευσης που έχει ήδη συγκληθεί, πρόσθετα θέματα, εάν η σχετική αίτηση περιέλθει στο Διοικητικό Συμβούλιο δεκαπέντε (15) τουλάχιστον ημέρες πριν από τη Γενική Συνέλευση. Η αίτηση αυτή πρέπει να συνοδεύεται από αιτιολόγηση ή από σχέδιο απόφασης προς έγκριση στη Γενική Συνέλευση και η αναθεωρημένη ημερήσια διάταξη δημοσιοποιείται δεκατρείς (13) ημέρες πριν από την ημερομηνία της Γενικής Συνέλευσης και ταυτόχρονα τίθεται στην διάθεση των μετόχων στην ιστοσελίδα της εταιρίας, μαζί με τη

αιτιολόγηση ή το σχέδιο απόφασης που έχει υποβληθεί από τους μετόχους σύμφωνα με τα όσα προβλέπονται στο άρθρο 123 παρ. 4 του Ν. 4548/2018.

Το Διοικητικό Συμβούλιο θέτει στη διάθεση των μετόχων κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 123 παραγρ. 3 του Ν. 4548/2018, έξι (6) τουλάχιστον ημέρες πριν από την ημερομηνία της Γενικής Συνέλευσης, σχέδια αποφάσεων που υπέβαλαν μέτοχοι που εκπροσωπούν το ένα εικοστό (1/20) του καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου για θέματα που έχουν περιληφθεί στην αρχική ή τυχόν αναθεωρημένη ημερησία διάταξη, αν η σχετική αίτησή τους περιέλθει στο Διοικητικό Συμβούλιο επτά (7) τουλάχιστον ημέρες πριν από την ημερομηνία της Γενικής Συνέλευσης.

Το Διοικητικό Συμβούλιο δεν είναι υποχρεωμένο να προβαίνει στην εγγραφή θεμάτων στην ημερησία διάταξη ούτε στη δημοσίευση ή γνωστοποίηση αυτών μαζί με αιτιολόγηση και με σχέδια αποφάσεων που υποβάλλονται από τους μετόχους κατά τις ανωτέρω παραγράφους, αν το περιεχόμενο αυτών έρχεται προφανώς σε αντίθεση με το νόμο ή τα χρηστά ήθη.

Με αίτηση μετόχων που εκπροσωπούν το (1/20) του καταβλημένου μετοχικού κεφαλαίου, ο πρόεδρος της συνέλευσης υποχρεούται να αναβάλλει μια μόνο φορά τη λήψη αποφάσεων από τη Γενική Συνέλευση, για όλα ή ορισμένα θέματα, ορίζοντας ημέρα συνέχισης της συνεδρίασης, αυτή που ορίζεται στην αίτηση των μετόχων, η οποία όμως δεν μπορεί να απέχει περισσότερο από είκοσι (20) ημέρες από τη χρονολογία της αναβολής. Η μετά από αναβολή Γενική Συνέλευση αποτελεί συνέχιση της προηγούμενης και δεν απαιτείται η επανάληψη των διατυπώσεων δημοσίευσης της πρόσκλησης των μετόχων, σε αυτήν δε μπορούν να μετέχουν και νέοι μέτοχοι, τηρουμένων των διατάξεων του άρθρου 124 παρ. 6 Ν. 4548/2018.

Μετά από αίτηση οποιουδήποτε μετόχου, που υποβάλλεται στην εταιρία πέντε (5) τουλάχιστον πλήρεις ημέρες πριν από τη Γενική Συνέλευση, το Διοικητικό Συμβούλιο υποχρεούται να παρέχει στη Γενική Συνέλευση τις αιτούμενες συγκεκριμένες πληροφορίες για τις υποθέσεις της εταιρίας, στο μέτρο που αυτές είναι σχετικές με τα θέματα της ημερησίας διάταξης. Το Διοικητικό Συμβούλιο μπορεί να απαντήσει ενιαία σε αιτήσεις μετόχων με το ίδιο περιεχόμενο. Υποχρέωση παροχής πληροφοριών δεν υφίσταται όταν οι σχετικές πληροφορίες είναι διαθέσιμες στην ιστοσελίδα της εταιρίας, ιδίως με την μορφή ερωτήσεων και απαντήσεων. Επίσης με αίτηση μετόχων που εκπροσωπούν το (1/20) του καταβλημένου μετοχικού κεφαλαίου, το Διοικητικό Συμβούλιο υποχρεούται να ανακοινώνει στη Γενική Συνέλευση, εφόσον είναι τακτική, τα ποσά που κατά την τελευταία διετία, καταβλήθηκαν σε κάθε μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου ή τους διευθυντές της εταιρίας, καθώς και κάθε παροχή προς τα πρόσωπα αυτά από οποιαδήποτε αιτία ή σύμβαση της εταιρίας με αυτούς. Σε όλες τις ανωτέρω περιπτώσεις το Διοικητικό Συμβούλιο μπορεί να αρνηθεί την παροχή των πληροφοριών για αποχρώντα ουσιώδη λόγο, ο οποίος αναγράφεται στα πρακτικά. Τέτοιος λόγος μπορεί να είναι, κατά τις περιστάσεις, η εκπροσώπηση των αιτούντων μετόχων στο Διοικητικό Συμβούλιο σύμφωνα με τα άρθρα 79 ή 80 Ν. 4548/2018

Μετά από αίτηση μετόχων που εκπροσωπούν το ένα δέκατο (1/10) του καταβλημένου μετοχικού κεφαλαίου η οποία υποβάλλεται στην εταιρία εντός της προθεσμίας της προηγούμενης παραγράφου, το Διοικητικό Συμβούλιο υποχρεούται να παρέχει στη Γενική Συνέλευση πληροφορίες για την πορεία των εταιρικών υποθέσεων και την περιουσιακή κατάσταση της εταιρίας. Το Διοικητικό Συμβούλιο μπορεί να αρνηθεί την παροχή των πληροφοριών για αποχρώντα ουσιώδη λόγο, ο οποίος αναγράφεται στα πρακτικά. Τέτοιος λόγος μπορεί να είναι, κατά τις περιστάσεις, η εκπροσώπηση των αιτούντων μετόχων στο Διοικητικό Συμβούλιο σύμφωνα με τα άρθρα 79 ή 80 Ν. 4548/2018, εφόσον τα αντίστοιχα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου έχουν λάβει σχετική πληροφόρηση κατά τρόπο επαρκή.

Με αίτηση μετόχων που εκπροσωπούν το ένα εικοστό (1/20) του καταβλημένου μετοχικού κεφαλαίου, η ψηφοφορία σε κάποιο θέμα ή θέματα της ημερησίας διάταξης ενεργείται με φανερή ψηφοφορία.

Μέτοχοι που εκπροσωπούν τουλάχιστον το ένα εικοστό (1/20) του καταβλημένου μετοχικού κεφαλαίου δικαιούνται να ζητήσουν έλεγχο της εταιρίας από το δικαστήριο. Ο έλεγχος διατάσσεται αν πιθανολογούνται πράξεις που παραβιάζουν διατάξεις του νόμου ή του καταστατικού της εταιρίας ή αποφάσεις της Γενικής Συνέλευσης. Σε κάθε περίπτωση, η αίτηση ελέγχου πρέπει να υποβάλλεται εντός τριών (3) ετών από την έγκριση των χρηματοοικονομικών καταστάσεων της χρήσης εντός της οποίας τελέστηκαν οι καταγγελλόμενες πράξεις.

Μέτοχοι της εταιρίας που εκπροσωπούν το ένα πέμπτο (1/5) του καταβλημένου μετοχικού κεφαλαίου, δικαιούνται να ζητήσουν από το δικαστήριο τον έλεγχο της εταιρίας, εφόσον από την όλη πορεία αυτής, αλλά και με βάση συγκεκριμένες ενδείξεις καθίσταται πιστευτό ότι η διοίκηση των εταιρικών υποθέσεων

δεν ασκείται όπως επιβάλλει η χρηστή και συνετή διαχείριση. Το καταστατικό μπορεί να μειώσει, όχι όμως πλέον του μισού, το ποσοστό του καταβλημένου μετοχικού κεφαλαίου που απαιτείται για την άσκηση του δικαιώματος της παρούσας παραγράφου.

Σύνθεση και τρόπος λειτουργίας του Δ.Σ.

Το Δ.Σ. αποτελείται από 3 έως 15 μέλη. Ο ακριβής αριθμός των μελών καθορίζεται από την Γενική Συνέλευση. Η θητεία των μελών του Δ.Σ. είναι τριετής (χωρίς να αποκλείεται η επανεκλογή τους) και παρατείνεται αυτόματα μέχρι τη λήξη της προθεσμίας, εντός της οποίας πρέπει να συνέλθει η αμέσως επόμενη Τακτική Γενική Συνέλευση και μέχρι τη λήψη της σχετικής απόφασης, η οποία όμως δεν μπορεί να περάσει την τετραετία. Μετά την εκλογή του το Διοικητικό Συμβούλιο, συνέρχεται και συγκροτείται σε σώμα, εκλέγοντας τον Πρόεδρο, ένα ή δυο αντιπρόεδρους και έναν ή δυο Διευθύνοντες Συμβούλους της εταιρίας. Τον Πρόεδρο, όταν απουσιάζει ή κωλύεται, αναπληρώνει, σε όλη την έκταση των αρμοδιοτήτων του, ο Ά Αντιπρόεδρος και αυτόν, όταν απουσιάζει ή κωλύεται, ο σύμβουλος που ορίζεται με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου.

Σε περίπτωση παραίτησης, θανάτου ή με οποιονδήποτε άλλο τρόπο απώλειας της ιδιότητας μέλους ή μελών του Διοικητικού Συμβουλίου, τα υπόλοιπα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου μπορούν να συνεχίσουν τη διαχείριση και την εκπροσώπηση της εταιρίας και χωρίς την αντικατάσταση των ελλειπόντων μελών, με την προϋπόθεση ότι ο αριθμός των απομενόντων μελών είναι τουλάχιστον τρία (3) και υπερβαίνει το ήμισυ των μελών, όπως είχαν πριν από την επέλευση των ανωτέρω γεγονότων.

Τα απομένοντα μέλη του Δ.Σ., εφόσον είναι τουλάχιστον τρία (3), μπορούν να εκλέξουν μέλη αυτού σε αντικατάσταση μελών που παραιτήθηκαν, απεβίωσαν ή απώλεσαν την ιδιότητά τους με οποιονδήποτε άλλο τρόπο. Η ανωτέρω εκλογή ισχύει για το υπόλοιπο της θητείας του μέλους που αντικαθίσταται, η δε απόφαση της εκλογής αυτής υποβάλλεται σε δημοσιότητα και ανακοινώνεται από το Δ.Σ. στην αμέσως προσεχή Γενική Συνέλευση, η οποία μπορεί να αντικαταστήσει τους εκλεγέντες, ακόμη και αν δεν έχει αναγραφεί σχετικό θέμα στην ημερήσια διάταξη. Σε κάθε περίπτωση, τα απομένοντα μέλη του Δ.Σ., ανεξάρτητα από τον αριθμό τους, μπορούν να προβούν σε σύγκληση Γενικής Συνέλευσης με αποκλειστικό σκοπό την εκλογή νέου Διοικητικού Συμβουλίου.

Το Δ.Σ. συνεδριάζει στην έδρα της εταιρίας οποτεδήποτε οι ανάγκες της εταιρίας το απαιτούν, ύστερα από πρόσκληση του Προέδρου του. Κατά την διάρκεια του 2018 το Δ.Σ. της εταιρίας συνήλθε 40 φορές. Τα εκτελεστικά μέλη του Δ.Σ. συμμετείχαν στην πλειονότητα των συνεδριάσεων ενώ τα μη εκτελεστικά περίπου στο 1/3 αυτών.

Το Διοικητικό Συμβούλιο βρίσκεται σε απαρτία και συνεδριάζει έγκυρα, όταν παρίστανται ή αντιπροσωπεύονται σε αυτό το ήμισυ πλέον ενός των συμβούλων, ουδέποτε όμως ο αριθμός των παρόντων ή αντιπροσωπευόμενων συμβούλων δύναται να είναι μικρότερος των τριών (3). Προς εξεύρεση του αριθμού απαρτίας παραλείπεται τυχόν προκύπτον κλάσμα.

Σύμβουλος που απουσιάζει μπορεί να εκπροσωπείται από άλλο σύμβουλο. Κάθε σύμβουλος μπορεί να εκπροσωπή έναν μόνο σύμβουλο που απουσιάζει.

Οι αποφάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου λαμβάνονται έγκυρα με απόλυτη πλειοψηφία των παρόντων και αντιπροσωπευόμενων μελών, εξαιρουμένης της περίπτωσης του άρθρου 5 παρ. 2 του καταστατικού της εταιρίας, αλλά και των περιπτώσεων που ορίζει διαφορετικά ο νόμος.

Απαγορεύεται στα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της εταιρίας που συμμετέχουν με οποιονδήποτε τρόπο στη διεύθυνση της εταιρίας, καθώς και στους διευθυντές αυτής, να ενεργούν χωρίς την άδεια της Γενικής Συνέλευσης για δικό τους λογαριασμό ή για λογαριασμό τρίτων, πράξεις που υπάγονται σε κάποιον από τους σκοπούς που επιδιώκει η εταιρία, καθώς και να μετέχουν ως ομόρρυθμοι εταίροι ή ως μόνοι εταίροι ή μέτοχοι σε εταιρίες που επιδιώκουν τέτοιους σκοπούς. Κατ' εξαίρεση, επιτρέπεται στα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της εταιρίας που συμμετέχουν με οποιονδήποτε τρόπο στη διεύθυνση της εταιρίας, καθώς και στους διευθυντές αυτής να συμμετέχουν στα διοικητικά συμβούλια και στη διεύθυνση εταιριών που είναι συνδεδεμένες με την εταιρία, σύμφωνα με τους ορισμούς του νόμου. Σε περίπτωση υπαίτιας παράβασης της πιο πάνω απαγόρευσης ισχύουν τα προβλεπόμενα στις παραγράφους 2 και 3 του άρθρου 98 του Ν. 4548/2018, όπως εκάστοτε ισχύει.

Πληροφορίες για τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου

Σύμφωνα με απόφαση της Τακτικής Γενικής Συνέλευσης των μετόχων της 09.06.2016 εκλέχθηκε νέο δεκαμελές Διοικητικό Συμβούλιο αποτελούμενο από τα ακόλουθα μέλη:

- 1) Παναγιώτη Σίμο, Πρόεδρο του Διοικητικού Συμβουλίου
- 2) Αθανάσιο Καλπίνη, Διευθύνοντα Σύμβουλο
- 3) Ελβίρα Καλπίνη, Αντιπρόεδρο του Διοικητικού Συμβουλίου
- 4) Ανδρέα Καλπίνη, Εκτελεστικό Μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου
- 5) Στυλιανό Κουτσοθανάση, Αναπληρωτή Διευθύνοντα Σύμβουλο

Ετήσια Οικονομική Έκθεση της 31.12.2018

- 6) Αναστάσιο Μπινιώρη, Εκτελεστικό Μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου
- 7) Χρήστο Σακελλαρίου, μη Εκτελεστικό Μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου
- 8) Κωνσταντίνο Γιαννίρη, Ανεξάρτητο μη Εκτελεστικό Μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου,
- 9) Γεώργιο Κούβαρη, Ανεξάρτητο μη Εκτελεστικό μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου
- 10) Δημήτριο Παπαριστείδη, Ανεξάρτητο μη Εκτελεστικό Μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου

Η θητεία του Δ.Σ. άρχισε την 09.06.2016 είναι τριετής και παρατείνεται αυτόματα μέχρι τη λήξη της προθεσμίας, εντός της οποίας πρέπει να συνέλθει η αμέσως επόμενη τακτική Γενική Συνέλευση, η οποία δεν μπορεί όμως να περάσει την τετραετία.

Συνοπτικά βιογραφικά στοιχεία των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου

Ανδρέας Καλπίνης

Είναι ο ένας εκ των δυο ιδρυτών της εταιρίας. Διαθέτει πολυετή εμπειρία και γνώση της διεθνούς και εγχώριας αγοράς χάλυβα.

Αθανάσιος Καλπίνης

Είναι πτυχιούχος του Οικονομικού Πανεπιστημίου Πειραιά. Έχει διατελέσει διευθυντής εργοστασίων και υπεύθυνος για την εποπτεία και τον συντονισμό της παραγωγικής διαδικασίας, ενώ από το 2000 κατέχει την θέση του Διευθύνοντος Συμβούλου.

Παναγιώτης Σίμος

Έχει διατελέσει εμπορικός διευθυντής του Ομίλου με ευθύνη τον σχεδιασμό και εφαρμογή της εμπορικής πολιτικής. Από το 2000 κατέχει τη θέση του Προέδρου του Διοικητικού Συμβουλίου.

Ελβίρα Καλπίνη

Είναι υπεύθυνη Δημοσίων Σχέσεων και των Διοικητικών Υπηρεσιών της εταιρίας, ενώ κατέχει επίσης την θέση του Αντιπροέδρου του Δ.Σ.

Στυλιανός Κουτσοθανάσης

Είναι πτυχιούχος του τμήματος Διοίκησης Επιχειρήσεων του Πανεπιστημίου Πειραιά, απόφοιτος του Ινστιτούτου Διοίκησης του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών και τελειόφοιτος της Νομικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών. Εργάζεται στην Εταιρία από το 1966 και σήμερα κατέχει τη θέση του Αναπληρωτή Διευθύνοντος Συμβούλου.

Αναστάσιος Μπινιώρης

Στέλεχος με πολυετή εμπειρία και γνώση της αγοράς των χαλυβουργικών προϊόντων. Είναι πτυχιούχος του Πανεπιστημίου Πειραιά με μεταπτυχιακό στη Διοίκηση Επιχειρήσεων. Έχει θητεύσει ως επικεφαλής Διευθύνσεων Πωλήσεων και Marketing και ως σύμβουλος σε θέματα Εμπορικής και Διοικητικής οργάνωσης σε διάφορες εταιρίες.

Κωνσταντίνος Γιαννίρης

Είναι απόφοιτος Οργάνωσης και Διοίκησης του Πανεπιστημίου Πειραιώς και της Νομικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών. Έχει διατελέσει Διευθύνων Σύμβουλος, Γενικός Διευθυντής ή Ανώτατο Διευθυντικό Στέλεχος σε μεγάλες Ελληνικές επιχειρήσεις του ιδιωτικού τομέα (Όμιλος Ιασώ, Όμιλος Ευρωκλινική Αθηνών, Ιζόλα, Σελμαν, Α.Γ. Πετζετάκης, Σούλης κ.α.). Έχει ιδρύσει το Ινστιτούτο Εσωτερικών Ελεγκτών, στο οποίο διετέλεσε Πρόεδρος για επτά έτη. Επίσης έχει ιδρύσει το Σύνδεσμο Κλινικών Ελλάδος (ΣΕΚ), στον οποίο διετέλεσε Πρόεδρος για 2 έτη. Συμμετέχει τέλος στο Διοικητικό Συμβούλιο της εταιρίας ΠΛΑΣΤΙΚΑ ΘΡΑΚΗΣ Α.Ε.

Γεώργιος Κούβαρης

Είναι χημικός μηχανικός με πάνω από τριάντα έτη εμπειρίας σε διευθυντικές θέσεις εταιριών του ενεργειακού κλάδου στην Ελλάδα και το εξωτερικό.

Δημήτριος Παπαριστείδης

Είναι πτυχιούχος του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών και κάτοχος μεταπτυχιακού τίτλου του Πανεπιστημίου της Γλασκώβης. Έχει διατελέσει διευθυντής σε σημαντικό αριθμό επιχειρήσεων του χρηματοπιστωτικού τομέα.

Χρήστος Σακελλαρίου

Είναι απόφοιτος του τμήματος Πολιτικών & Οικονομικών Επιστημών του Πανεπιστημίου Αθηνών.

Στον επόμενο πίνακα περιλαμβάνονται οι εξωτερικές επαγγελματικές δεσμεύσεις των μελών του Δ.Σ.:

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ	ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ ΣΕ ΕΤΑΙΡΙΕΣ ΕΚΤΟΣ ΜΗΤΡΙΚΗΣ	ΘΕΣΗ ΣΤΗΝ ΕΤΑΙΡΙΑ
ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΣΙΜΟΣ	KALPINIS SIMOS BULGARIA EOOD	ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΗΣ
ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΚΑΛΠΙΝΗΣ	KALPINIS SIMOS BULGARIA EOOD	ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΗΣ
ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ ΚΟΥΤΣΟΘΑΝΑΣΗΣ	ΦΩΤΟΪΣΧΥΣ Μ.ΕΠΕ KALPINIS SIMOS BULGARIA EOOD	ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΗΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΗΣ
ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΜΠΙΝΙΩΡΗΣ	BALKAN IRON GROUP SRL ΜΕΤΑΛ-ΠΡΟ Α.Ε.	ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΗΣ ΠΡΟΕΔΡΟΣ & ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΓΙΑΝΝΙΡΗΣ	ΠΛΑΣΤΙΚΑ ΘΡΑΚΗΣ Α.Β.Ε.Ε.	ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟ ΜΗ ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΟ ΜΕΛΟΣ ΤΟΥ Δ.Σ.

Επιτροπή Ελέγχου

Η Επιτροπή Ελέγχου της εταιρίας έχει αναθεωρηθεί και λειτουργεί στα κανονιστικά πλαίσια που θέτει ο Ν.4449/2017 και η Εγκύκλιος 1302/2017 της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς.

Η Επιτροπή Ελέγχου συγκροτείται με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης και έχει ως βασικό στόχο την υποστήριξη του Διοικητικού Συμβουλίου για την εκπλήρωση της αποστολής του σχετικά με το σύστημα χρηματοοικονομικής πληροφόρησης, τον εσωτερικό έλεγχο και τον τακτικό έλεγχο.

Η Επιτροπή Ελέγχου αποτελείται από τρία τουλάχιστον μέλη και αποτελεί ανεξάρτητη Επιτροπή, είτε Επιτροπή του Διοικητικού Συμβουλίου της εταιρίας. Τα μέλη της Επιτροπής μπορούν να είναι όλα μη εκτελεστικά μέλη του Δ.Σ. ή μη εκτελεστικά μέλη του Δ.Σ. και μέλη εκλεγμένα από την Γ.Σ. που πληρούν τις προϋποθέσεις ανεξαρτησίας του Ν.3016/2002 χωρίς να έχουν την ιδιότητα του μέλους Δ.Σ. Στην Επιτροπή δεν μπορούν να συμμετέχουν εκτελεστικά μέλη του Δ.Σ. αλλά μπορούν να συμμετέχουν μη εκτελεστικά μέλη Δ.Σ ακόμη και αν δεν είναι ανεξάρτητα, σε κάθε περίπτωση όμως θα πρέπει η πλειοψηφία των μελών της Επιτροπής να είναι ανεξάρτητα μέλη.

Το σύνολο των μελών της Επιτροπής Ελέγχου διαθέτει επαρκείς γνώσεις στον τομέα που δραστηριοποιείται η εταιρία, ενώ τουλάχιστον ένα μέλος της είτε διαθέτει επαρκή γνώση στην ελεγκτική και την λογιστική, είτε είναι Ορκωτός Ελεγκτής Λογιστής σε αναστολή ή συνταξιούχος. Ο Πρόεδρος της Επιτροπής Ελέγχου εκλέγεται από την Γ.Σ., ή ορίζεται από τα μέλη της και είναι ανεξάρτητος.

Χρέη γραμματέα της Επιτροπής Ελέγχου ασκεί ο επικεφαλής της Υπηρεσίας Εσωτερικού Ελέγχου.

Σύμφωνα με απόφαση της Τακτικής Γενικής Συνέλευσης των Μετόχων της εταιρίας της 09.06.2016, η επιτροπή Ελέγχου αποτελείται από τα κάτωθι μέλη.

- 1) Τον Κο Κωνσταντίνο Γιαννίρη, ανεξάρτητο μη εκτελεστικό μέλος του Δ.Σ., με αποδεδειγμένη εμπειρία σε θέματα λογιστικής και ελεγκτικής, ως πρόεδρο της επιτροπής.
- 2) Τον Κο Δημήτριο Παπαριστείδη, ανεξάρτητο μη εκτελεστικό μέλος του Δ.Σ., ως μέλος της επιτροπής.
- 3) Τον Κο Χρήστο Σακελλαρίου, μη εκτελεστικό μέλος του Δ.Σ., ως μέλος της επιτροπής.

Υποχρεώσεις και Αρμοδιότητες της Επιτροπής Ελέγχου

- Αξιολογεί την πληρότητα και τη συνέπεια των οικονομικών καταστάσεων, τη συμμόρφωση με τους νόμους, τους κανονισμούς, τον Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης και τον Εσωτερικό Κανονισμό Λειτουργίας και ενημερώνει το Δ.Σ.
- Ενημερώνει το Δ.Σ. για τα πορίσματα του υποχρεωτικού ελέγχου και αναλύει την συμβολή του στην ακεραιότητα της χρηματοοικονομικής πληροφόρησης της εταιρίας.

- Επισκοπεί, αξιολογεί και εξετάζει την διαδικασία σύνταξης της χρηματοοικονομικής πληροφόρησης, ήτοι τους μηχανισμούς, τα συστήματα παραγωγής, τη ροή και την διάχυση χρηματοοικονομικών πληροφοριών, καθώς και της λοιπής δημοσιοποιηθείσας πληροφόρησης με οποιοδήποτε πρόσφορο μέσο (π.χ. χρηματιστηριακές ανακοινώσεις, δελτία τύπου) και φροντίζει για την υποβολή προτάσεων και συστάσεων για την εξασφάλιση της ακεραιότητας της.
- Εξετάζει τα σημαντικότερα ζητήματα και κινδύνους που ενδέχεται να έχουν επίδραση στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις της εταιρίας καθώς και τις σημαντικές κρίσεις και εκτιμήσεις της διοίκησης κατά την σύνταξή τους.
- Αξιολογεί την απόδοση και ανεξαρτησία των τακτικών ελεγκτών και λαμβάνει από τον τακτικό ελεγκτή έκθεση σχετικά με τα ευρήματα ελέγχου. Διενεργεί συναντήσεις με τον τακτικό ελεγκτή της Εταιρείας, χωρίς την παρουσία των μελών της Διοίκησης τουλάχιστον δύο φορές ανά έτος. Υποβάλλει στο Δ.Σ. προτάσεις σχετικά με το διορισμό των Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών, την έγκριση της αμοιβής τους και παρακολουθεί την διαδικασία επιλογής τους. Διασφαλίζει την ανεξαρτησία του τακτικού ελεγκτή σύμφωνα με τα άρθρα 21,22,23,26,27, καθώς και το άρθρο 6 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 537/2014 και την αντικειμενικότητα και αποτελεσματικότητα της ελεγκτικής διαδικασίας.
- Εξετάζει την δυνατότητα παροχής μη ελεγκτικών υπηρεσιών εκ μέρους των Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών σύμφωνα με το άρθρο 5 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 537/2014.
- Αξιολογεί την απόδοση της Υπηρεσίας Εσωτερικού Ελέγχου και λαμβάνει κάθε τρίμηνο αναφορά με τα αποτελέσματα των διενεργούμενων ελέγχων και την παρουσιάζει στο Δ.Σ. Εγκρίνει το ετήσιο πλάνο ελέγχων που υποβάλλεται από την Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου και εισηγείται τη διενέργεια έκτακτων ελέγχων. Καθοδηγεί την Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου έτσι ώστε να λειτουργεί σύμφωνα με τα διεθνή πρότυπα εσωτερικού ελέγχου και διασφαλίζει την ανεξαρτησία και την αποτελεσματικότητα της λειτουργίας της.
- Εξετάζει σε περιοδική βάση τα συστήματα εσωτερικού ελέγχου, διαχείρισης κινδύνων και διασφάλισης ποιότητας και παρακολουθεί την αποτελεσματικότητά τους.
- Εξετάζει και γνωστοποιεί στο Δ.Σ. περιπτώσεις συγκρούσεων συμφερόντων.
- Επισκοπεί τις οικονομικές εκθέσεις πριν την έγκρισή τους από το Διοικητικό Συμβούλιο προκειμένου να αξιολογήσει την πληρότητα και την συνέπεια αυτών σε σχέση με την πληροφόρηση που έχει τεθεί υπόψη της καθώς και με τις λογιστικές αρχές που εφαρμόζει η εταιρία και ενημερώνει σχετικά το Διοικητικό Συμβούλιο.
- Συνεδριάζει τακτικά, τουλάχιστον τέσσερις φορές ετησίως ή και έκτακτα, τηρεί πρακτικά των συνεδριάσεων της και παρουσιάζει τριμηνιαίες εκθέσεις της Υπηρεσίας Εσωτερικού Ελέγχου στο Δ.Σ.
- Παρακολουθεί τις εκθέσεις ελέγχου των φορολογικών και των εποπτικών αρχών και εξετάζει την επάρκεια των μέτρων που λαμβάνονται για την συμμόρφωση με τις υποδείξεις των εν λόγω αρχών.
- Προσκαλεί στις συνεδριάσεις της οποιοδήποτε πρόσωπο το οποίο θεωρεί ότι μπορεί να συμβάλει στο έργο της.

Κατά την διάρκεια του 2018 η Επιτροπή Ελέγχου συνεδρίασε 4 φορές κατά τις οποίες παρευρέθησαν όλα της τα μέλη.

Επιτροπή Προσλήψεων – Καθορισμού Αμοιβών των εκτελεστικών μελών του Δ.Σ. και διευθυντικών στελεχών & Ανάδειξης υποψηφιοτήτων των μελών του Δ.Σ.

Η ανωτέρω επιτροπή συνέρχεται ύστερα από πρόσκληση του πρόεδρου της και αποτελείται από τα εξής μέλη:

- 1) Τον Κο Κωνσταντίνο Γιαννίρη, ανεξάρτητο μη εκτελεστικό μέλος του Δ.Σ., με αποδεδειγμένη εμπειρία σε θέματα λογιστικής και ελεγκτικής, ως πρόεδρο της επιτροπής
- 2) Τον Κο Στυλιανό Κουτσοθανάση, εκτελεστικό μέλος του Δ.Σ., ως μέλος της επιτροπής
- 3) Τον Κο Αναστάσιο Μπινιώρα, εκτελεστικό μέλος του Δ.Σ., ως μέλος της επιτροπής

Οι αρμοδιότητες και ευθύνες της επιτροπής περιγράφονται αναλυτικά στον Εσωτερικό Κανονισμό Λειτουργίας της Εταιρίας και περιλαμβάνουν συνοπτικά τα ακόλουθα:

- Τον καθορισμό των κριτηρίων και τον σχεδιασμό της πολιτικής για την επιλογή των υποψήφιων μελών του Διοικητικού Συμβουλίου και των Διευθυντικών Στελεχών.
- Τον καθορισμό των αμοιβών και των κάθε είδους παροχών προς τα μέλη του Δ.Σ. και τα Διευθυντικά Στελέχη.

- Την τακτική αξιολόγηση των αμοιβών, τόσο των μελών του Δ.Σ. όσο και των Διευθυντικών Στελεχών, συναρτήσει των επαγγελματικών τους προσόντων, συνθηκών της αγοράς και της εταιρίας και του χρόνου απασχόλησης τους.

Κατά την διάρκεια του 2018 η Επιτροπή συνεδρίασε 2 φορές στην οποία παρευρέθησαν όλα της τα μέλη.

Λοιπά διαχειριστικά ή εποπτικά όργανα ή επιτροπές της εταιρίας

Δεν υπάρχουν άλλα διαχειριστικά και εποπτικά όργανα.

Πολιτική πολυμορφίας για διοικητικά, διαχειριστικά και εποπτικά όργανα

Η πολυμορφία στο Διοικητικό Συμβούλιο καθώς και στα λοιπά διαχειριστικά και εποπτικά όργανα της εταιρίας βασίζεται σε μια σειρά από στοιχεία, που περιλαμβάνουν ενδεικτικά, το φύλο, την ηλικία, το πολιτιστικό και εκπαιδευτικό υπόβαθρο, την εθνικότητα, την επαγγελματική εμπειρία, τις δεξιότητες, τις γνώσεις και το χρόνο προϋπηρεσίας.

Ο διορισμός των μελών του Δ.Σ. και των Ανώτατων Διευθυντικών Στελεχών βασίζεται στην αξιοκρατία, και οι υποψήφιοι αξιολογούνται με βάση αντικειμενικά κριτήρια με στόχο την προάσπιση της εταιρικής περιουσίας, τον σχεδιασμό της στρατηγικής και την μεγέθυνση της αξίας της εταιρίας.

Συστήματα εσωτερικού ελέγχου και διαχείρισης κινδύνων

Ιδιαίτερα μεγάλη βαρύτητα δίνει το Διοικητικό Συμβούλιο στο σύστημα εσωτερικού ελέγχου. Μέσω αυτού, διασφαλίζει την προστασία των περιουσιακών στοιχείων της εταιρίας, την αξιοπιστία των οικονομικών καταστάσεων, εκθέσεων και αναφορών, την αντιμετώπιση των σημαντικότερων κινδύνων, καθώς και την τήρηση των νόμων αλλά και των πολιτικών που εφαρμόζει η εταιρία.

Το σύστημα εσωτερικού ελέγχου της εταιρίας στηρίζεται σε διαδικασίες και πολιτικές οι οποίες αναφέρονται εκτενώς στον Εσωτερικό Κανονισμό Λειτουργίας. Αυτές αφορούν την παρακολούθηση των αποκλίσεων από την εταιρική πολιτική, την ορθότητα και πληρότητα των οικονομικών καταστάσεων, καθώς και το απόρρητο των οικονομικών και γενικότερα των εταιρικών δεδομένων.

Στο πλαίσιο αυτό, το Δ.Σ., προβαίνει σε τακτικούς ελέγχους και επισκοπήσεις του συστήματος εσωτερικού ελέγχου με σκοπό:

- τον έλεγχο και την αξιολόγηση της στρατηγικής, τόσο σε επίπεδο εταιρίας όσο και σε επίπεδο επιμέρους διευθύνσεων, στα πλαίσια της έγκρισης του ετήσιου προϋπολογισμού της εταιρίας.
- Τον εντοπισμό, την αξιολόγηση, την μέτρηση και την διαχείριση των κινδύνων στους οποίους εκτίθεται η εταιρία.
- την παρακολούθηση της χρηματοοικονομικής απόδοσης της εταιρίας και της ανάλυσης, ερμηνείας και επεξήγησης των αποκλίσεων από τον ετήσιο Προϋπολογισμό.
- την αξιολόγηση και βελτίωση του Εσωτερικού Κανονισμού Λειτουργίας ο οποίος αποτελεί και τη βάση εφαρμογής του συστήματος εσωτερικού ελέγχου.

Παράλληλα, με στόχο την διασφάλιση της ορθότητας και της ακρίβειας των οικονομικών δεδομένων βάσει των οποίων συντάσσονται οι οικονομικές καταστάσεις, η εταιρία φροντίζει να αναπτύσσει τα κατάλληλα συστήματα και δικλείδες ασφαλείας. Αυτά περιλαμβάνουν:

- Την χρήση εξειδικευμένων, λογιστικών και χρηματοοικονομικών προγραμμάτων και εφαρμογών, που εξασφαλίζουν την έγκαιρη και ακριβή ενημέρωση σχετικά με τα οικονομικά δεδομένα της εταιρίας. Την πρόσβαση στα συστήματα αυτά έχει περιορισμένος και εξουσιοδοτημένος αριθμός χρηστών.
- Την ανά τακτά διαστήματα επισκόπηση των λογιστικών πολιτικών και διαδικασιών και διασφάλιση σχετικά με την πιστή εφαρμογή τους.
- Την ύπαρξη διαδικασιών κλεισίματος των οικονομικών καταστάσεων και ενημέρωσης των αρμόδιων προσώπων σχετικά με τις υποχρεώσεις της εταιρίας που απορρέουν από την φορολογική, εργατική, εμπορική και χρηματιστηριακή νομοθεσία.
- Την ύπαρξη και τήρηση πολιτικών για κάθε σημαντική εταιρική διαδικασία, όπως προμήθειες, πωλήσεις, πληρωμές, εισπράξεις, απογραφές κτλ.
- Την πραγματοποίηση συμφωνιών και ελέγχων σε περιοδική βάση σχετικά με τα υπόλοιπα πελατών, προμηθευτών, τραπεζών, ταμείου, φόρων κτλ.

- Την παρακολούθηση και διασφάλιση ότι οι θυγατρικές του ομίλου εφαρμόζουν τις ίδιες λογιστικές πολιτικές και διαδικασίες με την μητρική.
- Την διασφάλιση της ορθότητας και ακρίβειας των οικονομικών καταστάσεων των θυγατρικών, καθώς και της έγκαιρης παραλαβής τους για σκοπούς κατάρτισης και δημοσίευσης των ενοποιημένων οικονομικών εκθέσεων και καταστάσεων.
- Την μηνιαία αξιολόγηση των αποκλίσεων ανάμεσα στα πραγματικά, συγκριτικά και προϋπολογισμένα αποτελέσματα, με σκοπό την παροχή πληροφόρησης στη διοίκηση σχετικά με την ύπαρξη έκτακτων και ασυνήθιστων εξόδων και την πορεία των αποτελεσμάτων.

Για την επίτευξη και εφαρμογή των ανωτέρω, η εταιρία χρησιμοποιεί, διαφυλάσσει και συντηρεί μηχανογραφικά και πληροφοριακά συστήματα προσαρμοσμένα στις ανάγκες της και στις σύγχρονες απαιτήσεις οργάνωσης, διοίκησης και πληροφόρησης. Για την προστασία τόσο των συστημάτων αυτών, όσο και των δεδομένων τους, η εταιρία εφαρμόζει ένα αυστηρό πλαίσιο ελέγχου με διαδικασίες οι οποίες αναφέρονται εκτενώς στον Εσωτερικό Κανονισμό Λειτουργίας. Ενδεικτικά αναφέρεται:

- Σε καθημερινή βάση, η υπηρεσία μηχανοργάνωσης προβαίνει στην δημιουργία αντιγράφων ασφαλείας όλων των μηχανογραφικών αρχείων και προγραμμάτων του κεντρικού υπολογιστικού συστήματος και των περιφερειακών υπολογιστών, διασφαλίζοντας το απόρρητο των επιχειρηματικών δεδομένων και την ομαλή λειτουργία της επιχείρησης.
- Τα αντίγραφα ασφαλείας φυλάσσονται σε ειδικά διαμορφωμένο χώρο καλύπτοντας την περίπτωση κλοπής και φυσικής καταστροφής.
- Πρόσβαση στο χώρο του κεντρικού ηλεκτρονικού υπολογιστή έχουν μόνο εξουσιοδοτημένα άτομα από την υπηρεσία μηχανοργάνωσης.
- Ανά τακτά χρονικά διαστήματα, η υπηρεσία μηχανοργάνωσης ελέγχει και εκτυπώνει τις παρεμβάσεις / μεταβολές στον κεντρικό ηλεκτρονικό υπολογιστή και ενημερώνει τον προϊστάμενο της υπηρεσίας καθώς και τον εσωτερικό ελεγκτή.
- Τόσο ο κεντρικός, όσο και οι περιφερειακοί ηλεκτρονικοί υπολογιστές, φυλάσσονται από εξωτερικές απειλές με τη χρήση διάφορων σύγχρονων μεθόδων, όπως λογισμικό αντιιών (antivirus security), προστασία του ηλεκτρονικού ταχυδρομείου (e-mail security) και τείχος ανάσχεσης πρόσβασης (firewall).

Η παρούσα Δήλωση Εταιρικής Διακυβέρνησης αποτελεί αναπόσπαστο και ειδικό μέρος της Ετήσιας Έκθεσης Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου.

Ασπρόπυργος, 10 Απριλίου 2019

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ Δ.Σ.
ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΣΙΜΟΣ

Έκθεση Ανεξάρτητου Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή
Προς τους Μετόχους της εταιρείας «ΕΛΑΣΤΡΟΝ Α.Ε.Β.Ε. – ΧΑΛΥΒΟΥΡΓΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ»

Έκθεση Ελέγχου επί των Εταιρικών και Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων

Γνώμη

Έχουμε ελέγξει τις συνημμένες εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της εταιρείας **«ΕΛΑΣΤΡΟΝ Α.Ε.Β.Ε. – ΧΑΛΥΒΟΥΡΓΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ»** (η Εταιρεία), οι οποίες αποτελούνται από την εταιρική και ενοποιημένη κατάσταση οικονομικής θέσης της 31^{ης} Δεκεμβρίου 2018, τις εταιρικές και ενοποιημένες καταστάσεις αποτελεσμάτων και λοιπών συνολικών εσόδων, μεταβολών ιδίων κεφαλαίων και ταμειακών ροών της χρήσεως που έληξε την ημερομηνία αυτή, καθώς και περίληψη σημαντικών λογιστικών αρχών και μεθόδων και λοιπές επεξηγηματικές πληροφορίες.

Κατά τη γνώμη μας, οι συνημμένες εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις παρουσιάζουν εύλογα, από κάθε ουσιώδη άποψη, την οικονομική θέση της εταιρείας **«ΕΛΑΣΤΡΟΝ Α.Ε.Β.Ε. – ΧΑΛΥΒΟΥΡΓΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ»** και των θυγατρικών αυτής (ο Όμιλος) κατά την 31^η Δεκεμβρίου 2018, τη χρηματοοικονομική τους επίδοση και τις ενοποιημένες ταμειακές τους ροές για τη χρήση που έληξε την ημερομηνία αυτή σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Βάση γνώμης

Διενεργήσαμε τον έλεγχό μας σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Ελέγχου (ΔΠΕ) όπως αυτά έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία. Οι ευθύνες μας, σύμφωνα με τα πρότυπα αυτά περιγράφονται περαιτέρω στην παράγραφο της έκθεσής μας “Ευθύνες ελεγκτή για τον έλεγχο των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων”. Είμαστε ανεξάρτητοι από την Εταιρεία και τις ενοποιούμενες θυγατρικές της καθ’ όλη τη διάρκεια του διορισμού μας σύμφωνα με τον Κώδικα Δεοντολογίας για Επαγγελματίες Ελεγκτές του Συμβουλίου Διεθνών Προτύπων Δεοντολογίας Ελεγκτών, όπως αυτός έχει ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία και τις απαιτήσεις δεοντολογίας που σχετίζονται με τον έλεγχο των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων στην Ελλάδα και έχουμε εκπληρώσει τις δεοντολογικές μας υποχρεώσεις σύμφωνα με τις απαιτήσεις της ισχύουσας νομοθεσίας και του προαναφερόμενου Κώδικα Δεοντολογίας. Πιστεύουμε ότι τα ελεγκτικά τεκμήρια που έχουμε αποκτήσει είναι επαρκή και κατάλληλα να παρέχουν βάση για τη γνώμη μας.

Σημαντικότερα θέματα ελέγχου

Τα σημαντικότερα θέματα ελέγχου είναι εκείνα τα θέματα που, κατά την επαγγελματική μας κρίση, ήταν εξέχουσας σημασίας στον έλεγχό μας επί των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων της τρέχουσας χρήσεως. Τα θέματα αυτά και οι σχετιζόμενοι κίνδυνοι ουσιώδους ανακρίβειας αντιμετωπίστηκαν στο πλαίσιο του ελέγχου των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων ως σύνολο, για τη διαμόρφωση της γνώμης μας επί αυτών και δεν εκφέρουμε ξεχωριστή γνώμη για τα θέματα αυτά.

Αποθέματα (Αποτίμηση)

Τα αποθέματα του Ομίλου την 31 Δεκεμβρίου 2018 και την 31 Δεκεμβρίου 2017, ανήλθαν στο ποσό των € 32.350 χιλ. και € 29.027 χιλ. αντίστοιχα και αποτελούν περίπου το 26% των περιουσιακών στοιχείων.

Ο Όμιλος αποτιμά τα αποθέματα στη χαμηλότερη αξία μεταξύ του κόστους κτήσεως ή παραγωγής τους και της καθαρής ρευστοποιήσιμης αξίας τους. Η καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία εκτιμάται με βάση τις τρέχουσες τιμές πώλησης των αποθεμάτων.

Ο Όμιλος δεν καλύπτει με πράξεις αντιστάθμισης κινδύνου (hedging) το βασικό απόθεμα λειτουργίας του με αποτέλεσμα τυχόν αυξομείωση των τιμών των μετάλλων να μπορεί να επηρεάσει αντίστοιχα τα αποτελέσματα του μέσω υποτίμησης ή υπερτίμησης των αποθεμάτων.

Οι γνωστοποιήσεις του Ομίλου αναφορικά με τη λογιστική πολιτική που εφαρμόζεται για την αποτίμηση των αποθεμάτων περιλαμβάνονται στη σημείωση 2.14 των οικονομικών καταστάσεων.

Η ελεγκτική μας προσέγγιση εστιάστηκε μεταξύ των άλλων και στις κάτωθι ελεγκτικές διαδικασίες:

-Αξιολόγηση των πολιτικών, της μεθοδολογίας και των δικλίδων εσωτερικού ελέγχου που υποστηρίζουν τη διαχείριση των αποθεμάτων που έχει υιοθετήσει ο Όμιλος.

-Παρακολουθήθηκε η διαδικασία απογραφής σε αποθήκες της εταιρείας και ελέγχθηκε δειγματοληπτικά η καταμέτρηση υλικών.

-Διενέργεια αναλυτικών διαδικασιών αναφορικά με την κίνηση των αποθεμάτων, και συμφωνία λογιστικού υπολοίπου με το αναλυτικό ισοζύγιο αποθήκης.

-Εξέταση δείγματος αποθεμάτων με σκοπό την επιβεβαίωση του ορθού υπολογισμού του κόστους κτήσεως τους σύμφωνα με τα τιμολόγια αγορών και έλεγχος του ορθού επιμερισμού των εξόδων παραγωγής.

-Με βάση τις τρέχουσες τιμές πώλησης υπολογίστηκε η καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία σε μεγάλη δειγματοληπτική βάση και έγινε σύγκριση με το κόστος του τελικού αποθέματος.

-Επιβεβαίωση της επάρκειας και της καταλληλότητας των γνωστοποιήσεων στη σημείωση 2.14 των οικονομικών καταστάσεων.

Εμπορικές Απαιτήσεις (Ανακτησιμότητα)

Οι εμπορικές απαιτήσεις του Ομίλου την 31 Δεκεμβρίου 2018, ανήλθαν σε € 17.713 χιλιάδες. Στα παραπάνω υπόλοιπα περιλαμβάνεται πρόβλεψη απομείωσης ύψους € 3.219 χιλιάδων.

Από 1 Ιανουαρίου 2018 εφαρμόστηκε το νέο λογιστικό πρότυπο ΔΠΧΑ 9 σύμφωνα με το οποίο η Διοίκηση προβαίνει σε εκτίμηση της απαιτούμενης πρόβλεψης απομείωσης, για τις αναμενόμενες και όχι για τις πραγματοποιηθείσες πιστωτικές ζημιές. Η αξιολόγηση βασίζεται σε σημαντικές κρίσεις και εκτιμήσεις της Διοίκησης λαμβάνοντας υπόψη μεταξύ άλλων τα χαρακτηριστικά του κλάδου, το ιστορικό εισπραξιμότητας των απαιτήσεων, τις συνθήκες της αγοράς καθώς και τις εξασφαλίσεις και εγγυήσεις έναντι των συγκεκριμένων απαιτήσεων.

Δεδομένης της σημαντικότητας της αξίας των παραπάνω εμπορικών απαιτήσεων και των σημαντικών κρίσεων και εκτιμήσεων της Διοίκησης για τον προσδιορισμό του ανακτήσιμου ποσού, θεωρούμε την αξιολόγηση της πρόβλεψης

Η ελεγκτική μας προσέγγιση εστιάστηκε μεταξύ των άλλων και στις κάτωθι ελεγκτικές διαδικασίες:

-Αξιολόγηση των πολιτικών και την εφαρμογή των εσωτερικών δικλίδων που εφαρμόζει ο Όμιλος αναφορικά με την ανακτησιμότητα των απαιτήσεων.

- Αξιολογήσαμε αν η μεθοδολογία για την εκτίμηση του ανακτήσιμου ποσού, έχει εφαρμοστεί κατάλληλα και σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 9.

-Σε δειγματοληπτική βάση, επιβεβαιώσαμε την ακρίβεια και πληρότητα των δεδομένων που χρησιμοποίησε ο Όμιλος στο μοντέλο υπολογισμού καθώς και την ενηλικίωση των υπολοίπων των απαιτήσεων.

-Λάβαμε και αξιολογήσαμε λοιπά στοιχεία όπως τα πρακτικά Διοικητικού Συμβουλίου και τις επιστολές δικηγόρων που υποστηρίζουν τις κρίσεις και εκτιμήσεις του Ομίλου αναφορικά με την ανακτησιμότητα των απαιτήσεων.

απομείωσης των παραπάνω εμπορικών απαιτήσεων ως ένα από τα σημαντικότερα θέματα ελέγχου.

Οι γνωστοποιήσεις του Ομίλου αναφορικά με τη λογιστική πολιτική και τις λοιπές πληροφορίες σχετικά με τον έλεγχο απομείωσης των παραπάνω εμπορικών απαιτήσεων περιλαμβάνονται στις σημειώσεις 2.1 και 2.13 των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων.

-Αξιολογήθηκε η επάρκεια και η καταλληλότητα των γνωστοποιήσεων στις σημειώσεις 2.1 και 2.13 των χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

Άλλες πληροφορίες

Η διοίκηση είναι υπεύθυνη για τις άλλες πληροφορίες. Οι άλλες πληροφορίες περιλαμβάνονται στην Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου, για την οποία γίνεται σχετική αναφορά στην “Έκθεση επί Άλλων Νομικών και Κανονιστικών Απαιτήσεων”, στις Δηλώσεις των Μελών του Διοικητικού Συμβουλίου και σε οποιοσδήποτε άλλες πληροφορίες οι οποίες είτε απαιτούνται από ειδικές διατάξεις του νόμου είτε η Εταιρεία ενσωμάτωσε προαιρετικά στην προβλεπόμενη από το Ν. 3556/2007 Ετήσια Οικονομική Έκθεση, αλλά δεν περιλαμβάνουν τις οικονομικές καταστάσεις και την έκθεση ελέγχου επί αυτών.

Η γνώμη μας επί των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων δεν καλύπτει τις άλλες πληροφορίες και δεν εκφράζουμε με τη γνώμη αυτή οποιασδήποτε μορφής συμπέρασμα διασφάλισης επί αυτών.

Σε σχέση με τον έλεγχό μας επί των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων, η ευθύνη μας είναι να αναγνώσουμε τις άλλες πληροφορίες και, με τον τρόπο αυτό, να εξετάσουμε εάν οι άλλες πληροφορίες είναι ουσιωδώς ασυνεπείς με τις εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις ή τις γνώσεις που αποκτήσαμε κατά τον έλεγχο ή αλλιώς φαίνεται να είναι ουσιωδώς εσφαλμένες. Εάν, με βάση τις εργασίες που έχουμε εκτελέσει, καταλήξουμε στο συμπέρασμα ότι υπάρχει ουσιώδης σφάλμα σε αυτές τις άλλες πληροφορίες, είμαστε υποχρεωμένοι να αναφέρουμε το γεγονός αυτό. Δεν έχουμε τίποτα να αναφέρουμε σχετικά με το θέμα αυτό.

Ευθύνες της διοίκησης και των υπευθύνων για τη διακυβέρνηση επί των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων

Η διοίκηση έχει την ευθύνη για την κατάρτιση και εύλογη παρουσίαση των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση, όπως και για εκείνες τις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου που η διοίκηση καθορίζει ως απαραίτητες, ώστε να καθίσταται δυνατή η κατάρτιση των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων απαλλαγμένων από ουσιώδες σφάλμα, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος.

Κατά την κατάρτιση των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων, η διοίκηση είναι υπεύθυνη για την αξιολόγηση της ικανότητας της Εταιρείας και του Ομίλου να συνεχίσουν τη δραστηριότητά τους, γνωστοποιώντας όπου συντρέχει τέτοια περίπτωση, τα θέματα που σχετίζονται με τη συνεχιζόμενη δραστηριότητα και τη χρήση της λογιστικής αρχής της συνεχιζόμενης δραστηριότητας, εκτός και εάν η διοίκηση είτε προτίθεται να ρευστοποιήσει την Εταιρεία και τον Όμιλο ή να διακόψει τη δραστηριότητά τους ή δεν έχει άλλη ρεαλιστική εναλλακτική επιλογή από το να προβεί σ' αυτές τις ενέργειες.

Η Επιτροπή Ελέγχου (άρθ. 44 ν.4449/2017) της Εταιρείας έχει την ευθύνη εποπτείας της διαδικασίας χρηματοοικονομικής αναφοράς της Εταιρείας και του Ομίλου.

Ευθύνες ελεγκτή για τον έλεγχο των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων

Οι στόχοι μας είναι να αποκτήσουμε εύλογη διασφάλιση για το κατά πόσο οι εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις, στο σύνολο τους, είναι απαλλαγμένες από ουσιώδες σφάλμα, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος και να εκδώσουμε έκθεση ελεγκτή, η οποία περιλαμβάνει τη γνώμη μας. Η εύλογη διασφάλιση συνιστά διασφάλιση υψηλού επιπέδου, αλλά δεν είναι εγγύηση ότι ο έλεγχος που διενεργείται σύμφωνα με τα ΔΠΕ, όπως αυτά έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία, θα εντοπίζει πάντα ένα ουσιώδες σφάλμα, όταν αυτό υπάρχει. Σφάλματα δύναται να προκύψουν από απάτη ή από λάθος και θεωρούνται ουσιώδη όταν, μεμονωμένα ή αθροιστικά, θα μπορούσε εύλογα να αναμένεται ότι θα επηρέαζαν τις οικονομικές αποφάσεις των χρηστών, που λαμβάνονται με βάση αυτές τις εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις.

Ως καθήκον του ελέγχου, σύμφωνα με τα ΔΠΕ όπως αυτά έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία, ασκούμε επαγγελματική κρίση και διατηρούμε επαγγελματικό σκεπτικισμό καθ' όλη τη διάρκεια του ελέγχου. Επίσης:

- Εντοπίζουμε και αξιολογούμε τους κινδύνους ουσιώδους σφάλματος στις εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος, σχεδιάζοντας και διενεργώντας ελεγκτικές διαδικασίες που ανταποκρίνονται στους κινδύνους αυτούς και αποκτούμε ελεγκτικά τεκμήρια που είναι επαρκή και κατάλληλα για να παρέχουν βάση για την γνώμη μας. Ο κίνδυνος μη εντοπισμού ουσιώδους σφάλματος που οφείλεται σε απάτη είναι υψηλότερος από αυτόν που οφείλεται σε λάθος, καθώς η απάτη μπορεί να εμπεριέχει συμπαιγνία, πλαστογραφία, εσκεμμένες παραλείψεις, ψευδείς διαβεβαιώσεις ή παράκαμψη των δικλίδων εσωτερικού ελέγχου.
- Κατανοούμε τις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου που σχετίζονται με τον έλεγχο, με σκοπό το σχεδιασμό ελεγκτικών διαδικασιών κατάλληλων για τις περιστάσεις, αλλά όχι με σκοπό την διατύπωση γνώμης επί της αποτελεσματικότητας των δικλίδων εσωτερικού ελέγχου της Εταιρείας και του Ομίλου.
- Αξιολογούμε την καταλληλότητα των λογιστικών αρχών και μεθόδων που χρησιμοποιήθηκαν και το εύλογο των λογιστικών εκτιμήσεων και των σχετικών γνωστοποιήσεων που έγιναν από τη Διοίκηση.
- Αποφαινόμαστε για την καταλληλότητα της χρήσης από τη διοίκηση της λογιστικής αρχής της συνεχιζόμενης δραστηριότητας και με βάση τα ελεγκτικά τεκμήρια που αποκτήθηκαν για το εάν υπάρχει ουσιώδης αβεβαιότητα σχετικά με γεγονότα ή συνθήκες που μπορεί να υποδηλώνουν ουσιώδη αβεβαιότητα ως προς την ικανότητα της Εταιρείας και του Ομίλου να συνεχίσουν τη δραστηριότητά τους. Εάν συμπεράνουμε ότι υφίσταται ουσιώδης αβεβαιότητα, είμαστε υποχρεωμένοι στην έκθεση ελεγκτή να επιστήσουμε την προσοχή στις σχετικές γνωστοποιήσεις των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων ή εάν αυτές οι γνωστοποιήσεις είναι ανεπαρκείς να διαφοροποιήσουμε τη γνώμη μας. Τα συμπεράσματά μας βασίζονται σε ελεγκτικά τεκμήρια που αποκτώνται μέχρι την ημερομηνία της έκθεσης ελεγκτή. Ωστόσο, μελλοντικά γεγονότα ή συνθήκες ενδέχεται να έχουν ως αποτέλεσμα η Εταιρεία και ο Όμιλος να παύσουν να λειτουργούν ως συνεχιζόμενη δραστηριότητα.
- Αξιολογούμε τη συνολική παρουσίαση, τη δομή και το περιεχόμενο των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων, συμπεριλαμβανομένων των γνωστοποιήσεων, καθώς και το κατά πόσο οι εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις απεικονίζουν τις υποκείμενες συναλλαγές και τα γεγονότα με τρόπο που επιτυγχάνεται η εύλογη παρουσίαση.
- Αποκτούμε επαρκή και κατάλληλα ελεγκτικά τεκμήρια αναφορικά με την χρηματοοικονομική πληροφόρηση των οντοτήτων ή των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων εντός του Ομίλου για την έκφραση γνώμης επί των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων. Είμαστε υπεύθυνοι για την καθοδήγηση, την επίβλεψη και την εκτέλεση του ελέγχου της Εταιρείας και των θυγατρικών της. Παραμένουμε αποκλειστικά υπεύθυνοι για την ελεγκτική μας γνώμη.

Μεταξύ άλλων θεμάτων, κοινοποιούμε στους υπεύθυνους για τη διακυβέρνηση, το σχεδιαζόμενο εύρος και το χρονοδιάγραμμα του ελέγχου, καθώς και σημαντικά ευρήματα του ελέγχου, συμπεριλαμβανομένων όποιων σημαντικών ελλείψεων στις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου εντοπίζουμε κατά τη διάρκεια του ελέγχου μας.

Επιπλέον, δηλώνουμε προς τους υπεύθυνους για τη διακυβέρνηση ότι έχουμε συμμορφωθεί με τις σχετικές απαιτήσεις δεοντολογίας περί ανεξαρτησίας και γνωστοποιούμε προς αυτούς όλες τις σχέσεις

και άλλα θέματα που μπορεί εύλογα να θεωρηθεί ότι επηρεάζουν την ανεξαρτησία μας και τα σχετικά μέτρα προστασίας, όπου συντρέχει περίπτωση.

Από τα θέματα που γνωστοποιήθηκαν στους υπεύθυνους για τη διακυβέρνηση, καθορίζουμε τα θέματα εκείνα που ήταν εξέχουσας σημασίας για τον έλεγχο των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων της τρέχουσας περιόδου και ως εκ τούτου αποτελούν τα σημαντικότερα θέματα ελέγχου.

Έκθεση επί Άλλων Νομικών και Κανονιστικών Απαιτήσεων

1. Έκθεση Διαχείρισης Διοικητικού Συμβουλίου

Λαμβάνοντας υπόψη ότι η διοίκηση έχει την ευθύνη για την κατάρτιση της Έκθεσης Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου και της Δήλωσης Εταιρικής Διακυβέρνησης που περιλαμβάνεται στην έκθεση αυτή, κατ' εφαρμογή των διατάξεων της παραγράφου 5 του άρθρου 2 του Ν. 4336/2015 (μέρος Β), σημειώνουμε ότι:

- α) Στην Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου περιλαμβάνεται δήλωση εταιρικής διακυβέρνησης, η οποία παρέχει τα πληροφοριακά στοιχεία που ορίζονται στο άρθρο 43ββ του κ.ν. 2190/1920.
- β) Κατά τη γνώμη μας η Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου έχει καταρτισθεί σύμφωνα με τις ισχύουσες νομικές απαιτήσεις των άρθρων 43α και 107^Α και της παραγράφου 1 (περιπτώσεις γ' και δ') του άρθρου 43ββ του κ.ν. 2190/1920 και το περιεχόμενο αυτής αντιστοιχεί με τις συνημμένες οικονομικές καταστάσεις της χρήσης που έληξε την 31/12/2018.
- γ) Με βάση τη γνώση που αποκτήσαμε κατά το έλεγχό μας, για την εταιρεία «**ΕΛΑΣΤΡΟΝ Α.Ε.Β.Ε. – ΧΑΛΥΒΟΥΡΓΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ**» και το περιβάλλον της, δεν έχουμε εντοπίσει ουσιώδεις ανακρίβειες στην Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού της Συμβουλίου”.

2. Συμπληρωματική Έκθεση προς την Επιτροπή Ελέγχου

Η γνώμη μας επί των συνημμένων εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων είναι συνεπής με τη Συμπληρωματική Έκθεσή μας προς την Επιτροπή Ελέγχου της Εταιρείας, που προβλέπεται από το άρθρο 11 του κανονισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) αριθ. 537/2014.

3. Παροχή Μη Ελεγκτικών Υπηρεσιών

Δεν παρείχαμε στην Εταιρεία και τις θυγατρικές της μη ελεγκτικές υπηρεσίες που απαγορεύονται σύμφωνα με το άρθρο 5 του κανονισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) αριθ. 537/2014 ή λοιπές επιτρεπόμενες μη ελεγκτικές υπηρεσίες.

4. Διορισμός Ελεγκτή

Διοριστήκαμε για πρώτη φορά ως Ορκωτοί Ελεγκτές Λογιστές της Εταιρείας με την από 30/06/1993 απόφαση της ετήσιας τακτικής γενικής συνέλευσης των μετόχων. Έκτοτε ο διορισμός μας έχει αδιαλείπτως ανανεωθεί για μια συνολική περίοδο 26 ετών με βάση τις κατ' έτος λαμβανόμενες αποφάσεις της τακτικής γενικής συνέλευσης των μετόχων.

Αθήνα, 12 Απριλίου 2019

ΕΥΣΤΑΘΙΟΣ Ι. ΚΑΡΑΛΗΣ

Ορκωτός Ελεγκτής Λογιστής
Α.Μ. ΣΟΕΛ 40311

ΣΟΛ Α.Ε.

Μέλος Δικτύου Crowe Global
Φωκ. Νέγρη 3, 112 57 Αθήνα
Α.Μ. ΣΟΕΛ 125

1. Κατάσταση Οικονομικής Θέσης

(Ποσά σε €)	Σημ	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΙΑ	
		31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017
ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ					
Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία					
Ιδιοχρησιμοποιούμενα ενσώματα πάγια στοιχεία	6	60.423.807,04	60.710.059,19	45.747.042,18	41.949.547,54
Επενδύσεις σε ακίνητα	6,7	3.078.490,98	3.183.622,15	3.078.490,98	3.183.622,15
Άυλα περιουσιακά στοιχεία	6	78.162,97	95.496,02	78.162,84	95.495,89
Επενδύσεις σε συγγενείς, θυγατρικές και κοινοπραξίες	2,3	3.223.000,27	3.014.829,54	8.475.533,70	8.775.533,70
Μακροπρόθεσμες απαιτήσεις	8	539.101,90	203.385,32	6.949.749,01	3.585.316,51
Σύνολο μη κυκλοφορούντων περιουσιακών στοιχείων		67.342.563,16	67.207.392,22	64.328.978,71	57.589.515,79
Κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία					
Αποθέματα	9	32.349.708,40	29.026.896,44	32.345.896,78	29.023.084,82
Πελάτες	8	17.712.815,63	21.792.803,22	17.727.163,16	21.603.224,88
Λοιπές απαιτήσεις	8	3.971.173,48	5.343.976,78	3.976.700,85	6.338.529,06
Επενδύσεις	10	26.460,00	27.300,00	26.460,00	27.300,00
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	12	3.770.665,02	5.930.121,94	3.522.383,90	5.410.747,70
Σύνολο κυκλοφορούντων περιουσιακών στοιχείων		57.830.822,53	62.121.098,38	57.598.604,69	62.402.886,46
Σύνολο περιουσιακών στοιχείων		125.173.385,69	129.328.490,60	121.927.583,40	119.992.402,25
ΚΑΘΑΡΗ ΘΕΣΗ					
Κεφάλαιο και αποθεματικά αποδιδόμενα στους μετόχους της μητρικής					
Μετοχικό κεφάλαιο	13	18.410.839,00	18.421.516,00	18.410.839,00	18.421.516,00
Υπέρ το άρτιο	13	11.171.177,70	11.171.177,70	11.171.177,70	11.171.177,70
Λοιπά αποθεματικά	13	21.310.425,16	21.310.724,79	21.295.516,15	21.295.815,78
Ίδιες μετοχές	13	0,00	-7.062,48	0,00	-7.062,48
Αποτελέσματα εις νέον	13	15.451.190,14	16.724.436,57	15.601.670,22	18.366.725,69
Σύνολο καθαρής θέσης μετόχων εταιρίας		66.343.632,00	67.620.792,58	66.479.203,07	69.248.172,69
Δικαιώματα μειοψηφίας	13	31.891,44	27.910,93	0,00	0,00
Σύνολο καθαρής θέσης		66.375.523,44	67.648.703,51	66.479.203,07	69.248.172,69
ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ					
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις					
Δάνεια	15	28.210.000,0	20.300.000,00	28.210.000,00	20.300.000,00
Προβλέψεις για παροχές στους εργαζόμενους	17	655.593,35	544.977,55	652.950,42	542.634,62
Επιχορηγήσεις (έσοδα επόμενων χρήσεων)	26	3.960.555,07	5.278.094,42	2.935.668,95	3.458.993,81
Υποχρεώσεις χρηματοδοτικών μισθώσεων	27	1.016.099,33	853.137,94	1.016.099,33	853.137,97
Αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος	16	2.537.262,92	2.586.982,68	1.600.962,46	1.816.326,15
Προβλέψεις		42.000,00	42.000,00	0,00	0,00
Σύνολο μακροπρόθεσμων υποχρεώσεων		36.421.510,67	29.605.192,59	34.415.681,16	26.971.092,55
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις					
Προμηθευτές	14	5.668.828,37	5.638.116,83	5.618.995,82	5.606.595,76
Λοιπές υποχρεώσεις	14	1.303.482,99	1.072.413,12	1.095.576,22	924.705,22
Υποχρεώσεις χρηματοδοτικών μισθώσεων	27	571.827,49	322.975,64	571.827,49	322.975,64
Παράγωγα	11	299,63	85.702,34	299,63	85.702,34
Βραχυπρόθεσμα δάνεια	15	14.831.913,10	24.955.386,57	13.746.000,01	16.833.158,05
Σύνολο βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων		22.376.351,58	32.074.594,50	21.032.699,17	23.773.137,01
Σύνολο υποχρεώσεων		58.797.862,25	61.679.787,09	55.448.380,33	50.744.229,56
Σύνολο Καθαρής Θέσης και Υποχρεώσεων		125.173.385,69	129.328.490,60	121.927.583,40	119.992.402,25

2. Κατάσταση Αποτελεσμάτων και Λοιπών Συνολικών Εσόδων

(Ποσά σε €)	ΟΜΙΛΟΣ			ΕΤΑΙΡΙΑ	
	Σημ.	1.1 – 31.12.18	1.1 – 31.12.17	1.1 – 31.12.18	1.1 – 31.12.17
Πωλήσεις	19	108.540.202,03	90.428.224,54	107.237.863,38	89.077.882,55
Κόστος πωλήσεων	20	-97.079.802,13	-77.173.772,44	-96.547.902,44	-76.665.853,52
Μικτά κέρδη / (ζημιές)		11.460.399,90	13.254.452,10	10.689.960,94	12.412.029,03
Άλλα έσοδα	20	2.694.851,31	4.290.559,26	2.165.326,18	1.801.370,29
Έξοδα διάθεσης	20	-8.810.865,28	-7.468.979,45	-8.810.865,28	-7.468.979,45
Έξοδα διοίκησης	20	-2.956.757,45	-2.672.872,05	-2.707.092,27	-2.524.254,50
Άλλα έξοδα	20	-828.110,89	-479.376,09	-1.629.583,05	-976.902,81
Κέρδη / (ζημιές) προ φόρων και τόκων (EBIT)		1.559.517,59	6.923.783,77	-292.253,48	3.243.262,56
Χρηματοοικονομικά έσοδα	20	135.876,13	97.233,78	321.620,63	226.636,76
Χρηματοοικονομικό κόστος	20	-2.998.932,92	-3.116.489,87	-2.783.351,11	-2.802.580,87
Έσοδα / (έξοδα) ενοποιούμενων με την καθαρή θέση εταιριών	20	208.170,73	-773.591,57	0,00	0,00
Κέρδη / (ζημιές) προ φόρων		-1.095.368,47	3.130.936,11	-2.753.983,96	667.318,45
Φόρος εισοδήματος	20	-28.488,95	-730.872,53	136.365,95	-642.257,91
Κέρδη / (ζημιές) μετά από φόρους (α)		-1.123.857,42	2.400.063,58	-2.617.618,01	25.060,54
Αποδιδόμενα σε:					
Μετόχους μητρικής		-1.127.837,93	2.396.545,74	-2.617.618,01	25.060,54
Δικαιώματα μειοψηφίας		3.980,51	3.517,84		
Λοιπά συνολικά έσοδα / (έξοδα) μετά από φόρους (β)	20	-4.168,32	-99.657,69	-4.168,32	-100.948,95
Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα / έξοδα μετά από φόρους (α) + (β)		-1.128.025,74	2.300.405,89	-2.621.786,33	-75.888,41
Αποδιδόμενα σε:					
Μετόχους μητρικής		-1.132.006,25	2.296.888,04	-2.621.786,33	-75.888,41
Δικαιώματα μειοψηφίας		3.980,51	3.517,85		
Κέρδη / (ζημιές) μετά από φόρους ανά μετοχή – βασικά (σε €)	21	-0,0612	0,1301	-0,1421	0,0014
Κέρδη / (ζημιές) προ φόρων, χρηματοδοτικών, επενδυτικών αποτελεσμάτων και συνολικών αποσβέσεων		3.595.814,94	9.404.350,92	1.754.324,14	5.153.241,37

3. Κατάσταση Μεταβολών Ιδίων Κεφαλαίων

(Α) ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΜΕΤΑΒΟΛΩΝ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ ΟΜΙΛΟΥ

	Αναλογούντα στους μετόχους της μητρικής			Δικαιώματα μειοψηφίας	Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων
	Μετοχικό Κεφάλαιο	Υπέρ το Άρτιο	Αποθεματικά & Αποτελέσματα εις νέον		
Υπόλοιπο 01.01.2017	18.421.516,00	11.171.177,70	35.731.210,84	24.393,08	65.348.297,62
Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα / (έξοδα) περιόδου	0,00	0,00	2.296.888,04	3.517,85	2.300.405,89
Αγορά ιδίων μετοχών	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Ακύρωση ιδίων μετοχών	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Υπόλοιπο 31.12.2017	18.421.516,00	11.171.177,70	38.028.098,88	27.910,93	67.648.703,51
Καθαρό κέρδος / (ζημιά) περιόδου που καταχωρήθηκε συνολικά	0,00	0,00	-1.132.006,25	3.980,51	-1.128.025,74
Επίδραση από ΔΠΧΑ 9	0,00	0,00	-141.539,81	0,00	-141.539,81
Ακύρωση Ιδίων Μετοχών	-10.677,00	0,00	7.062,48	0,00	-3.614,52
Υπόλοιπα 31.12.2018	18.410.839,00	11.171.177,70	36.761.615,30	31.891,44	66.375.523,44

(Β) ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΜΕΤΑΒΟΛΩΝ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ ΕΤΑΙΡΙΑΣ

	Αναλογούντα στους μετόχους της μητρικής			Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων
	Μετοχικό Κεφάλαιο	Υπέρ το Άρτιο	Αποθεματικά & Αποτελέσματα εις νέον	
Υπόλοιπο την 1.1.2017	18.421.516,00	11.171.177,70	39.731.367,40	69.324.061,10
Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα / (έξοδα) περιόδου	0,00	0,00	-75.888,41	-75.888,41
Αγορά ιδίων μετοχών	0,00	0,00	0,00	0,00
Αγορά ιδίων μετοχών	0,00	0,00	0,00	0,00
Υπόλοιπο 31.12.2017	18.421.516,00	11.171.177,70	39.655.478,99	69.248.172,69
Καθαρό κέρδος / (ζημιά) περιόδου που καταχωρήθηκε συνολικά	0,00	0,00	-2.621.786,33	-2.621.786,33
Επίδραση από ΔΠΧΑ 9	0,00	0,00	-143.568,77	-143.568,77
Αγορά ιδίων μετοχών	-10.677,00	0,00	7.062,48	-3.614,52
Υπόλοιπα 31.12.2018	18.410.839,00	11.171.177,70	36.897.186,37	66.479.203,07

4. Κατάσταση Ταμειακών Ροών

(Ποσά σε €)	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΙΑ	
	1.1-31.12.2018	1.1-31.12.2017	1.1-31.12.2018	1.1-31.12.2017
Λειτουργικές δραστηριότητες				
Κέρδη προ φόρων	-1.095.368,47	3.130.938,11	-2.753.983,96	667.318,45
Πλέον / μείον προσαρμογές για:				
Αποσβέσεις	2.986.091,23	2.769.870,72	2.202.157,00	2.148.465,76
Αποσβέσεις επιχορηγήσεων	-949.793,88	-289.303,57	-155.579,38	-238.486,95
Προβλέψεις	25.585,66	65.942,13	25.285,66	39.955,00
Απομειώσεις στοιχείων ενεργητικού	30.609,74	59.300,00	1.319.598,60	799.300,00
Αποτελέσματα (έσοδα, έξοδα κέρδη και ζημιές) επενδυτικής δραστηριότητας	-133.155,43	-1.895.563,88	14.961,26	5.230,02
Χρεωστικοί τόκοι και συναφή έξοδα	<u>2.778.820,27</u>	<u>3.116.489,87</u>	<u>2.563.238,46</u>	<u>2.802.580,87</u>
	3.642.789,12	6.957.673,38	3.215.677,64	6.224.363,15
Πλέον / μείον προσαρμογές για μεταβολές λογαριασμών κεφαλαίου κίνησης ή που σχετίζονται με τις λειτουργικές δραστηριότητες				
Μείωση / (αύξηση) αποθεμάτων	-3.322.811,96	-6.498.152,10	-3.322.811,96	-6.501.955,98
Μείωση / (αύξηση) απαιτήσεων	4.892.701,08	-5.333.476,39	2.659.152,45	-7.855.433,86
(Μείωση) / αύξηση υποχρεώσεων (πλην τραπεζών)	-1.282.077,65	1.187.978,56	-1.360.588,03	3.041.888,04
Μείον :				
Χρεωστικοί τόκοι και συναφή έξοδα καταβεβλημένα	-2.821.916,71	-2.704.626,13	-2.520.146,52	-2.376.658,25
Καταβεβλημένοι φόροι	-2.819,59	16.580,99	-4.694,69	16.136,86
Σύνολο εισροών / (εκροών) από λειτουργικές δραστηριότητες (α)	1.105.864,29	-6.374.021,69	-1.333.411,11	-7.451.660,04
Επενδυτικές δραστηριότητες				
Απόκτηση θυγατρικών, συγγενών, κοινοπραξιών και λοιπών επενδύσεων	0,00	44.538,63	-1.000.000,00	-368.000,00
Αγορά - Πώληση Χρεογράφων	0,00	105.297,50	0,00	105.297,50
Αγορά ενσώματων και άυλων παγίων περιουσιακών στοιχείων	-862.330,61	-1.778.234,31	-3.602.004,19	-1.777.943,99
Εισπράξεις από πωλήσεις ενσώματων και άυλων παγίων	530.000,00	23.726,89	30.000,00	22.000,00
Αλλαγή μεθόδου ενοποίησης	0,00	-303.731,26	0,00	0,00
Τόκοι εισπραχθέντες	900,25	6.659,87	815,28	0,00
Μερίσματα εισπραχθέντα	0,00	0,00	0,00	6.443,72
Σύνολο εισροών / (εκροών) από επενδυτικές δραστηριότητες (β)	-331.430,36	-1.901.742,68	-4.571.188,91	-2.012.202,77
Χρηματοδοτικές δραστηριότητες				
Εισπράξεις από εκδοθέντα / αναληφθέντα δάνεια	70.320.000,00	71.910.000,00	70.320.000,00	71.910.000,00
Εξοφλήσεις δανείων	-72.490.377,06	-61.942.780,70	-65.540.249,99	-60.780.888,70
Αποπληρωμή κεφαλαίου χρημ/κής μίσθωσης	-763.513,79	-478.682,15	-763.513,79	-478.682,15
Σύνολο εισροών / (εκροών) από χρηματοδοτικές δραστηριότητες (γ)	-2.933.890,85	9.488.537,15	4.016.236,22	10.650.429,15
Καθαρή αύξηση / (μείωση) στα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα περιόδου (α)+(β)+(γ)	-2.159.456,92	1.212.772,78	-1.888.363,80	1.186.566,34
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα έναρξης περιόδου	5.930.121,94	4.717.349,16	5.410.747,70	4.224.181,36
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα λήξης περιόδου	3.770.665,02	5.930.121,94	3.522.383,90	5.410.747,70

Σημειώσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων

1. Γενικές πληροφορίες

Η Εταιρία «ΕΛΑΣΤΡΟΝ Α.Ε.Β.Ε - ΧΑΛΥΒΟΥΡΓΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ» ιδρύθηκε το 1958 σαν Ε.Π.Ε. και το 1965 μετατράπηκε σε Α.Ε. Έχει την έδρα της στο Δήμο Ασπροπύργου (Λ. Αγ. Ιωάννου - θέση Στεφάνη) και είναι εγγεγραμμένη στο Υπουργείο Ανάπτυξης, Γενική Γραμματεία Εμπορίου, Διεύθυνση Ανωνύμων Εταιρειών και Πίστωσης, με Αριθμό Μητρώου Ανωνύμων Εταιρειών 7365/06/Β/86/32.

Κύρια δραστηριότητα της εταιρίας είναι η εισαγωγή, επεξεργασία και εμπορία χάλυβος, λαμαρινών, ειδών σιδήρου, μετάλλων και συναφών ειδών.

Οι μετοχές της Εταιρίας διαπραγματεύονται στο Χρηματιστήριο Αθηνών από το 1990.

Δεν υπάρχουν επίδικες ή υπό διαιτησία διαφορές της Εταιρίας, καθώς και αποφάσεις δικαστικών ή διαιτητικών οργάνων που ενδέχεται να έχουν σημαντική επίπτωση στην οικονομική κατάσταση ή λειτουργία της.

Η ηλεκτρονική διεύθυνση της Εταιρίας είναι <http://www.elastron.gr>.

Η Ετήσια Οικονομική Έκθεση της 31.12.2018 έχει εγκριθεί από το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρίας την 10.04.2019.

2. Οι σημαντικές λογιστικές αρχές που χρησιμοποιεί ο Όμιλος

2.1 Νέα πρότυπα, διερμηνείες και τροποποιήσεις υφιστάμενων προτύπων

Νέα πρότυπα, τροποποιήσεις προτύπων και διερμηνείες έχουν εκδοθεί και είναι υποχρεωτικής εφαρμογής για τις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την 1η Ιανουαρίου 2018 ή μεταγενέστερα. Στην χρήση 2018 ο Όμιλος υιοθέτησε τα πρότυπα ΔΠΧΑ 15 και ΔΠΧΑ 9. Όπου δεν αναφέρεται διαφορετικά οι άλλες τροποποιήσεις και ερμηνείες που ισχύουν για πρώτη φορά στη χρήση 2018, δεν έχουν επίδραση στις οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου. Ο Όμιλος δεν υιοθέτησε πρόωρα πρότυπα, ερμηνείες ή τροποποιήσεις που έχουν εκδοθεί από Σ.Δ.Λ.Π. και υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση αλλά δεν έχουν υποχρεωτική εφαρμογή στη χρήση 2018.

Πρότυπα και Διερμηνείες υποχρεωτικά για την τρέχουσα οικονομική χρήση 2018

ΔΠΧΑ 9 «Χρηματοοικονομικά μέσα»

Στις 24 Ιουλίου 2014 το Συμβούλιο εξέδωσε την τελική έκδοση του ΔΠΧΑ 9, το οποίο περιλαμβάνει καθοδήγηση σχετικά με την ταξινόμηση και επιμέτρηση, την απομείωση και τη λογιστική αντιστάθμιση των χρηματοοικονομικών μέσων. Το πρότυπο αντικαθιστά το ΔΛΠ 39 και όλες τις προηγούμενες εκδόσεις του ΔΠΧΑ 9. Το ΔΠΧΑ 9 εφαρμόζεται υποχρεωτικά σε ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2018 και υιοθετήθηκε από την Ευρωπαϊκή Ένωση στις 22 Νοεμβρίου 2016.

Κατά το 2017, εκτιμήθηκε ο αντίκτυπος και οι επιπτώσεις της εφαρμογής του ΔΠΧΑ 9 καταλήγοντας ότι τα χρηματοοικονομικά μέσα θα λογιστικοποιούνται με τρόπο παρόμοιο του ΔΛΠ 39. Συγκεκριμένα:

- Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που ο Όμιλος κατέχει σήμερα, συνεχίζουν να επιμετρούνται στην ίδια βάση σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 9 και κατά συνέπεια δεν υπήρξε σημαντική επίπτωση στην ταξινόμηση και επιμέτρηση των χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού λόγω εφαρμογής του νέου ΔΠΧΑ.

- Επίσης, δεν υπήρξε καμία επίδραση αναφορικά με τις χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις του Ομίλου, δεδομένου ότι οι οδηγίες του νέου ΔΠΧΑ επηρεάζουν μόνο το λογιστικό χειρισμό των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων που προσδιορίζονται στην εύλογη αξία τους μέσω των αποτελεσμάτων και ο Όμιλος δεν έχει τέτοιου είδους υποχρεώσεις.

- Όσον αφορά το νέο μοντέλο απομείωσης το οποίο απαιτεί την αναγνώριση προβλέψεων απομείωσης βασιζόμενες σε προσδοκώμενες πιστωτικές ζημιές ο Όμιλος και η Εταιρεία υιοθέτησαν το ΔΧΠΑ 9, χρησιμοποιώντας την τροποποιημένη αναδρομική μέθοδο, δηλαδή η επίδραση από τη μετάβαση αναγνωρίστηκε συσσωρευτικά στα «Αποτελέσματα εις νέο», ενώ τα συγκριτικά ποσά δεν

επαναδιατυπώθηκαν. Κατά την αρχική εφαρμογή του ΔΠΧΑ 9, μετά από αξιολόγηση της διοίκησης του Ομίλου και της Εταιρείας, εφαρμόστηκε η απλοποιημένη μέθοδος του προτύπου για την απομείωση των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών στις εμπορικές και λοιπές απαιτήσεις κατά την 1.1.2018.

Η επίδραση στις οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου και της Εταιρείας κατά την 01.01.2018 έχει ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ				ΕΤΑΙΡΙΑ			
	31/12/2017	ΔΠΧΑ 15	ΔΠΧΑ 9	1/1/2018	31/12/2017	ΔΠΧΑ 15	ΔΠΧΑ 9	1/1/2018
			Αναπρο/γές	Αναπρο/μένο			Αναπρο/γές	Αναπρο/μένο
Απαιτήσεις από πελάτες	21.792.803,22	0,00	-196.583,14	21.596.220,08	21.603.224,88	0,00	-199.401,07	21.403.823,81
Αποτελέσματα εις νέον	16.724.436,57	0,00	-141.539,86	16.582.896,71	18.366.725,69	0,00	-143.568,77	18.223.156,92
Αναβαλλόμενος φόρος	2.586.982,68	0,00	-55.043,28	2.531.939,40	1.816.326,15	0,00	-55.832,30	1.760.493,85

ΔΠΧΑ 15 «Έσοδα από συμβάσεις με πελάτες» και Διευκρινίσεις στο ΔΠΧΑ 15 «Έσοδα από Συμβάσεις με Πελάτες»

Στις 28 Μαΐου 2014 το ΣΔΛΠ εξέδωσε το ΔΠΧΑ 15 «Έσοδα από συμβάσεις με πελάτες» το οποίο αποτελεί το νέο πρότυπο που αφορά στην αναγνώριση του εσόδου και συμπεριλαμβανομένων και των τροποποιήσεων επί του προτύπου που εκδόθηκαν στις 11 Σεπτεμβρίου του 2015 είναι υποχρεωτικής εφαρμογής σε ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2018. Το ΔΠΧΑ 15 αντικαθιστά τα ΔΛΠ 18, ΔΛΠ 11 και τις διερμηνείες ΕΔΔΠΧΑ 13, ΕΔΔΠΧΑ 15, ΕΔΔΠΧΑ 18 και ΜΕΔ 31. Τον Απρίλιο του 2016, το IASB προέβη στην έκδοση διευκρινίσεων στο ΔΠΧΑ 15 με σκοπό να παρασχεθούν διευκρινίσεις ως προς την εφαρμογή των εν λόγω αρχών.

Από 1 Ιανουαρίου 2018, ο Όμιλος και η Εταιρεία υιοθέτησαν το νέο πρότυπο εφαρμόζοντας την τροποποιημένη αναδρομική προσέγγιση χωρίς να υπάρξει κάποια αναπροσαρμογή στη συγκριτική πληροφόρηση. Το καινούριο πρότυπο δεν είχε αντίκτυπο στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις κατά την εφαρμογή του, αφού δεν υπήρξαν σημαντικές διαφορές από την τρέχουσα λογιστική πολιτική. Η εφαρμογή του δεν είχε αντίκτυπο στα αποτελέσματα εις νέον ούτε χρειάστηκαν προσαρμογές για τη μετάβαση σε αυτό. Σύμφωνα με τις απαιτήσεις του νέου προτύπου ο Όμιλος κατέληξε ότι οι μελλοντικές εκπτώσεις επί του όγκου των πωλήσεων δημιουργούν δικαίωμα για το οποίο θα πρέπει να γίνεται πρόβλεψη και να αναγνωρίζεται κατά το χρόνο άσκησης ή λήξης του. Ο Όμιλος παρέχει στους πελάτες εκπτώσεις επί του όγκου πωλήσεων με βάση τα όρια που καθορίζονται στις μεταξύ τους συμβάσεις. Όλες αυτές οι εκπτώσεις λογίζονται εντός του οικονομικού έτους και συνεπώς η εφαρμογή του νέου προτύπου έχει μηδενική επίδραση στις ετήσιες ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις.

ΕΔΔΠΧΑ 22 Διερμηνεία «Συναλλαγές σε ξένο νόμισμα και Προκαταβολές»

Η Διερμηνεία 22 εκδόθηκε από το Συμβούλιο στις 8 Δεκεμβρίου 2016 και διευκρινίζει το λογιστικό χειρισμό για τις συναλλαγές που περιλαμβάνουν την είσπραξη ή την πληρωμή προκαταβολών σε ξένο νόμισμα. Συγκεκριμένα, εφαρμόζεται για τις συναλλαγές σε ξένο νόμισμα όταν η οικονομική οντότητα αναγνωρίζει ένα μη νομισματικό περιουσιακό στοιχείο ή μια μη νομισματική υποχρέωση που προκύπτει από την πληρωμή ή την είσπραξη προκαταβολών πριν η οικονομική οντότητα αναγνωρίσει το σχετικό περιουσιακό στοιχείο, έξοδο ή έσοδο. Σύμφωνα με τη διερμηνεία, η ημερομηνία της συναλλαγής, για τον σκοπό του καθορισμού της συναλλαγματικής ισοτιμίας, είναι η ημερομηνία της αρχικής αναγνώρισης των μη νομισματικών προπληρωμών του περιουσιακού στοιχείου ή της υποχρέωσης από λήψη προκαταβολής. Εάν υπάρχουν πολλαπλές πληρωμές ή εισπράξεις προκαταβολικά, η ημερομηνία της συναλλαγής καθορίζεται για κάθε πληρωμή ή είσπραξη.

Η διερμηνεία εφαρμόζεται σε ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2018 και υιοθετήθηκε από την Ευρωπαϊκή Ένωση την 28η Μαρτίου 2018.

Η διερμηνεία δεν έχει επίδραση στην χρηματοοικονομική θέση ή/και στην χρηματοοικονομική επίδοση του Ομίλου και της Εταιρείας.

ΔΛΠ 40 « Επενδυτικά ακίνητα» Μεταφορές Επενδυτικών ακινήτων

Οι τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 40 που εξέδωσε το Συμβούλιο στις 8 Δεκεμβρίου 2016 διευκρινίζουν ότι μια οικονομική οντότητα δύναται να μεταφέρει ένα ακίνητο προς ή από τις επενδύσεις σε ακίνητα, όταν, και

μόνο όταν, υπάρχουν ενδείξεις αλλαγής της χρήσης. Μια αλλαγή της χρήσης προκύπτει, εάν το ακίνητο πληροί ή παύει να πληροί, τον ορισμό των επενδύσεων σε ακίνητα. Μια αλλαγή στις προθέσεις της διοίκησης για τη χρήση του ακινήτου από μόνη της δεν αποτελεί ένδειξη μιας αλλαγής στη χρήση.

Η τροποποίηση εφαρμόζεται σε ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2018 και υιοθετήθηκε από την Ευρωπαϊκή Ένωση την 14η Μαρτίου 2018. Δεν υπήρξε επίδραση από την εφαρμογή του προτύπου

Ακολουθούν τα πρότυπα, οι τροποποιήσεις και οι βελτιώσεις που δεν έχουν εφαρμογή στην εταιρεία και αναφέρονται σε επίπεδο τίτλου

ΔΠΧΑ 4 «Ασφαλιστήρια Συμβόλαια» (Τροποποίηση) «Εφαρμογή του νέου ΔΠΧΑ 9 με το ΔΠΧΑ 4». ΔΠΧΑ 2 Παροχές που εξαρτώνται από την αξία των μετοχών (Τροποποίηση) “Ταξινόμηση και επιμέτρηση συναλλαγών που αφορούν παροχές που εξαρτώνται από την αξία των μετοχών”

Ετήσιες Βελτιώσεις στα ΔΠΧΑ, Κύκλος 2014-2016

Οι κατωτέρω τροποποιήσεις του Κύκλου 2014-2016, εκδόθηκαν από το Συμβούλιο στις 8 Δεκεμβρίου 2016, έχουν εφαρμογή σε περιόδους που ξεκινούν την ή μετά από την 1 Ιανουαρίου 2018 υιοθετήθηκαν από την Ευρωπαϊκή Ένωση την 7^η Φεβρουαρίου 2018.

Δ.Π.Χ.Α. 1 Πρώτη εφαρμογή των διεθνών προτύπων χρηματοοικονομικής αναφοράς

Η τροποποίηση διαγράφει τις «Βραχυπρόθεσμες εξαιρέσεις από τα Δ.Π.Χ.Α.» που προβλέπονταν από το Προσάρτημα Ε του Δ.Π.Χ.Α. 1 με το αιτιολογικό ότι έχουν υπηρετήσει πλέον τον σκοπό τους και δεν είναι πλέον απαραίτητες.

Δ.Π.Χ.Α. 12 Γνωστοποιήσεις συμμετοχών σε άλλες οντότητες: Διευκρίνιση του σκοπού του προτύπου.

Η τροποποίηση διευκρίνισε το πεδίο εφαρμογής του προτύπου προσδιορίζοντας ότι ορισμένες από τις γνωστοποιήσεις, ισχύουν για τις συμμετοχές της οντότητας που έχουν ταξινομηθεί ως διακρατούμενες προς πώληση, εκτός της υποχρέωσης για παροχή συνοπτικής χρηματοοικονομικής πληροφόρησης. Η τροποποίηση εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2017. Ως κατεχόμενα για πώληση, ως κατεχόμενα για διανομή ή ως διακοπείσες δραστηριότητες σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 5 «Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία που κατέχονται προς πώληση και διακοπείσες δραστηριότητες».

ΔΛΠ 28 «Επιμέτρηση Συγγενών Επιχειρήσεων ή Κοινοπραξιών στην εύλογη αξία»

Η τροποποίηση διευκρινίζει ότι η επιλογή που δίνεται οι επενδύσεις σε συγγενής ή σε κοινοπραξίες που κατέχεται από μια οντότητα που είναι ένας οργανισμός διαχείρισης επενδυτικών κεφαλαίων, ή άλλης οντότητας που πληροί τις προϋποθέσεις να επιμετρηθούν στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων είναι διαθέσιμη για κάθε μια επένδυση σε συγγενή ή κοινοπραξία ξεχωριστά κατά την αρχική αναγνώριση.

Πρότυπα και Διερμηνείες υποχρεωτικά για μεταγενέστερες περιόδους που δεν έχουν εφαρμοστεί νωρίτερα από την Εταιρεία (ή και τον Όμιλο)

ΔΠΧΑ 16 «Μισθώσεις»

Στις 13 Ιανουαρίου 2016 το ΣΔΛΠ εξέδωσε το ΔΠΧΑ 16 και αντικαθιστά το ΔΛΠ 17. Σκοπός του προτύπου είναι να εξασφαλίσει ότι οι μισθωτές και οι εκμισθωτές παρέχουν χρήσιμη πληροφόρηση που παρουσιάζει εύλογα την ουσία των συναλλαγών που αφορούν μισθώσεις. Το ΔΠΧΑ 16 εισάγει ένα ενιαίο μοντέλο για το λογιστικό χειρισμό από την πλευρά του μισθωτή, το οποίο απαιτεί ο μισθωτής να αναγνωρίζει περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις για όλες τις συμβάσεις μισθώσεων με διάρκεια άνω των 12 μηνών, εκτός εάν το υποκείμενο περιουσιακό στοιχείο είναι μη σημαντικής αξίας. Σχετικά με το λογιστικό χειρισμό από την πλευρά του εκμισθωτή, το ΔΠΧΑ 16 ενσωματώνει ουσιαστικά τις απαιτήσεις του ΔΛΠ 17. Επομένως, ο εκμισθωτής συνεχίζει να κατηγοριοποιεί τις συμβάσεις μισθώσεων σε λειτουργικές και χρηματοδοτικές μισθώσεις, και να ακολουθεί διαφορετικό λογιστικό χειρισμό για κάθε τύπο σύμβασης. Το νέο πρότυπο εφαρμόζεται σε ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2019 και υιοθετήθηκε από την Ευρωπαϊκή Ένωση την 31^η Οκτωβρίου 2017.

Μετάβαση στο ΔΠΧΑ 16

Ο Όμιλος θα εφαρμόσει για πρώτη φορά το ΔΠΧΑ 16 κατά την 1/1/2019 χρησιμοποιώντας την τροποποιημένη αναδρομική προσέγγιση. Βάσει αυτής της προσέγγισης:

- Θα αναγνωρίσει μια υποχρέωση την οποία θα επιμετρά στην παρούσα αξία όπως προκύπτει από την προεξόφληση των μισθωμάτων που απομένουν να πληρωθούν με το επιπλέον επιτόκιο δανεισμού που ίσχυε κατά την ημέρα της αρχικής εφαρμογής.

- Θα αναγνωρίσει ένα δικαίωμα χρήσης παγίου επιμετρώντας το δικαίωμα αυτό σε ένα ποσό το οποίο θα ισούται με την αντίστοιχη υποχρέωση που θα αναγνωρισθεί.

Τυχόν επίδραση της εφαρμογής θα καταχωρηθεί σαν προσαρμογή στα αποτελέσματα εις νέον κατά την 1/1/2019, χωρίς να υπάρξει τροποποίηση στη συγκριτική πληροφόρηση.

Ο Όμιλος επιπλέον θα χρησιμοποιήσει την εξαίρεση που παρέχεται από το πρότυπο αναφορικά με τον προσδιορισμό των μισθώσεων. Αυτό πρακτικά σημαίνει πως θα εφαρμοστούν οι απαιτήσεις του ΔΠΧΑ 16 σε όλες τις συμβάσεις που ήταν σε ισχύ κατά την 1/1/2019 και είχαν αναγνωρισθεί ως μισθώσεις με βάση το ΔΛΠ 17 και την ΕΔΔΠΧΑ 4.

Επιπλέον, ο Όμιλος θα χρησιμοποιήσει τις εξαιρέσεις του προτύπου αναφορικά με τις μισθώσεις με εναπομένουσα διάρκεια μικρότερη των 12 μηνών κατά την ημερομηνία αρχικής εφαρμογής του προτύπου και για τις μισθώσεις παγίων χαμηλής αξίας.

Ακόμη, ο Όμιλος αποφάσισε να εφαρμόσει ενιαίο προεξοφλητικό επιτόκιο σε κάθε κατηγορία μισθώσεων με παρόμοια χαρακτηριστικά (όπως μισθώσεις με αντίστοιχη διάρκεια, για παρόμοια πάγια και σε αντίστοιχο οικονομικό περιβάλλον).

Εκτιμώμενη επίπτωση στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης (αύξηση / (μείωση) την 31η Δεκεμβρίου 2018:	ΟΜΙΛΟΣ	ΕΤΑΙΡΕΙΑ
Περιουσιακά στοιχεία		
Ενσώματα πάγια (Δικαιώματα χρήσης)	628.291,26	223.634,46
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις	15.622,39	3.226,66
	643.913,65	226.861,12
Υποχρεώσεις		
Υποχρεώσεις από συμβάσεις μίσθωσης	687.294,43	233.108,91
	687.294,43	233.108,91
Καθαρή επίδραση στην Καθαρή Θέση	-43.380,78	-6.247,79
Εκτιμώμενη επίπτωση στην Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος (αύξηση / (μείωση) την 31η Δεκεμβρίου 2018:	ΟΜΙΛΟΣ	ΕΤΑΙΡΕΙΑ
Αποσβέσεις (περιλαμβανόμενες στο κόστος πωληθέντων)	-35.311,14	-6.681,11
Αποσβέσεις (περιλαμβανόμενες στα έξοδα διοικήσεως)	-72.951,57	-71.999,76
Δαπάνες λειτουργικών μισθώσεων (περιλαμβανόμενες στο κόστος πωλήσεων)	69.004,68	27.004,68
Δαπάνες λειτουργικών μισθώσεων (περιλαμβανόμενες στα έξοδα διοικήσεως)	80.223,82	79.023,82
Λειτουργικά αποτελέσματα	40.965,79	27.347,63
Χρηματοοικονομικά έξοδα	-27.917,15	-9.215,69
Φόρος εισοδήματος	-3.624,79	-4.895,62
Κέρδη μετά φόρων	9.423,85	13.236,32

ΔΠΧΑ 9 (Τροποποίηση) «Χρηματοοικονομικά Μέσα - Χαρακτηριστικά προπληρωμής με αρνητική αποζημίωση»

Το Συμβούλιο εξέδωσε στις 12 Οκτωβρίου 2017 τροποποιήσεις στο πρότυπο ΔΠΧΑ 9 ώστε να δοθεί η δυνατότητα τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία με χαρακτηριστικά προπληρωμής τα οποία επιτρέπουν ή απαιτούν από ένα αντισυμβαλλόμενο μέρος σε μια σύμβαση είτε να εξοφλήσει είτε να εισπράξει αποζημίωση για τον πρόωρο τερματισμό της σύμβασης, να μπορούν να αποτιμώνται στο αποσβεσμένο κόστος ή στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εσόδων.

Η τροποποίηση εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2019 και υιοθετήθηκε από την Ευρωπαϊκή Ένωση την 22 Μαρτίου 2018. Η τροποποίηση

δεν αναμένεται να έχει σημαντική επίπτωση στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας και του Ομίλου.

ΕΔΔΠΧΑ 23 Διερμηνεία «Αβεβαιότητα σχετικά με το χειρισμό θεμάτων φορολογίας εισοδήματος»

Η Διερμηνεία 23 έχει εφαρμογή στον προσδιορισμό του φορολογητέου κέρδους (φορολογική ζημία), τις φορολογικές βάσεις, τις αχρησιμοποίητες φορολογικές ζημίες, τις αχρησιμοποίητες φορολογικές ελαφρύνσεις και τους φορολογικούς συντελεστές, όταν υπάρχει αβεβαιότητα ως προς την ορθότητα των φορολογικών χειρισμών σύμφωνα με το ΔΛΠ 12. Σε αυτή την περίπτωση θα πρέπει να εξετάζεται:

- εάν οι φορολογικοί χειρισμοί πρέπει να εξετάζονται συλλογικά ή εξατομικευμένα και υπό την παραδοχή ότι οι έλεγχοι θα διενεργηθούν από τις φορολογικές Αρχές έχοντας πλήρη γνώση των σχετικών πληροφοριών

- η πιθανότητα να γίνει αποδεκτός ο προσδιορισμός του φορολογητέου κέρδους (φορολογικής ζημίας), των φορολογικών βάσεων, των αχρησιμοποίητων φορολογικών ζημιών, των αχρησιμοποίητων πιστώσεων φόρου και των φορολογικών συντελεστών από τις φορολογικές Αρχές, και

- η επαναξιολόγηση των κρίσεων και εκτιμήσεων εάν αλλάξουν τα γεγονότα και οι περιστάσεις

Η διερμηνεία εφαρμόζεται σε ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2019.

Η Διοίκηση βρίσκεται σε διαδικασία αξιολόγησης της επίδρασης στις εταιρείες του Ομίλου.

Πρότυπα και Τροποποιήσεις Πρότυπων που δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ε.Ε.:

ΔΠΧΑ 17 «Ασφαλιστήρια Συμβόλαια»

Στις 18 Μαΐου 2017 το ΣΔΛΠ εξέδωσε το ΔΠΧΑ 17, το οποίο αντικαθιστά το υφιστάμενο πρότυπο ΔΠΧΑ 4. Το ΔΠΧΑ 17 θεσπίζει τις αρχές για την καταχώριση, αποτίμηση, παρουσίαση και τις γνωστοποιήσεις των ασφαλιστηρίων συμβολαίων με στόχο την παροχή μιας περισσότερο ομοιόμορφης προσέγγισης αποτίμησης και παρουσίασης για όλα τα ασφαλιστήρια συμβόλαια.

Το ΔΠΧΑ 17 απαιτεί η αποτίμηση των ασφαλιστικών υποχρεώσεων να μην διενεργείται στο ιστορικό κόστος αλλά στην τρέχουσα αξία με τρόπο συνεπή και με τη χρήση:

- αμερόληπτων αναμενόμενων σταθμισμένων εκτιμήσεων μελλοντικών ταμειακών ροών με βάση επικαιροποιημένες παραδοχές,
- προεξοφλητικών επιτοκίων που αντικατοπτρίζουν τα χαρακτηριστικά ταμειακών ροών των συμβάσεων και
- εκτιμήσεων σχετικά με τους χρηματοοικονομικούς και μη κινδύνους που προκύπτουν από την έκδοση των ασφαλιστηρίων συμβολαίων.

Το νέο πρότυπο εφαρμόζεται σε ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2021.

Ετήσιες Βελτιώσεις στα ΔΠΧΑ, Κύκλος 2015-2017

Οι κατωτέρω τροποποιήσεις του Κύκλου 2015-2017, εκδόθηκαν από το Συμβούλιο τον Δεκεμβρίου του 2017, έχουν εφαρμογή σε περιόδους που ξεκινούν την ή μετά από την 1 Ιανουαρίου 2019 και δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Οι κατωτέρω τροποποιήσεις δεν αναμένεται να έχουν σημαντική επίπτωση στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας και του Ομίλου εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά.

ΔΠΧΠ 3 Συνενώσεις Επιχειρήσεων και ΔΠΧΑ 11 Κοινές Συμφωνίες

Οι τροποποιήσεις του ΔΠΧΑ 3 διευκρινίζουν ότι όταν μια οικονομική οντότητα αποκτά τον έλεγχο μιας επιχείρησης που αποτελούσε κοινή επιχείρησή της, θα πρέπει να προχωρήσει σε αποτίμηση των συμφερόντων που είχε προηγουμένως στην επιχείρηση αυτή.

Οι τροποποιήσεις του ΔΠΧΑ 11 διευκρινίζουν ότι μια οντότητα που συμμετέχει, αλλά δεν έχει από κοινού τον έλεγχο μιας κοινής επιχείρησης μπορεί να αποκτήσει από κοινού έλεγχο στην κοινή επιχείρηση, της οποίας η δραστηριότητά αποτελεί επιχείρηση όπως ορίζεται στο ΔΠΧΑ 3. Σε τέτοιες περιπτώσεις, τα συμφέροντα στην κοινή επιχείρηση που κατείχε προηγουμένως δεν αποτιμώνται εκ νέου.

ΔΛΠ 12 Φόροι Εισοδήματος

Το Συμβούλιο τροποποιώντας το ΔΛΠ 12 διευκρίνισε ότι μια οικονομική οντότητα πρέπει να καταχωρίζει όλες τις φορολογικές επιπτώσεις που προκύπτουν από τη διανομή μερισμάτων στα αποτελέσματα, στα άλλα συνολικά εισοδήματα ή στα ίδια κεφάλαια, ανάλογα με το πού η οντότητα καταχώρισε την αρχική συναλλαγή από την οποία προέκυψαν τα διανεμόμενα κέρδη και εν συνεχεία το μέρισμα.

ΔΛΠ 23 Κόστος δανεισμού

Οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν ότι εάν ο δανεισμός που λήφθηκε ειδικά για την απόκτηση περιουσιακού στοιχείου παραμένει σε εκκρεμότητα και το σχετικό περιουσιακό στοιχείο έχει καταστεί έτοιμο για την προοριζόμενη χρήση ή πώληση του, τότε το υπόλοιπο του δανεισμού αυτού θα πρέπει να συμπεριλαμβάνεται στα κεφάλαια του γενικού δανεισμού κατά τον υπολογισμό του επιτοκίου κεφαλαιοποίησης.

ΔΛΠ 28 (Τροποποίηση) «Μακροπρόθεσμες συμμετοχές σε συγγενείς επιχειρήσεις και κοινοπραξίες»

Το Συμβούλιο, τον Οκτώβριο του 2017, εξέδωσε τροποποιήσεις στο πρότυπο ΔΛΠ 28 «Επενδύσεις σε συγγενείς επιχειρήσεις και κοινοπραξίες». Με αυτή την τροποποίηση, το Συμβούλιο διευκρίνισε ότι η εξαίρεση στο ΔΠΧΑ 9 ισχύει μόνο για συμμετοχές που παρακολουθούνται λογιστικά με τη μέθοδο της καθαρής θέσης. Οι οντότητες θα πρέπει να εφαρμόζουν το ΔΠΧΑ 9 στα άλλα συμφέροντα σε συγγενείς και κοινοπραξίες, συμπεριλαμβανομένων των μακροπρόθεσμων συμφερόντων στα οποία δεν εφαρμόζεται η μέθοδος της καθαρής θέσης και τα οποία, στην ουσία, αποτελούν μέρος της καθαρής επένδυσης σε αυτές τις συγγενείς και κοινοπραξίες.

Η τροποποίηση εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2019.

ΔΛΠ 19 (Τροποποίηση) «Παροχές σε εργαζομένους» – Τροποποίηση, περικοπή ή διακανονισμός του Προγράμματος Παροχών.

Το Συμβούλιο των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων την 7^η Φεβρουαρίου 2018 εξέδωσε τροποποίηση στο ΔΛΠ 19 με την οποία διευκρινίζει τον τρόπο με τον οποίο πρέπει να προσδιορίζεται το κόστος υπηρεσίας όταν προκύπτουν αλλαγές στο πρόγραμμα καθορισμένων παροχών. Σύμφωνα με το ΔΛΠ 19 σε περίπτωση τροποποίησης, περικοπής ή διακανονισμού, απαιτείται επανυπολογισμός της καθαρής υποχρέωσης ή απαίτησης των καθορισμένων παροχών. Η τροποποίηση του ΔΛΠ 19 προβλέπει θα πρέπει να χρησιμοποιηθούν οι αναθεωρημένες παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν και κατά τον επανυπολογισμό της καθαρής υποχρέωσης ή απαίτησης προκειμένου να προσδιοριστεί το κόστος υπηρεσίας και ο καθαρός τόκος για την υπόλοιπη περίοδο μετά την αλλαγή στο πρόγραμμα.

Επίσης, με την τροποποίηση του ΔΛΠ 19 αποσαφηνίζεται η επίδραση μίας τροποποίησης, περικοπής ή διακανονισμού στις απαιτήσεις αναφορικά με τον περιορισμό στην αναγνώριση της καθαρής απαίτησης (ανώτατο όριο περιουσιακού στοιχείου).

Η τροποποίηση εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2019. Η τροποποίηση δεν αναμένεται να έχει σημαντική επίπτωση στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας και του Ομίλου.

Τροποποιήσεις των παραπομπών στο εννοιολογικό πλαίσιο των ΔΠΧΑ (που εκδόθηκαν στις 29 Μαρτίου 2018)

Την 29^η Μαρτίου 2018 το Συμβούλιο των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων εξέδωσε το αναθεωρημένο εννοιολογικό πλαίσιο το οποίο επανακαθορίζει:

- Το σκοπό της χρηματοοικονομικής πληροφόρησης,
- Τα ποιοτικά χαρακτηριστικά των οικονομικών καταστάσεων,
- Τους ορισμούς του περιουσιακού στοιχείου, της υποχρέωσης, της καθαρής θέσης, καθώς και των εσόδων και των εξόδων,
- Τα κριτήρια αναγνώρισης και τις οδηγίες σχετικά με τον χρόνο της διαγραφής περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων στις οικονομικές καταστάσεις,
- Τις βάσεις αποτίμησης και οδηγίες σχετικά με τον τρόπο που πρέπει να χρησιμοποιούνται και,
- Εννοιες και καθοδήγηση σχετικά με την παρουσίαση και τις γνωστοποιήσεις

Ο σκοπός της αναθεώρησης του εννοιολογικού πλαισίου είναι η υποβοήθηση όσον προετοιμάζουν οικονομικές καταστάσεις να αναπτύσσουν συνεπείς λογιστικές πολιτικές για συναλλαγές και άλλα γεγονότα που δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής των υπαρχόντων προτύπων ή όταν ένα πρότυπο δίνει δυνατότητα επιλογής μεταξύ λογιστικών πολιτικών. Επιπλέον, σκοπός της αναθεώρησης είναι να βοηθήσει όλα τα εμπλεκόμενα μέρη να κατανοήσουν και να ερμηνεύσουν τα πρότυπα.

Το Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων εξέδωσε επίσης ένα συνοδευτικό έγγραφο, Τροποποιήσεις στις παραπομπές του εννοιολογικού πλαισίου, το οποίο καθορίζει τις τροποποιήσεις των προτύπων που επηρεάζονται προκειμένου να επικαιροποιηθούν οι αναφορές στο αναθεωρημένο εννοιολογικό πλαίσιο.

Η τροποποίηση εφαρμόζεται από τους συντάκτες που αναπτύσσουν λογιστικές πολιτικές βάσει του εννοιολογικού πλαισίου, στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2020.

ΔΛΠ 1 και ΔΛΠ 8 (τροποποιήσεις) «Ορισμός του σημαντικού»

Οι τροποποιήσεις αποσαφηνίζουν τον ορισμό του σημαντικού και τον τρόπο με τον οποίο πρέπει να εφαρμοσθεί, συμπεριλαμβάνοντας στον ορισμό καθοδήγηση που μέχρι στιγμής έχει αναφερθεί σε άλλα ΔΠΧΑ. Ο ορισμός του σημαντικού, που αποτελεί μία σημαντική λογιστική έννοια στα ΔΠΧΑ, βοηθά τις εταιρείες να αποφασίσουν κατά πόσο οι πληροφορίες πρέπει να περιλαμβάνονται στις οικονομικές τους καταστάσεις. Ο επικαιροποιημένος ορισμός τροποποιεί το ΔΛΠ 1 «Παρουσίαση των Οικονομικών Καταστάσεων» και το ΔΛΠ 8 «Λογιστικές Πολιτικές, Μεταβολές στις Λογιστικές Εκτιμήσεις και Λάθη». Η τροποποίηση διασφαλίζει ότι ο ορισμός του σημαντικού είναι συνεπής σε όλα τα πρότυπα των ΔΠΧΑ. Η τροποποίηση ισχύει από την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2020.

ΔΠΧΑ 3 (Τροποποίηση) «Συνενώσεις επιχειρήσεων»

Η τροποποίηση αφορά τη βελτίωση του ορισμού της επιχείρησης με σκοπό να βοηθήσει τις εταιρείες να καθορίσουν κατά πόσον μια εξαγορά που πραγματοποιούν αφορά επιχείρηση ή ομάδα περιουσιακών στοιχείων. Ο τροποποιημένος ορισμός της επιχείρησης επικεντρώνεται στο παραγόμενο προϊόν μιας επιχείρησης, που είναι η παροχή αγαθών και υπηρεσιών στους πελάτες, ενώ ο προηγούμενος ορισμός εστίαζε στις αποδόσεις με τη μορφή μερισμάτων, χαμηλότερου κόστους ή άλλου οικονομικού οφέλους απευθείας στους επενδυτές ή άλλους ιδιοκτήτες, μέλη ή συμμετέχοντες.

Οι εταιρείες υποχρεούνται να εφαρμόζουν τον τροποποιημένο ορισμό της επιχείρησης σε εξαγορές που θα πραγματοποιηθούν την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2020.

2.2 Πλαίσιο κατάρτισης των οικονομικών καταστάσεων

Οι οικονομικές καταστάσεις της Εταιρίας ΕΛΑΣΤΡΟΝ Α.Ε.Β.Ε. και του Ομίλου έχουν συνταχθεί σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (Δ.Π.Χ.Α.) και τις διερμηνείες όπως έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Ως ημερομηνία μετάβασης του Ομίλου στα Δ.Π.Χ.Π. ορίστηκε η 1^η Ιανουαρίου 2004 οπότε και συντάχθηκε ο Ισολογισμός Έναρξης.

Η προετοιμασία των οικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τις γενικά αποδεκτές λογιστικές αρχές, απαιτεί τη χρήση εκτιμήσεων και υποθέσεων που επηρεάζουν τα υπόλοιπα των λογαριασμών ενεργητικού και παθητικού και γνωστοποίηση των ενδεχόμενων στοιχείων ενεργητικού και παθητικού κατά την ημερομηνία σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων, καθώς και τα παρουσιαζόμενα έσοδα κατά τις υπό εξέταση περιόδους. Αν και οι συγκεκριμένες εκτιμήσεις είναι βασισμένες στις βέλτιστες γνώσεις της Διοίκησης, τα πραγματικά αποτελέσματα ενδέχεται τελικά να διαφέρουν από τις εκτιμήσεις αυτές.

2.3 Ενοποίηση

Οι ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις αποτελούνται από τις οικονομικές καταστάσεις της Μητρικής ΕΛΑΣΤΡΟΝ Α.Ε.Β.Ε. και των λοιπών εταιριών του Ομίλου, οι οποίες είναι οι ακόλουθες:

ΕΤΑΙΡΙΑ	ΕΔΡΑ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ	ΚΟΣΤΟΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ	ΜΕΘΟΔΟΣ ΕΝΟΠΙΩΣΗΣ
ΜΕΤΑΛΛΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΒΟΡΕΙΟΥ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε.	Θεσσαλονίκη	Εμπόριο & επεξεργασία χαλυβουργικών προϊόντων	100,00%	6.368.000,00	Ολική
BALKAN IRON GROUP S.R.L.	Βουκουρέστι Ρουμανίας	Εμπόριο & επεξεργασία χαλυβουργικών προϊόντων	33,33% (Κοινοπραξία)	800.000,00	Καθαρή Θέση
KALPINIS SIMOS BULGARIA EOOD	Σόφια Βουλγαρίας	Εμπόριο & επεξεργασία χαλυβουργικών προϊόντων	100,00%	10.000,00	Ολική
ΦΩΤΟΑΝΑΠΤΥΞΗ Α.Ε.	Ασπρόπυργος	Παραγωγή η/κκής ενέργειας από Φ/Β σταθμούς	98,6%	325.500	Ολική
ΦΩΤΟΔΙΟΔΟΣ Α.Ε.	Ασπρόπυργος	Παραγωγή η/κκής ενέργειας από Φ/Β σταθμούς	98,3%	265.533,70	Ολική
ΦΩΤΕΝΕΡΓΕΙΑ Α.Ε.	Ασπρόπυργος	Παραγωγή η/κκής ενέργειας από Φ/Β σταθμούς	97,5%	175.500	Ολική
ΗΛΙΟΣΚΟΠΙΟ Α.Ε.	Ασπρόπυργος	Παραγωγή η/κκής ενέργειας από Φ/Β σταθμούς	97,5%	175.500	Ολική
ΦΩΤΟΚΥΨΕΛΗ Α.Ε.	Ασπρόπυργος	Παραγωγή η/κκής ενέργειας από Φ/Β σταθμούς	97,5%	175.500	Ολική
ΦΩΤΟΪΣΧΥΣ Μ.ΕΠΕ	Ασπρόπυργος	Παραγωγή η/κκής ενέργειας από Φ/Β σταθμούς	100,00%	80.000	Ολική
ΘΕΡΜΟΚΗΠΙΑ ΘΡΑΚΗΣ Α.Ε.	Ξάνθη	Παραγωγή αγροτικών προϊόντων από θερμοκηπιακές καλλιέργειες	49,09%	2.700.000	Καθαρή Θέση

*Στο κόστος συμμετοχής δεν περιλαμβάνονται απομειώσεις.

Στο 2^ο εξάμηνο του 2017 η ΕΛΑΣΤΡΟΝ ΑΕΒΕ προχώρησε στην εξαγορά πρόσθετου ποσοστού 50% στην εταιρεία ΤΑΤΑ ΕΛΑΣΤΡΟΝ Α.Ε. που έως τότε το κατείχε η εταιρεία BRITISH STEEL NEDERLAND INTERNATIONAL B.V. Μετά την ως άνω εξαγορά, η τελική συμμετοχή της μητρικής εταιρείας στο μετοχικό κεφάλαιο της ΤΑΤΑ ΕΛΑΣΤΡΟΝ Α.Ε. η οποία μετονομάστηκε σε ΜΕΤΑΛΛΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΒΟΡΕΙΟΥ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε. ανέρχεται σε ποσοστό 100%. Το τίμημα της εξαγοράς ανήλθε σε 368 χιλ. € . Η ΤΑΤΑ ΕΛΑΣΤΡΟΝ ιδρύθηκε το 2007 και αποτέλεσε την 2^η κοινοπραξία (50-50) της ΕΛΑΣΤΡΟΝ με την BRITISH STEEL NEDERLAND BV. Η εταιρία διαθέτει σύγχρονες εγκαταστάσεις στην περιοχή της Σίνδου στην Θεσσαλονίκη, ενώ αντικείμενο της είναι η παραγωγή, επεξεργασία και διανομή προϊόντων χάλυβα με εφαρμογή στους τομείς των κατασκευών, της βιομηχανίας, της ενέργειας και της ναυτιλίας.

Η ΕΛΑΣΤΡΟΝ ΑΕΒΕ αποτίμησε τα στοιχεία ενεργητικού και παθητικού της ΤΑΤΑ ΕΛΑΣΤΡΟΝ ΑΕ στην εύλογη αξία, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα από το ΔΠΧΑ 3. Οι επιμετρήσεις της εύλογης αξίας των πάγιων περιουσιακών στοιχείων πραγματοποιούνται από ανεξάρτητους πιστοποιημένους εκτιμητές με απαραίτητη εμπειρία και εξειδικευμένες γνώσεις σχετικά με την επιμέτρηση της εύλογης αξίας ακινήτων και μηχανολογικού εξοπλισμού.

Η εταιρία ΜΕΤΑΛΛΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΒΟΡΕΙΟΥ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε., έως και 30.06.2017 ενσωματώθηκε στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις με την μέθοδο της καθαρής θέσης ενώ από το β' εξάμηνο του 2017 και έπειτα ενσωματώνεται με την μέθοδο της ολικής ενοποίησης. Στις οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου της 31.12.2018 οι συμμετοχές στις εταιρείες που ενοποιήθηκαν με τη μέθοδο της καθαρής θέσης αναλύονται ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΙΑ	
	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017
BALKAN IRON GROUP SRL	445.330,77	415.182,59	800.000,00	800.000,00
ΘΕΡΜΟΚΗΠΙΑ ΘΡΑΚΗΣ ΑΕ	2.777.669,50	2.599.646,95	2.700.000,00	2.700.000,00
Σύνολο	3.223.000,27	3.014.829,54	3.500.000,00	3.500.000,00

Ενδοομιλικές συναλλαγές, υπόλοιπα και μη πραγματοποιούμενα κέρδη από συναλλαγές μεταξύ των εταιρειών του ομίλου απαλείφονται. Οι μη πραγματοποιούμενες ζημιές επίσης απαλείφονται, εκτός εάν η συναλλαγή παρέχει ενδείξεις απομείωσης του μεταβιβασθέντος περιουσιακού στοιχείου. Κατά την εξαγορά μιας επιχείρησης αποτιμώνται στην εύλογη αξία τους τα στοιχεία του ενεργητικού και του παθητικού, καθώς και οι ενδεχόμενες υποχρεώσεις κατά την ημερομηνία εξαγοράς.

Το κόστος της εξαγοράς, κατά το ποσό που υπερβαίνει την εύλογη αξία του εξαγοραζόμενου καθαρού ενεργητικού (ενεργητικό – παθητικό – ενδεχόμενες υποχρεώσεις), καταχωρείται ως υπεραξία στη χρήση κατά την οποία έγινε η εξαγορά.

Στην περίπτωση που το κόστος εξαγοράς είναι μικρότερο της ανωτέρω εύλογης αξίας, αυτή η διαφορά καταχωρείται στα αποτελέσματα της χρήσης εντός της οποίας έγινε η εξαγορά. Τα δικαιώματα της μειοψηφίας καταχωρούνται κατά την αναλογία τους επί της εύλογης αξίας. Σε επόμενες χρήσεις, τυχόν ζημιές μερίζονται στη μειοψηφία κατ' αναλογία, επιπλέον των δικαιωμάτων μειοψηφίας.

Τα αποτελέσματα των εξαγοραζόμενων ή πωλούμενων θυγατρικών εντός της χρήσεως, περιλαμβάνονται στην ενοποιημένη κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσεως από ή έως την ημερομηνία εξαγοράς ή πώλησης, αντίστοιχα. Οι λογιστικές αρχές των εταιρειών του ομίλου έχουν τροποποιηθεί ώστε να είναι ομοιόμορφες με αυτές που έχουν υιοθετηθεί από τον όμιλο. Στις εταιρικές οικονομικές καταστάσεις της «ΕΛΑΣΤΡΟΝ Α.Ε.Β.Ε.», η συμμετοχή στις ανωτέρω εταιρίες αποτιμάται στην αξία κτήσεως, μείον τυχόν πρόβλεψη για απομείωση της αξίας τους.

2.4 Συναλλαγματικές μετατροπές

Το νόμισμα μέτρησης και αναφοράς του ομίλου είναι το ευρώ και κατά συνέπεια οι οικονομικές καταστάσεις παρουσιάζονται σε ευρώ. Οι συναλλαγές σε ξένο νόμισμα μετατρέπονται σε ευρώ βάσει των ισοτιμιών που ισχύουν κατά τις ημερομηνίες των συναλλαγών. Οι απαιτήσεις και υποχρεώσεις σε ξένο νόμισμα κατά την ημερομηνία σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων προσαρμόζονται ώστε να αντανακλούν τις συναλλαγματικές ισοτιμίες της ημερομηνίας σύνταξης. Τα κέρδη και οι ζημιές που προκύπτουν από τέτοιες συναλλαγές καταχωρούνται στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

Το νόμισμα λειτουργίας των θυγατρικών εταιριών του εξωτερικού είναι το επίσημο νόμισμα της αντίστοιχης χώρας στην οποία δραστηριοποιείται η εκάστοτε θυγατρική. Για τις θυγατρικές εξωτερικού όπου το νόμισμα της χώρας που δραστηριοποιούνται δεν είναι το ευρώ, όλα τα στοιχεία Ισολογισμού των θυγατρικών αυτών, κατά την σύνταξη των Οικονομικών Καταστάσεων, μετατρέπονται σε ευρώ με βάση την τρέχουσα συναλλαγματική ισοτιμία της ημερομηνίας ισολογισμού, ενώ τα έσοδα και τα έξοδα με την μέση συναλλαγματική ισοτιμία που προέκυψε κατά την διάρκεια της περιόδου πληροφόρησης. Η σωρευμένη διαφορά που προκύπτει από την ανωτέρω μετατροπή καταχωρείται απ' ευθείας στα ίδια κεφάλαια έως την πώληση, διαγραφή ή αποαναγνώριση κάποιας θυγατρικής, οπότε και μεταφέρεται στα αποτελέσματα χρήσης.

2.5 Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

α) Θυγατρικές Εταιρείες

Θυγατρικές είναι οι εταιρείες πάνω στις οποίες ασκείται έλεγχος από την μητρική εταιρία. Οι θυγατρικές εταιρείες ενοποιούνται πλήρως με την μέθοδο της ολικής ενοποίησης κατά την ημερομηνία απόκτησης του ελέγχου, ενώ παύουν να ενοποιούνται κατά την ημερομηνία που ο έλεγχος σταματάει να υφίσταται. Τα ενδοεταιρικά υπόλοιπα μεταξύ των εταιρειών του ομίλου, οι συναλλαγές μεταξύ των εταιρειών του ομίλου καθώς και τα μη πραγματοποιηθέντα κέρδη απαλείφονται πλήρως στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις. Οι ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις καταρτίζονται χρησιμοποιώντας τις ίδιες λογιστικές αρχές, ενώ όπου κρίνεται σκόπιμο γίνονται οι απαραίτητες τροποποιήσεις. Οι επενδύσεις σε θυγατρικές καταχωρούνται στο κόστος κτήσης μείον τυχόν απομείωση.

(β) Συνδεδεμένες – Συγγενείς Εταιρείες

Συνδεδεμένες είναι οι εταιρείες πάνω στις οποίες η μητρική ασκεί ουσιώδη επιρροή αλλά όχι έλεγχο και οι οποίες δεν θεωρούνται ούτε θυγατρικές ούτε κοινοπραξίες. Γενικά η κατοχή μεταξύ 20% και 50% των δικαιωμάτων ψήφου, υποδεικνύει την ύπαρξη ουσιώδους επιρροής. Οι επενδύσεις σε συνδεδεμένες εταιρείες λογιστικοποιούνται με την μέθοδο της καθαρής θέσης και καταχωρούνται αρχικά στο κόστος κτήσης.

(γ) Κοινοπραξίες (Οντότητες υπό κοινό έλεγχο)

Η οντότητα υπό κοινό έλεγχο είναι μια κοινοπραξία που περιλαμβάνει την ίδρυση μιας εταιρίας στην οποία ο κάθε κοινοπρακτών λαμβάνει ένα μερίδιο. Λειτουργεί όπως όλες οι άλλες οντότητες εκτός του ότι υπάρχει συμβατικός διακανονισμός μεταξύ των κοινοπρακτούντων που καθορίζει τον από κοινού έλεγχο των οικονομικών δραστηριοτήτων της οντότητας αυτής. Από 01.01.2013 η εταιρία ενοποιεί το μερίδιο της σε κοινοπραξίες χρησιμοποιώντας την μέθοδο της καθαρής θέσης.

2.6 Ενσώματα Περιουσιακά Στοιχεία

Τα ενσώματα περιουσιακά στοιχεία του ενεργητικού απεικονίζονται στις οικονομικές καταστάσεις στις αξίες κτήσης τους (ιστορικό κόστος), μείον τις σωρευμένες αποσβέσεις και την τυχόν απομείωση τους. Η αξία κτήσεως των οικοπέδων και των κτιρίων / κτιριακών εγκαταστάσεων προσδιορίστηκε κατά την ημερομηνία μετάβασης στην τρέχουσα αξία. Ο όμιλος ανέθεσε την εκτίμηση των ακινήτων του σε ανεξάρτητο εκτιμητή με σκοπό την αποτύπωση αυτών στην εύλογη αξία τους κατά την ημερομηνία μετάβασης. Το κόστος κτήσεως περιλαμβάνει όλες τις άμεσα επιρριπτές δαπάνες για την απόκτηση των στοιχείων. Μεταγενέστερες προσθήκες και βελτιώσεις καταχωρούνται σε επαύξηση του κόστους των σχετικών παγίων εφόσον προσαυξάνουν την ωφέλιμη ζωή ή την παραγωγική δυναμικότητα του παγίου ή μειώνουν το κόστος λειτουργίας του. Οι επισκευές και συντηρήσεις καταχωρούνται στα έξοδα της χρήσης που πραγματοποιούνται.

Οι αποσβέσεις των ενσώματων παγίων (πλην των οικοπέδων, τα οποία δεν αποσβένονται) υπολογίζονται με τη σταθερή μέθοδο μέσα στην ωφέλιμη ζωή τους. Η ωφέλιμη ζωή επανεξετάζεται σε ετήσια βάση. Η εκτιμώμενη διάρκεια της ωφέλιμης ζωής, κατά κατηγορία παγίου, έχει ως εξής:

Κατηγορία Παγίου	Ωφέλιμη Ζωή
Κτίρια – Κτιριακές Εγκαταστάσεις κλπ	10 - 33 έτη
Μηχανολογικός Εξοπλισμός κλπ	10 - 33 έτη
Μεταφορικά Μέσα	06 - 20 έτη
Λοιπός Εξοπλισμός	03 - 20 έτη

Όταν οι λογιστικές αξίες των ενσώματων παγίων υπερβαίνουν την ανακτήσιμη αξία τους, οι διαφορές (απομείωση) καταχωρούνται ως έξοδα στα αποτελέσματα. Κατά την απόσυρση ή πώληση κάποιου περιουσιακού στοιχείου, το σχετικό κόστος και οι σωρευμένες αποσβέσεις διαγράφονται από τους αντίστοιχους λογαριασμούς τη χρονική περίοδο της απόσυρσης ή της πώλησης και τα σχετικά κέρδη ή ζημιές καταχωρούνται στα αποτελέσματα της χρήσης.

2.7 Άυλα περιουσιακά στοιχεία

Στα άυλα στοιχεία του ενεργητικού περιλαμβάνονται λογισμικά προγράμματα που αποτιμώνται στο κόστος κτήσεως μείον τις αποσβέσεις. Οι αποσβέσεις διενεργούνται με τη σταθερή μέθοδο κατά τη διάρκεια της ωφέλιμης ζωής των στοιχείων αυτών έως 10 έτη. Οι δαπάνες που απαιτούνται για τη διατήρηση του λογισμικού καταχωρούνται ως έξοδα όταν πραγματοποιούνται. Οι δαπάνες που πραγματοποιούνται για την ανάπτυξη συγκεκριμένων λογισμικών που ελέγχονται από τον Όμιλο (in – house developments), καταχωρούνται ως άυλα περιουσιακά στοιχεία όταν ισχύουν οι εξής προϋποθέσεις: α) δημιουργείται ένα συγκεκριμένο περιουσιακό στοιχείο, β) πιθανολογείται ότι το δημιουργούμενο περιουσιακό στοιχείο θα αποφέρει μελλοντικά οικονομικά οφέλη και γ) το κόστος ανάπτυξης μπορεί να προσδιοριστεί αξιόπιστα. Τέτοιες δαπάνες περιλαμβάνουν αμοιβές προσωπικού και αναλογία γενικών εξόδων. Σε περίπτωση αντικατάστασης λογισμικού από νέο πρόγραμμα, εφόσον το παλαιό δε χρησιμοποιείται, διαγράφεται από το Μητρώο Παγίων και η αναπόσβεστη αξία του επιβαρύνει τα αποτελέσματα χρήσης. Σε περίπτωση αναβάθμισης λογισμικού, το εν λόγω κόστος

προστίθεται στην αξία κτήσης και υπολογίζονται αποσβέσεις στη νέα αξία κτήσης. Η ωφέλιμη ζωή επανεξετάζεται σε ετήσια βάση.

2.8 Επενδύσεις σε ακίνητα

Επενδύσεις σε ακίνητα είναι ακίνητα (εδαφικές εκτάσεις ή κτίρια ή μέρος ενός κτιρίου ή αμφότερα) που κατέχονται (από τον ιδιοκτήτη ή από τον μισθωτή με χρηματοδοτική μίσθωση) με σκοπό να αποφέρουν ενοίκια ή αύξηση της αξίας τους ή αμφότερα και όχι για:

- Να χρησιμοποιηθούν στην παραγωγή (εργοστάσια) ή προμήθεια αγαθών (αποθήκες) ή για διοικητικούς σκοπούς (κτίρια γραφείων).
- Να πωληθούν κατά την συνήθη πορεία των εργασιών της επιχείρησης.

Οι επενδύσεις σε ακίνητα αποτιμούνται σύμφωνα με την μέθοδο του κόστους κτήσης (όπως ακριβώς και τα λειτουργικά ακίνητα) και εμφανίζονται στον ισολογισμό στο κόστος κτήσης μειωμένα με τις σωρευμένες αποσβέσεις και τις σωρευμένες ζημιές απομείωσης.

2.9 Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία κατεχόμενα για πώληση και διακοπείσες δραστηριότητες

Λογιστική αντιμετώπιση των περιουσιακών στοιχείων που κατέχονται για πώληση και παρουσίαση και γνωστοποίηση των διακοπεισών εκμεταλλεύσεων:

Τα μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία που κατέχονται προς πώληση κατατάσσονται ως κατεχόμενα για πώληση, εφόσον η αναπόσβεστη αξία τους θα ανακτηθεί από την πώληση και όχι από τη συνεχιζόμενη χρήση τους. Αυτή η προϋπόθεση θεωρείται ότι ισχύει μόνο όταν η πώληση είναι πολύ πιθανή και το περιουσιακό στοιχείο είναι διαθέσιμο για άμεση πώληση στην κατάσταση που βρίσκεται. Η Διοίκηση πρέπει να επιθυμεί την πώληση η οποία αναμένεται να πραγματοποιηθεί είτε βάσει του οριζόμενου από συμβατική δέσμευση χρόνου, είτε εντός ενός έτους από την καταχώρηση.

α) τα περιουσιακά στοιχεία που πληρούν τα κριτήρια κατάταξης ως κατεχόμενα για πώληση αποτιμούνται στην χαμηλότερη αξία μεταξύ της λογιστικής αξίας και της εύλογης αξίας μειωμένης κατά το κόστος πωλήσεων, καθώς επίσης να παύσει η απόσβεση των περιουσιακών στοιχείων αυτών, και

β) τα περιουσιακά στοιχεία που πληρούν τα κριτήρια κατάταξης ως κατεχόμενα για πώληση παρουσιάζονται διακεκριμένα στον πίνακα του ισολογισμού και τα αποτελέσματα διακοπεισών εκμεταλλεύσεων να παρουσιάζονται διακεκριμένα στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων.

Μία διακοπείσα δραστηριότητα αποτελεί συστατικό μέρος μιας οικονομικής οντότητας που έχει είτε διατεθεί είτε καταταχθεί ως κατεχόμενη προς πώληση και:

- α) αντιπροσωπεύει ένα ξεχωριστό μεγάλο τμήμα επιχειρηματικών δραστηριοτήτων ή μία γεωγραφική περιοχή εκμεταλλεύσεων,
- β) αποτελεί μέρος ενός ενιαίου, συντονισμένου προγράμματος εκποίησης ενός μεγάλου τμήματος δραστηριοτήτων ή μιας γεωγραφικής περιοχής εκμεταλλεύσεων ή
- γ) είναι θυγατρική που αποκτήθηκε αποκλειστικά με προοπτική να επαναπωληθεί

2.10 Έλεγχος απομείωσης ενσώματων και άυλων στοιχείων

Τα περιουσιακά στοιχεία που αποσβένονται υπόκεινται σε έλεγχο απομείωσης της αξίας τους όταν υπάρχουν ενδείξεις ότι η λογιστική αξία τους δεν θα ανακτηθεί. Η ανακτήσιμη αξία είναι η μεγαλύτερη αξία μεταξύ της καθαρής τιμής πώλησης (τιμή πώλησης μειωμένη με τα έξοδα πώλησης) και της αξίας χρήσης. Η ζημιά λόγω μείωσης της αξίας των στοιχείων του ενεργητικού αναγνωρίζεται όταν η λογιστική αξία των στοιχείων αυτών ή της μονάδας δημιουργίας ταμειακών ροών, είναι μεγαλύτερη από το ανακτήσιμο ποσό τους.

2.11 Πληροφόρηση κατά τομέα

Η Διοίκηση υιοθετεί την προσέγγιση της παρουσίασης των πληροφοριών για τους τομείς, με βάση τον τρόπο που παρουσιάζονται εσωτερικά στον λαμβάνοντα τις αποφάσεις για την κατανομή των πόρων και τον έλεγχο της αποτελεσματικότητας των λειτουργιών της επιχείρησης. Οι τομείς αποτελούν συστατικά μιας οικονομικής οντότητας που εξετάζονται τακτικά από τον Διευθύνοντα Σύμβουλο / Διοικητικό Συμβούλιο της οικονομικής οντότητας και παρουσιάζονται στις οικονομικές καταστάσεις με βάση αυτή την εσωτερική κατηγοριοποίηση.

Ως επιχειρηματικός τομέας ορίζεται μία ομάδα περιουσιακών στοιχείων και λειτουργιών προκειμένου να παρέχονται προϊόντα και υπηρεσίες τα οποία υπόκεινται σε διαφορετικούς κινδύνους και αποδόσεις από εκείνα άλλων επιχειρηματικών τομέων. Ως γεωγραφικός τομέας, ορίζεται μία γεωγραφική περιοχή, στην οποία παρέχονται προϊόντα και υπηρεσίες και η οποία υπόκειται σε διαφορετικούς κινδύνους και αποδόσεις από άλλες περιοχές.

2.12 Κόστος Δανεισμού

Τα κόστη αναδοχής, τα νομικά και τα λοιπά άμεσα κόστη που πραγματοποιούνται, σχετικά με την έκδοση δανείων, αναμορφώνουν το ποσό των δανείων και καταχωρούνται στα Αποτελέσματα με βάση τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου κατά τη διάρκεια της σύμβασης του δανείου. Τα κόστη δανεισμού καταχωρούνται στα αποτελέσματα με την πραγματοποίησή τους. Το κόστος δανεισμού κατά το μέρος που αναλογεί στην κατασκευαστική περίοδο των ενσωμάτων παγίων αναγνωρίζεται σε επαύξηση της αξίας τους.

2.13 Χρηματοοικονομικά Περιουσιακά Στοιχεία (μέσα)

Χρηματοοικονομικό μέσο είναι κάθε σύμβαση που δημιουργεί ένα χρηματοοικονομικό στοιχείο ενεργητικού σε μία επιχείρηση και μια χρηματοοικονομική υποχρέωση ή ένα συμμετοχικό τίτλο σε μια άλλη επιχείρηση.

Αρχική Αναγνώριση

Ο Όμιλος επιμετρά τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού και τις υποχρεώσεις κατά την αρχική αναγνώριση στην εύλογη αξία πλέον/μείον τα κόστη συναλλαγής που συνδέονται με την απόκτηση των χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού ή την έκδοση χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων, αντίστοιχα. Ο Όμιλος αναγνωρίζει αρχικά τις εμπορικές απαιτήσεις όπου δεν περιλαμβάνεται σημαντικό σκέλος χρηματοδότησης στη τιμή συναλλαγής τους.

Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία ταξινομούνται σύμφωνα με το επιχειρηματικό μοντέλο της οικονομικής οντότητας σχετικά με τη διαχείριση των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και των συμβατικών ταμειακών ροών τους.

Ο Όμιλος έχει ένα επιχειρηματικό μοντέλο εντός του οποίου διαχειρίζεται τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού, το οποίο αντανάκλα τον τρόπο που τα διαχειρίζεται προκειμένου να παράγει ταμειακές ροές. Προκειμένου ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο να ταξινομηθεί και να αποτιμηθεί στο αποσβεσμένο κόστος ή στην εύλογη αξία μέσω των συνολικών εισοδημάτων, πρέπει από αυτά να προκύπτουν ταμειακές ροές οι οποίες να είναι «αποκλειστικά πληρωμές κεφαλαίου και τόκων (SPPI)» επί του αρχικού κεφαλαίου. Η αξιολόγηση αυτή αναφέρεται ως SPPI test και εξετάζεται σε επίπεδο χρηματοοικονομικού στοιχείου. Το επιχειρηματικό μοντέλο καθορίζει εάν οι ταμειακές ροές θα προκύψουν από τη συλλογή συμβατικών ταμειακών ροών, πώληση των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων ή και από τα δύο. Ο Όμιλος επαναξιολογεί το επιχειρηματικό μοντέλο σε κάθε περίοδο αναφοράς ώστε να προσδιορίσει εάν το επιχειρηματικό μοντέλο άλλαξε σε σχέση με την προηγούμενη περίοδο αναφοράς. Για τις τρέχουσες περιόδους αναφοράς της τρέχουσας χρήσης, ο Όμιλος δεν εντόπισε κάποια αλλαγή στο επιχειρηματικό του μοντέλο.

Μεταγενέστερη επιμέτρηση

Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία ταξινομούνται σε μία από τις κατωτέρω τρεις κατηγορίες, το οποίο και καθορίζει την μεταγενέστερη επιμέτρηση τους:

- στο αποσβέσιμο κόστος
- στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εισοδημάτων και
- στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων

Ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο επιμετράτε στο αποσβέσιμο κόστος (amortised cost) όταν ισχύουν και οι δύο ακόλουθες συνθήκες:

- το περιουσιακό στοιχείο κατέχεται με σκοπό τη διακράτηση του και την είσπραξη των συμβατικών ταμειακών ροών που ενσωματώνει και
- οι συμβατικοί όροι του περιουσιακού στοιχείου οδηγούν, σε συγκεκριμένες ημερομηνίες, σε ταμειακές ροές που είναι αποκλειστικά και μόνο πληρωμές κεφαλαίου και τόκων επί του υπολοίπου του κεφαλαίου.

Ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο επιμετράτε στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εισοδημάτων όταν ισχύουν και οι δύο ακόλουθες συνθήκες:

- το περιουσιακό στοιχείο κατέχεται με σκοπό τόσο την είσπραξη των συμβατικών ταμειακών ροών που ενσωματώνει όσο και την πώληση του και
- οι συμβατικοί όροι του περιουσιακού στοιχείου οδηγούν, σε συγκεκριμένες ημερομηνίες, σε ταμειακές ροές που είναι αποκλειστικά και μόνο πληρωμές κεφαλαίου και τόκων επί του υπολοίπου του κεφαλαίου.

Ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο επιμετράται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων όταν δεν ταξινομείται στις δύο προηγούμενες κατηγορίες. Ωστόσο, κατά την αρχική αναγνώριση μια οικονομική οντότητα μπορεί να επιλέξει αμετάκλητα για συγκεκριμένες επενδύσεις σε συμμετοχικούς τίτλους, οι οποίοι διαφορετικά θα επιμετρούνταν στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων, να παρουσιάζει στα λοιπά συνολικά εισοδήματα μεταγενέστερες μεταβολές στην εύλογη αξία.

Δίνεται επίσης η δυνατότητα, κατά την αρχική αναγνώριση, η οικονομική οντότητα να προσδιορίσει αμετάκλητα ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο ως επιμετρούμενο στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων εάν με τον τρόπο αυτό απαλείφει ή μειώνει αισθητά μια ανακολουθία στην επιμέτρηση ή την αναγνώριση (ορισμένες φορές αναφερόμενη ως «λογιστική αναντιστοιχία») που διαφορετικά θα απέρρευε από την επιμέτρηση περιουσιακών στοιχείων ή υποχρεώσεων ή από την αναγνώριση των κερδών και ζημιών επί αυτών σε διαφορετικές βάσεις.

Η οικονομική οντότητα ανακατατάσσει χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία όταν τροποποιεί το επιχειρηματικό μοντέλο που εφαρμόζει για τη διαχείρισή τους.

Ενσωματωμένα παράγωγα (embedded derivatives)

Σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 9 εάν το κύριο συμβόλαιο (host contract), σε ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο που περιλαμβάνει ενσωματωμένα παράγωγα, είναι χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο, τότε οι αρχές ταξινόμησης και επιμέτρησης που περιεγράφηκαν ανωτέρω, εφαρμόζονται στο σύνολο του υβριδικού συμβολαίου. Δεν απαιτείται δηλαδή διαχωρισμός του παραγώγου και του κυρίου συμβολαίου όπως απαιτείτο από το ΔΛΠ 39.

Διαχωρισμός, υπό προϋποθέσεις, απαιτείται όταν το κύριο συμβόλαιο δεν είναι χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο.

Απομείωση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων

Το ΔΠΧΑ 9 εισαγάγει ένα νέο μοντέλο απομείωσης για τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία, αυτό των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών (expected credit losses).

Πρόβλεψη ζημίας (loss allowance) έναντι αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών αναγνωρίζεται σε χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που επιμετρώνται στο αποσβέσιμο κόστος ή στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εισοδημάτων.

Η οικονομική οντότητα θα πρέπει να αναγνωρίσει μια πρόβλεψη ζημίας ίση με τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές δωδεκαμήνου (12-month expected credit losses). Εάν ο πιστωτικός κίνδυνος ενός χρηματοοικονομικού μέσου αυξηθεί σημαντικά από την αρχική αναγνώριση η οικονομική οντότητα αναγνωρίζει πρόβλεψη ζημίας σε ποσό ίσο με τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές καθ' όλη τη διάρκεια ζωής του χρηματοοικονομικού μέσου (lifetime expected credit losses).

Ο Όμιλος και η Εταιρία εφαρμόζει την απλοποιημένη προσέγγιση του ΔΠΧΑ 9 για τον υπολογισμό των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών των εμπορικών απαιτήσεων καθ' όλη τη διάρκεια ζωής τους. Σε κάθε ημερομηνία ισολογισμού, ο Όμιλος διενεργεί έλεγχο απομείωσης των απαιτήσεων χρησιμοποιώντας πίνακα με βάσει τον οποίο υπολογίζονται οι αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές ECL. Ως εκ τούτου αναγνωρίζει ένα ποσοστό ζημιών που βασίζεται στην ECL σε όλη τη διάρκεια της ζωής των εμπορικών απαιτήσεων σε κάθε περίοδο αναφοράς. Το ποσοστό αυτό υπολογίζεται βάσει ιστορικών στοιχείων, τρεχουσών συνθηκών της αγοράς καθώς και μελλοντικών εκτιμήσεων στο τέλος της κάθε περιόδου αναφοράς, λαμβάνοντας υπόψη και τους όρους της ασφάλειας πιστώσεων των εμπορικών απαιτήσεων

και τυχόν άλλες εξασφαλίσεις (προσημειώσεις σε ιδιοκτησίες οφειλετών, προσωπικές εγγυήσεις και τραπεζικές εγγυητικές επιστολές).

Παύση αναγνώρισης χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων

Το μοντέλο αποαναγνώρισης του ΔΠΧΑ 9 παραμένει το ίδιο με αυτό του ΔΛΠ 39. Αν τα συμβατικά δικαιώματα της οικονομικής οντότητας στις ταμειακές ροές ενός περιουσιακού στοιχείου παύσουν ή οι συμβατικές τις υποχρεώσεις εξοφληθούν, η οντότητα θα αποαναγνωρίσει το χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο ή την χρηματοοικονομική υποχρέωση από την κατάσταση οικονομικής θέσης.

Λογιστική αντιστάθμιση

Το νέο μοντέλο αντιστάθμισης που προσφέρει το ΔΠΧΑ 9 συνδέει τη λογιστική αντιστάθμιση (συνεχίζει να είναι προαιρετική όπως και στο ΔΛΠ 39) με τις δραστηριότητες διαχείρισης κινδύνου που αναλαμβάνονται από τις εταιρείες κατά την αντιστάθμιση χρηματοοικονομικών και μη χρηματοοικονομικών κινδύνων.

Το ΔΠΧΑ 9 προσφέρει περισσότερες επιλογές μέσω αντιστάθμισης καθώς μπορούν να χρησιμοποιηθούν μη παράγωγα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία ή χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις, που επιμετρώνται στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων.

Το ΔΠΧΑ 9 επιτρέπει την αντιστάθμιση για ένα συστατικό στοιχείο ενός μη χρηματοοικονομικού στοιχείου εάν αυτό το στοιχείο είναι διακριτά αναγνωρίσιμο και οι μεταβολές στις ταμειακές ροές ή στην εύλογη αξία του μπορούν να επιμετρηθούν με αξιοπιστία.

Ο έλεγχος αποτελεσματικότητας (hedge effectiveness) της αντιστάθμισης. Το ΔΠΧΑ 9 για την αποτελεσματικότητα της αντιστάθμισης εισαγάγει κριτήρια αρχών (principle-based), χωρίς συγκεκριμένα αριθμητικά όρια. Σύμφωνα με το νέο πρότυπο μια σχέση αντιστάθμισης πρέπει να καλύπτει όλες τις ακόλουθες απαιτήσεις αποτελεσματικότητας:

- υπάρχει οικονομική σχέση ανάμεσα στο αντισταθμισμένο στοιχείο και το μέσο αντιστάθμισης,
- η επίδραση του πιστωτικού κινδύνου δεν υπερισχύει των μεταβολών στην αξία που προκύπτουν από αυτή την οικονομική σχέση και
- ο συντελεστής αντιστάθμισης ορίζεται με βάση τις πραγματικές ποσότητες του αντισταθμιζόμενου στοιχείου και του μέσου αντιστάθμισης.

Ο επανακαθορισμός (rebalancing) της σχέσης αντιστάθμισης (προσαρμογές που γίνονται στις καθορισμένες ποσότητες του αντισταθμισμένου στοιχείου ή του μέσου αντιστάθμισης μιας υφιστάμενης σχέσης αντιστάθμισης) σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 9 αντιμετωπίζεται λογιστικά ως συνέχεια της σχέσης αντιστάθμισης.

2.14 Αποθέματα

Τα αποθέματα αποτιμώνται στη χαμηλότερη αξία μεταξύ του κόστους κτήσεως ή παραγωγής τους και της καθαρής ρευστοποιήσιμης αξίας τους.

Το κόστος προσδιορίζεται με τη μέθοδο του μέσου σταθμικού κόστους και περιλαμβάνει τις δαπάνες απόκτησης των αποθεμάτων ή τις δαπάνες παραγωγής τους και τις δαπάνες μεταφοράς στο χώρο αποθήκευσής τους. Το κόστος δανεισμού δεν περιλαμβάνεται στο κόστος κτήσεως των αποθεμάτων.

Η καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία εκτιμάται με βάση τις τρέχουσες τιμές πώλησης των αποθεμάτων στα πλαίσια της συνήθους δραστηριότητας αφαιρούμενου του κόστους διάθεσης, όπου συντρέχει περίπτωση.

2.15 Εμπορικές Απαιτήσεις

Ο εμπορικές απαιτήσεις αναγνωρίζονται αρχικά στην εύλογη αξία και ύστερα αποτιμώνται στο αναπόσβεστο κόστος μείον τις προβλέψεις για απομείωση, χρησιμοποιώντας τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου.

Ο Όμιλος αναγνωρίζει αρχικά τις εμπορικές απαιτήσεις όπου δεν περιλαμβάνεται σημαντικό σκέλος χρηματοδότησης στη τιμή συναλλαγής τους.

Οι εμπορικές απαιτήσεις περιλαμβάνουν συναλλαγματικές και γραμμάτια εισπρακτέα από τους πελάτες.

Ο Όμιλος και η Εταιρία εφαρμόζει την απλοποιημένη προσέγγιση του ΔΠΧΑ 9 για τον υπολογισμό των αναμενομένων πιστωτικών ζημιών των εμπορικών απαιτήσεων καθ' όλη τη διάρκεια ζωής τους. Σε κάθε ημερομηνία ισολογισμού, ο Όμιλος διενεργεί έλεγχο απομείωσης των απαιτήσεων χρησιμοποιώντας

πίνακα με βάσει τον οποίο υπολογίζονται οι αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές ECL. Ως εκ τούτου αναγνωρίζει ένα ποσοστό ζημιών που βασίζεται στην ECL σε όλη τη διάρκεια της ζωής σε κάθε περίοδο αναφοράς. Το ποσοστό αυτό υπολογίζεται βάσει ιστορικών στοιχείων, τρεχουσών συνθηκών της αγοράς καθώς και μελλοντικών εκτιμήσεων στο τέλος της κάθε περιόδου αναφοράς, λαμβάνοντας υπόψη και τους όρους της ασφάλειας πιστώσεων των εμπορικών απαιτήσεων και τυχόν άλλες εξασφαλίσεις (προσημειώσεις σε ιδιοκτησίες οφειλετών, προσωπικές εγγυήσεις και τραπεζικές εγγυητικές).

2.16 Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα

Τα ταμειακά διαθέσιμα και τα ταμειακά ισοδύναμα περιλαμβάνουν τα μετρητά και τις καταθέσεις όψεως και προθεσμίας.

2.17 Μετοχικό κεφάλαιο και αποθεματικά

Το μετοχικό κεφάλαιο περιλαμβάνει τις κοινές ονομαστικές μετοχές της εταιρίας και τα αποθεματικά από την έκδοση των μετοχών υπέρ το άρτιο. Τα έξοδα που πραγματοποιούνται κατά την έκδοση μετοχών, εμφανίζονται μετά την αφαίρεση του σχετικού φόρου εισοδήματος σε μείωση του προϊόντος της έκδοσης, στη διαφορά υπέρ το άρτιο. Κάθε κέρδος ή ζημιά από πώληση ιδίων μετοχών καθαρό από άμεσα για την συναλλαγή λοιπά κόστη και φόρο εισοδήματος, αν συντρέχει περίπτωση, εμφανίζεται ως αποθεματικό στα ίδια κεφάλαια.

2.18 Δανεισμός

Τα δάνεια καταχωρούνται αρχικά στην εύλογη αξία τους μειωμένα με τα τυχόν άμεσα κόστη για την πραγματοποίηση της συναλλαγής. Μεταγενέστερα αποτιμώνται στο αναπόσβεστο κόστος με την χρήση του πραγματικού επιτοκίου. Τα δάνεια που η εταιρία έχει το δικαίωμα να αναβάλλει την εξόφληση τους για πάνω από 12 μήνες από την ημερομηνία του Ισολογισμού θεωρούνται μακροπρόθεσμα.

2.19 Φόρος Εισοδήματος – Αναβαλλόμενος Φόρος Εισοδήματος

Η επιβάρυνση της περιόδου με φόρο εισοδήματος περιλαμβάνει τους τρέχοντες και αναβαλλόμενους φόρους, δηλαδή φόρους ή φορολογικές ελαφρύνσεις που σχετίζονται με τα οικονομικά οφέλη που προέκυψαν κατά την τρέχουσα περίοδο, αλλά έχουν ήδη καταλογιστεί ή θα καταλογιστούν από τις φορολογικές αρχές σε διαφορετικές περιόδους.

Ο αναβαλλόμενος φόρος υπολογίζεται επί όλων των προσωρινών διαφορών του Ισολογισμού (διαφορά μεταξύ λογιστικής αξίας έκαστου στοιχείου και της αντίστοιχης φορολογικά αναγνωριζόμενης αξίας αυτών).

Επί αναπροσαρμογής μη αποσβέσιμου παγίου στοιχείου (γήπεδα κλπ) στην εύλογη αξία του, ο αναβαλλόμενος φόρος υπολογίζεται επί της αξίας ρευστοποίησης (πώλησης) αυτού.

Η δαπάνη του αναβαλλόμενου φόρου βαρύνει τα αποτελέσματα της χρήσης στην οποία λογίζεται. Στην περίπτωση όμως που οι προσωρινές διαφορές έχουν καταχωρηθεί στην καθαρή θέση, ο αντίστοιχος αναβαλλόμενος φόρος καταχωρείται απ' ευθείας στην καθαρή θέση.

Δεν λογίζεται αναβαλλόμενος φόρος για μία φορολογική υποχρέωση που ενδέχεται να γεννηθεί μόνο ύστερα από απόφαση της Εταιρίας.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις αποτιμώνται με βάση τους φορολογικούς συντελεστές που αναμένεται να εφαρμοστούν στην περίοδο κατά την οποία θα διακανονιστεί η απαίτηση ή η υποχρέωση, λαμβάνοντας υπόψη τους φορολογικούς συντελεστές (και φορολογικούς νόμους) που έχουν τεθεί σε ισχύ μέχρι την ημερομηνία του Ισολογισμού. Σε περίπτωση αδυναμίας σαφούς προσδιορισμού του χρόνου αναστροφής των προσωρινών διαφορών εφαρμόζεται ο φορολογικός συντελεστής που ισχύει κατά την επόμενη της ημερομηνίας του Ισολογισμού χρήση.

Η καταχώρηση της απαίτησης για αναβαλλόμενο φόρο εισοδήματος γίνεται μόνο όταν υπάρχει βεβαιότητα ότι η Εταιρία θα πραγματοποιήσει στο μέλλον κέρδη, ώστε να συμψηφίσει την παρούσα απαίτηση με την μέλλουσα φορολογική υποχρέωση.

Η ζημιά χρήσεως (ή περιόδου) που μεταφέρεται σε επόμενη χρήση (ή περίοδο) για συμψηφισμό με τα φορολογικά κέρδη μίας επόμενης χρήσης (ή περιόδου) περιέχει μία φορολογική απαίτηση ίση με το φόρο εισοδήματος που θα ωφεληθεί η Εταιρία στην επόμενη χρήση (ή περίοδο) που θα γίνει ο συμψηφισμός αυτός. Η απαίτηση αυτή καταχωρείται όταν θεωρείται βέβαιο ότι η επιχείρηση θα πραγματοποιήσει στο μέλλον κέρδη ώστε να καταστεί εφικτός ο συμψηφισμός της απαίτησης.

Όταν υπάρχει αλλαγή στο φορολογικό καθεστώς οι καταχωρημένες στα βιβλία φορολογικές υποχρεώσεις και απαιτήσεις προσαρμόζονται ανάλογα. Οι διαφορές προσαρμογής καταχωρούνται στα αποτελέσματα της χρήσης.

Οι φορολογικοί συντελεστές στις χώρες που δραστηριοποιείται ο Όμιλος είναι:

Χώρα	Συντελεστές Φόρου/Αναβαλλόμενων Φόρων
Ελλάδα	29,00%
Ρουμανία	16,00%
Βουλγαρία	10,00%

Με τις διατάξεις του άρθρου 23 του ν.4579/2018 (ΦΕΚ Α' 201/03.12.2018), αντικαταστάθηκε το άρθρο 58 του ΚΦΕ (ν.4172/2014). Με τις νέες διατάξεις μειώνεται σταδιακά ο φορολογικός συντελεστής των κερδών από επιχειρηματική δραστηριότητα που αποκτούν τα νομικά πρόσωπα και οι νομικές οντότητες κατά μία ποσοστιαία μονάδα ανά έτος, αρχής γενομένης της μείωσης για τα εισοδήματα του φορολογικού έτους 2019. Συγκεκριμένα, για τα εισοδήματα του φορολογικού έτους 2018 θα εφαρμοστεί ο ήδη ισχύων φορολογικός συντελεστής (29%), ενώ για τα εισοδήματα του φορολογικού έτους 2019 ο φορολογικός συντελεστής ορίζεται σε είκοσι οκτώ τοις εκατό (28%), για τα εισοδήματα του φορολογικού έτους 2020 σε είκοσι επτά τοις εκατό (27%), για τα εισοδήματα του φορολογικού έτους 2021 σε είκοσι έξι τοις εκατό (26%) και για τα εισοδήματα του φορολογικού έτους 2022 και επομένων ο συντελεστής ορίζεται σε είκοσι πέντε τοις εκατό (25%). Κατά συνέπεια οι φορολογικοί συντελεστές του άρθρου 58 του ΚΦΕ ν.4172/2013 όπως ισχύει μετά την 3/12/2018 είναι κλιμακωτά μειούμενοι από 29% σε 25% χωρίς καμία προϋπόθεση. Σχετικά με τους συντελεστές με βάση τους οποίους θα υπολογιστούν οι αναβαλλόμενοι φόροι σημειώνουμε ότι στην παράγραφο του ΔΛΠ 12 «Φόροι εισοδήματος» ορίζεται ότι: «Τα αναβαλλόμενα φορολογικά περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις θα επιμετρώνται με τους φορολογικούς συντελεστές που αναμένονται να εφαρμοστούν στην περίοδο κατά την οποία θα τακτοποιηθεί το περιουσιακό στοιχείο ή η υποχρέωση, λαμβάνοντας υπόψη τους φορολογικούς συντελεστές (και φορολογικούς νόμους) που έχουν θεσπιστεί ή ουσιαστικά θεσπιστεί, μέχρι την ημερομηνία του ισολογισμού». Συνεπώς, ο υπολογισμός των αναβαλλόμενων φόρων έγινε με τους νέους φορολογικούς συντελεστές, όπως αυτοί θα ισχύουν στο έτος που αναμένεται να διακανονισθεί το περιουσιακό στοιχείο ή η υποχρέωση.

2.20 Παροχές σε εργαζομένους

α) Βραχυπρόθεσμες παροχές

Οι βραχυπρόθεσμες παροχές προς το προσωπικό σε χρήμα και σε είδος, καταχωρούνται ως έξοδο όταν καθίστανται δουλευμένες.

β) Παροχές μετά την έξοδο από την υπηρεσία

Σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 2112/ 1920, όπως τροποποιήθηκε από το άρθρο 74 παράγραφος 2 του Ν. 3863/ 2010 και συμπληρώθηκε από το Ν. 3899/17 - 12 - 10 άρθρο 17 παράγραφος 5α και τον Ν.4093/12 οι ελληνικές εταιρείες του Ομίλου καταβάλλουν αποζημιώσεις στους συνταξιοδοτούμενους, το δε ύψος των σχετικών αποζημιώσεων εξαρτάται από τα έτη προϋπηρεσίας και το ύψος των αποδοχών. Το πρόγραμμα θεωρείται πρόγραμμα καθορισμένων παροχών. Οι παροχές μετά την έξοδο από την υπηρεσία περιλαμβάνουν τόσο προγράμματα καθορισμένων εισφορών όσο και προγράμματα καθορισμένων παροχών.

Το δεδουλευμένο κόστος των προγραμμάτων καθορισμένων εισφορών καταχωρείται ως έξοδο στην περίοδο που αφορά.

Οι υποχρεώσεις που απορρέουν από προγράμματα καθορισμένων παροχών στο προσωπικό υπολογίζονται στην προεξοφλημένη αξία των μελλοντικών παροχών προς το προσωπικό που έχουν καταστεί δεδουλευμένες κατά την ημερομηνία ισολογισμού. Η δέσμευση της καθορισμένης παροχής υπολογίζεται ετησίως από ανεξάρτητο αναλογιστή με τη χρήση της μεθόδου της προβεβλημένης πιστωτικής μονάδας (projected unit credit method).

Τα αναλογιστικά κέρδη και ζημίες που προκύπτουν από εμπειρικές προσαρμογές και από μεταβολές στις αναλογιστικές παραδοχές αναγνωρίζονται στα λοιπά συνολικά εισοδήματα στην περίοδο που προκύπτουν.

Το κόστος προϋπηρεσίας αναγνωρίζεται άμεσα στα αποτελέσματα.

(γ) Παροχές τερματισμού της απασχόλησης

Οι παροχές τερματισμού απασχόλησης είναι πληρωτέες όταν ο όμιλος, είτε τερματίζει την απασχόληση εργαζομένων πριν την συνταξιοδότηση, είτε μετά από απόφαση εργαζομένων να δεχθούν προσφορά παροχών από τον Όμιλο σε αντάλλαγμα του τερματισμού της απασχόλησης τους. Ο Όμιλος αναγνωρίζει τις παροχές τερματισμού της απασχόλησης ως υποχρέωση και έξοδο κατά την προγενέστερη μεταξύ των ακόλουθων ημερομηνιών: α) όταν η οικονομική οντότητα δεν δύναται πλέον να αποσύρει την προσφορά των εν λόγω παροχών και β) όταν η οικονομική οντότητα αναγνωρίζει κόστος αναδιάρθρωσης που εμπίπτει στο πεδίο του ΔΛΠ 37 και συνεπάγεται την καταβολή παροχών τερματισμού της απασχόλησης. Παροχές τερματισμού της απασχόλησης που οφείλονται 12 μήνες μετά την ημερομηνία του ισολογισμού προεξοφλούνται.

(δ) Κρατικά Ασφαλιστικά Προγράμματα

Το ανθρώπινο δυναμικό των ελληνικών εταιρειών του Ομίλου καλύπτεται κυρίως από τον κύριο Κρατικό Ασφαλιστικό Φορέα που αφορά στον ιδιωτικό τομέα (ΙΚΑ) που χορηγεί συνταξιοδοτικές και ιατροφαρμακευτικές παροχές. Κάθε εργαζόμενος είναι υποχρεωμένος να συνεισφέρει μέρος του μηνιαίου μισθού του στο ταμείο, ενώ τμήμα της συνολικής εισφοράς καλύπτεται από τον εργοδότη. Κατά την συνταξιοδότηση το συνταξιοδοτικό ταμείο είναι υπεύθυνο για την καταβολή των συνταξιοδοτικών παροχών στους εργαζομένους. Κατά συνέπεια ο Όμιλος δεν έχει καμία νομική ή τεκμαιρόμενη υποχρέωση για την πληρωμή μελλοντικών παροχών με βάση αυτό το πρόγραμμα. Το δεδουλευμένο κόστος των εισφορών καταχωρείται ως έξοδο στην περίοδο που αφορά. Το πρόγραμμα αυτό θεωρείται και λογιστικοποιείται ως καθορισμένων εισφορών.

2.21 Προβλέψεις

Προϋποθέσεις καταχώρησης προβλέψεων:

- Νομική δέσμευση

Συμβόλαιο, νομοθεσία ή άλλη εφαρμογή του νόμου.

- ή Τεκμηριωμένη δέσμευση

Είναι μια δέσμευση που προκύπτει από την προηγούμενη πρακτική της εταιρίας, την δημοσιευθείσα πρακτική, ή συγκεκριμένη δημόσια δήλωση.

- Αξιόπιστη εκτίμηση του ποσού
- Προκύπτει από γεγονότα του παρελθόντος (παρούσα δέσμευση)
- Είναι πιθανόν από τον διακανονισμό της δέσμευσης να υπάρξει εκροή οικονομικών πόρων

Οι προϋποθέσεις καταχώρησης των προβλέψεων πρέπει να ισχύουν σωρευτικά. Μια πρόβλεψη καταχωρείται μόνο εάν η υποχρέωση υπάρχει ανεξάρτητα των μελλοντικών πράξεων της επιχείρησης. Εάν η επιχείρηση μπορεί να αποφύγει από του να προβεί στη δαπάνη, δεν υπάρχει υποχρέωση και δεν καταχωρείται πρόβλεψη. Μια απόφαση του Δ.Σ. δεν αρκεί για την καταχώρηση μιας πρόβλεψης διότι το Δ.Σ. μπορεί να ανακαλέσει την απόφασή του. Μια πρόβλεψη μπορεί επίσης να αντιπροσωπεύει μελλοντική δαπάνη που είναι αναγκαία για την απόκτηση μελλοντικών οικονομικών ωφελειών. Σε αυτές τις περιπτώσεις το ποσό της πρόβλεψης κεφαλαιοποιείται ως περιουσιακό στοιχείο. Προβλέψεις δεν μπορεί να γίνουν για ενδεχόμενες μελλοντικές λειτουργικές ζημίες.

Οι προβλέψεις επανεξετάζονται στο τέλος κάθε περιόδου και προσαρμόζονται έτσι ώστε να απεικονίζουν τις καλύτερες δυνατές εκτιμήσεις και στην περίπτωση που κρίνεται αναγκαίο, προεξοφλούνται με ένα προ-φόρου προεξοφλητικό επιτόκιο.

2.22 Από - αναγνώριση χρηματοοικονομικών απαιτήσεων και υποχρεώσεων

Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού

Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού (ή κατά περίπτωση το μέρος ενός χρηματοοικονομικού στοιχείου ενεργητικού ή το μέρος μίας ομάδας χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού) από - αναγνωρίζονται όταν:

- τα δικαιώματα για την εισροή ταμειακών πόρων έχουν εκπνεύσει,
- ο Όμιλος ή η Εταιρεία έχει μεταβιβάσει το δικαίωμα στην εισροή ταμειακών πόρων από το συγκεκριμένο στοιχείο ενεργητικού ή έχει αναλάβει ταυτόχρονα μία υποχρέωση προς τρίτους να τα εξοφλήσει πλήρως χωρίς σημαντική καθυστέρηση υπό την μορφή σύμβασης μεταβίβασης ενώ παράλληλα είτε (α) έχει μεταβιβάσει ουσιαστικά όλους τους κινδύνους και τα οφέλη ή (β) δεν έχει μεταβιβάσει ουσιαστικά όλους τους κινδύνους και τα οφέλη, αλλά έχει μεταβιβάσει τον έλεγχο του συγκεκριμένου στοιχείου.

Όπου ο Όμιλος ή η Εταιρεία έχει μεταβιβάσει τα δικαιώματα εισροής ταμειακών πόρων από το συγκεκριμένο στοιχείο ενεργητικού αλλά παράλληλα δεν έχει μεταβιβάσει ουσιαστικά όλους τους κινδύνους και τα οφέλη ή τον έλεγχο του συγκεκριμένου στοιχείου, τότε το στοιχείο του ενεργητικού αναγνωρίζεται στο βαθμό της συνεχιζόμενης συμμετοχής του Ομίλου ή της Εταιρείας στο περιουσιακό στοιχείο αυτό. Η συνεχιζόμενη συμμετοχή η οποία έχει τη μορφή εγγύησης επί του μεταβιβαζόμενου στοιχείου αποτιμάται στη χαμηλότερη αξία μεταξύ του αρχικού υπολοίπου του στοιχείου ενεργητικού και του μέγιστου ποσού που μπορεί ο Όμιλος ή η Εταιρεία να κληθεί να καταβάλλει.

Χρηματοοικονομικά στοιχεία παθητικού

Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία παθητικού από - αναγνωρίζονται όταν η υποχρέωση διακόπτεται, ακυρώνεται ή εκπνέει. Στην περίπτωση όπου μία υφιστάμενη υποχρέωση αντικαθίσταται από μία άλλη από τον ίδιο δανειστή αλλά με ουσιαστικά διαφορετικούς όρους, ή στην περίπτωση όπου υπάρχουν ουσιαστικές αλλαγές στους όρους μίας υφιστάμενης υποχρέωσης, τότε από - αναγνωρίζεται η αρχική υποχρέωση και αναγνωρίζεται μία νέα υποχρέωση και η διαφορά που προκύπτει στα υπόλοιπα αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα χρήσης.

2.23 Αναγνώριση εσόδων

Τα έσοδα περιλαμβάνουν την εύλογη αξία των πωλήσεων αγαθών και παροχής υπηρεσιών, καθαρά από ΦΠΑ, τελωνειακά τέλη, εκπτώσεις και επιστροφές.

Τα ενδοεταιρικά έσοδα μέσα στον Όμιλο διαγράφονται πλήρως.

Η αναγνώριση των εσόδων γίνεται ως εξής :

(α) Πώληση αγαθών

Ο Όμιλος αναγνωρίζει έσοδο όταν εκπληρώνει μια συμβατική υποχρέωση προς τον εκάστοτε πελάτη με την παράδοση αγαθού (που ταυτίζεται με το χρόνο που ο έλεγχος επί του αγαθού περνάει στον πελάτη). Εάν μία σύμβαση περιλαμβάνει περισσότερες από μια συμβατικές υποχρεώσεις η συνολική αξία της σύμβασης επιμερίζεται στις επιμέρους υποχρεώσεις με βάση τις επιμέρους αξίες πώλησης. Το ποσό του εσόδου που αναγνωρίζεται είναι το ποσό που έχει επιμεριστεί στην αντίστοιχη συμβατική υποχρέωση που εκπληρώθηκε, με βάση το αντίτιμο που αναμένει να λάβει ο Όμιλος σύμφωνα με τους όρους της σύμβασης. Τυχόν μεταβλητό αντίτιμο περιλαμβάνεται στο ποσό του εσόδου που αναγνωρίζεται, στο βαθμό που δεν είναι σημαντικά πιθανό το ποσό αυτό να αντλιογιστεί στο μέλλον.

Τα δικαιώματα για μελλοντικές εκπτώσεις με βάση τον όγκο των πωλήσεων, αξιολογούνται από την εταιρεία, προκειμένου να προσδιοριστεί εάν αποτελούν ουσιώδη δικαιώματα τα οποία ο πελάτης δεν θα αποκτούσε εάν δεν είχε συνάψει τη συγκεκριμένη σύμβαση. Για όλα αυτά τα δικαιώματα η εταιρεία αξιολογεί την πιθανότητα εξάσκησης τους και στη συνέχεια το μέρος του εσόδου το οποίο αναλογεί στο συγκεκριμένο δικαίωμα αναγνωρίζεται όταν το δικαίωμα είτε εξασκηθεί είτε λήξει.

Σύμφωνα με τις απαιτήσεις του νέου προτύπου η εταιρεία κατέληξε ότι οι μελλοντικές εκπτώσεις επί του όγκου των πωλήσεων δημιουργούν δικαίωμα για το οποίο θα πρέπει να γίνεται πρόβλεψη και να αναγνωρίζεται κατά το χρόνο άσκησης ή λήξης του. Η εταιρεία παρέχει στους πελάτες εκπτώσεις επί του όγκου πωλήσεων με βάση τα όρια που καθορίζονται στις μεταξύ τους συμβάσεις. Όλες αυτές οι

εκπτώσεις λογίζονται εντός του οικονομικού έτους και συνεπώς η εφαρμογή του νέου προτύπου έχει μηδενική επίδραση στις ετήσιες ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις

(β) Παροχή υπηρεσιών

Τα έσοδα από παροχή υπηρεσιών αναγνωρίζονται κατά την περίοδο εκείνη όπου παρέχεται η υπηρεσία, κατά τη διάρκεια της παροχής της υπηρεσίας στον πελάτη, σε σχέση πάντα και με το βαθμό ολοκλήρωσης της παροχής της υπηρεσίας.

(γ) Τόκοι

Τα έσοδα από τόκους αναγνωρίζονται βάσει της χρονικής αναλογίας (αρχή δεδουλευμένου) και με τη χρήση του πραγματικού επιτοκίου. Όταν υπάρχει απομείωση των απαιτήσεων, η λογιστική αξία αυτών μειώνεται στο ανακτήσιμο ποσό τους το οποίο είναι η παρούσα αξία των αναμενόμενων μελλοντικών ταμειακών ροών προεξοφλουμένων με το αρχικό πραγματικό επιτόκιο όπου η έκπτωση κατανέμεται σαν έσοδο από τόκους.

(δ) Μερίσματα

Τα μερίσματα αναγνωρίζονται ως έσοδα όταν οριστικοποιείται το δικαίωμα των μετόχων να τα εισπράξουν (δηλαδή μετά την έγκριση τους από τη Γενική Συνέλευση).

2.24 Μισθώσεις

Ο Όμιλος ως Εκμισθωτής έχει μόνο λειτουργικές μισθώσεις ενώ ως Μισθωτής έχει και λειτουργικές και χρηματοδοτικές μισθώσεις

Ο Όμιλος ως Μισθωτής

Οι μισθώσεις όπου οι κίνδυνοι και τα οφέλη της ιδιοκτησίας μεταβιβάζονται από τον εκμισθωτή στον μισθωτή ταξινομούνται ως χρηματοδοτικές μισθώσεις ανεξάρτητα εάν τελικά ο τίτλος ιδιοκτησίας μεταβιβάζεται ή όχι. Στην περίπτωση αυτή το πάγιο περιουσιακό στοιχείο και η υποχρέωση καταχωρούνται στο μικρότερο της παρούσας αξίας των ελάχιστων παροχών που έχει εγγυηθεί ο μισθωτής ή της εύλογης αξίας του περιουσιακού στοιχείου. Οι πληρωμές των χρηματοδοτικών μισθώσεων περιλαμβάνουν το ποσό του κεφαλαίου και το χρηματοοικονομικό έξοδο. Το χρηματοοικονομικό έξοδο θα πρέπει να κατανέμεται στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων με τέτοιο τρόπο ώστε να δίνει ένα σταθερό επιτόκιο επί του υπόλοιπου ποσού της υποχρέωσης. Τα πάγια που αποκτήθηκαν με χρηματοδοτική μίσθωση αποσβένονται στη μικρότερη περίοδο μεταξύ της ωφέλιμης ζωής των παγίων στοιχείων και της διάρκειας μίσθωσής τους. Κριτήριο για το χαρακτηρισμό μιας μίσθωσης ως χρηματοδοτική ή λειτουργική, είναι η ουσία της συναλλαγής και όχι ο τύπος της σύμβασης.

Αν από τη συμφωνία μίσθωσης προκύπτει ότι ο εκμισθωτής διατηρεί ουσιαστικά όλα τα οφέλη και τους κινδύνους που απορρέουν από την κυριότητα του περιουσιακού στοιχείου, τότε η μίσθωση ταξινομείται ως λειτουργική μίσθωση. Οι πληρωμές μισθωμάτων για λειτουργικές μισθώσεις καταχωρούνται ως έξοδο στα αποτελέσματα σε συστηματική βάση κατά τη διάρκεια της μίσθωσης.

Ο Όμιλος ως εκμισθωτής

Εισπράξεις που προκύπτουν από λειτουργικές μισθώσεις καταχωρούνται ως έσοδα με βάση τη σταθερή μέθοδο κατά τη διάρκεια της μίσθωσης. Τα αντίστοιχα μισθωμένα πάγια περιλαμβάνονται στην κατάσταση οικονομικής θέσης βάσει της φύσης τους.

2.25 Διανομή μερισμάτων

Η διανομή των μερισμάτων στους μετόχους της μητρικής καταχωρείται ως υποχρέωση στις οικονομικές καταστάσεις όταν η διανομή εγκρίνεται από την Γενική Συνέλευση των μετόχων.

2.26 Κρατικές Επιχορηγήσεις

Οι Κρατικές Επιχορηγήσεις αναγνωρίζονται στον Ισολογισμό αρχικά ως έσοδα επομένων χρήσεων όταν η είσπραξη της επιχορήγησης είναι εύλογα εξασφαλισμένη και ο Όμιλος αναμένεται να εκπληρώσει τις

προϋποθέσεις που απαιτούνται. Οι επιχορηγήσεις που αφορούν έξοδα του Ομίλου αναγνωρίζονται ως λοιπά έσοδα εκμετάλλευσης σε συστηματική βάση, στις χρήσεις που αναγνωρίζονται τα αντίστοιχα έξοδα. Επιχορηγήσεις που αφορούν το κόστος απόκτησης περιουσιακών στοιχείων του Ομίλου αναγνωρίζονται ως λοιπά έσοδα εκμετάλλευσης σε συστηματική βάση, σύμφωνα με την ωφέλιμη ζωή του περιουσιακού στοιχείου.

2.27 Κέρδη ανά μετοχή

Τα βασικά κέρδη ανά μετοχή υπολογίζονται διαιρώντας τα καθαρά κέρδη μετά από φόρους, με το μέσο σταθμισμένο αριθμό μετοχών κάθε χρήσης.

2.28 Μακροπρόθεσμες Απαιτήσεις / Υποχρεώσεις

Μακροπρόθεσμες απαιτήσεις και υποχρεώσεις, οι οποίες είναι άτοκες ή φέρουν επιτόκιο χαμηλότερο από τα εκάστοτε τρέχοντα επιτόκια της αγοράς, εμφανίζονται στην καθαρή παρούσα αξία τους. Οι διαφορές προεξόφλησης, απεικονίζονται σαν χρηματοοικονομικά έσοδα / έξοδα στα Αποτελέσματα της εκάστοτε χρήσεως στην οποία προκύπτουν.

2.29 Συνδεδεμένα μέρη

Οι συναλλαγές και τα υπόλοιπα με συνδεδεμένα μέρη παρουσιάζονται ξεχωριστά στις οικονομικές καταστάσεις. Αυτά τα συνδεδεμένα μέρη αφορούν βασικά τους κύριους μετόχους (και τα στενά συγγενικά με αυτούς πρόσωπα) και τη διοίκηση μίας επιχείρησης ή/και των θυγατρικών της εταιριών, εταιρείες με κοινό ιδιοκτησιακό καθεστώς και / ή διοίκηση με την επιχείρηση και τις ενοποιούμενες θυγατρικές ή θυγατρικές αυτών των εταιριών.

2.30 Διαχείριση κεφαλαίου

Πολιτική του ομίλου είναι η διατήρηση ισχυρής κεφαλαιακής βάσης, ώστε να υπάρχει εμπιστοσύνη εκ μέρους των επενδυτών και των πιστωτών και να υποστηρίζεται η μελλοντική του ανάπτυξη. Η διοίκηση παρακολουθεί τα ίδια κεφάλαια στο σύνολό τους, με εξαίρεση τα δικαιώματα μειοψηφίας, ώστε η σχέση των ξένων (αφαιρουμένων των καταθέσεων της εταιρίας) με τα ίδια κεφάλαια, να διαμορφώνεται χαμηλότερα από 2 με 2,5 προς 1.

Από τις διατάξεις περί νομοθεσίας των ανωνύμων εταιριών, Ν. 4548/2018, επιβάλλονται περιορισμοί σε σχέση με τα ίδια κεφάλαια που έχουν ως εξής:

Η απόκτηση ιδίων μετοχών, με εξαίρεση την περίπτωση της απόκτησης με σκοπό την διανομή τους στους εργαζομένους, δεν μπορεί να υπερβεί το 10% του καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου και δεν μπορεί να έχει ως αποτέλεσμα την μείωση των ιδίων κεφαλαίων σε ποσό κατώτερο από το ποσό του μετοχικού κεφαλαίου, προσαυξημένου με: α) τα αποθεματικά των οποίων η διανομή απαγορεύεται από τον Νόμο ή το καταστατικό, (β) τα λοιπά πιστωτικά κονδύλια της καθαρής θέσης, τα οποία δεν επιτρέπεται να διανεμηθούν και (γ) τα ποσά των πιστωτικών κονδυλίων της κατάστασης αποτελεσμάτων, που δεν αποτελούν πραγματοποιημένα κέρδη.

Σε περίπτωση που το σύνολο των ιδίων κεφαλαίων της εταιρίας γίνει κατώτερο από το 1/2 του μετοχικού κεφαλαίου, το Διοικητικό Συμβούλιο υποχρεούται να συγκαλέσει την γενική συνέλευση, μέσα σε προθεσμία έξι μηνών από την λήξη της χρήσης, για να αποφασίσει την λύση της εταιρίας ή την υιοθέτηση άλλου μέτρου.

Ετησίως, αφαιρείται το 1/20 τουλάχιστον των καθαρών κερδών, προς σχηματισμό του τακτικού αποθεματικού, το οποίο χρησιμοποιείται αποκλειστικά προς εξίσωση, προ πάσης διανομής μερίσματος, του τυχόν χρεωστικού υπολοίπου της κατάστασης αποτελεσμάτων. Ο σχηματισμός του αποθεματικού αυτού καθίσταται προαιρετικός, όταν το ύψος του φθάσει το 1/3 τουλάχιστον του μετοχικού κεφαλαίου.

Η καταβολή ετησίου μερίσματος στους μετόχους σε μετρητά και σε ποσοστό 35% τουλάχιστον των καθαρών κερδών, μετά την αφαίρεση της κράτησης για σχηματισμό του τακτικού αποθεματικού και των λοιπών πιστωτικών κονδυλίων της κατάστασης αποτελεσμάτων, που δεν προέρχονται από πραγματοποιημένα κέρδη, είναι υποχρεωτική. Μη διανομή του ελάχιστου μερίσματος επιτρέπεται, αν έτσι αποφασισθεί από την Γενική Συνέλευση των μετόχων με αυξημένη απαρτία και με πλειοψηφία τουλάχιστον 80% του εκπροσωπούμενου στη συνέλευση κεφαλαίου.

Με απόφαση της γενικής συνέλευσης που λαμβάνεται με αυξημένη απαρτία και πλειοψηφία είναι δυνατόν τα κέρδη που είναι διανεμητέα ως ελάχιστο μέρος να κεφαλαιοποιηθούν και να διανεμηθούν σε όλους τους μετόχους με μορφή μετοχών, υπολογιζόμενων στην ονομαστική τους αξία.

3. Διαχείριση χρηματοοικονομικού κινδύνου

Κίνδυνοι και αβεβαιότητες

Σύμφωνα με την Πράξη Νομοθετικού Περιεχομένου (ΦΕΚ 65 Α/28-06-2015) το ελληνικό τραπεζικό σύστημα τέθηκε σε υποχρεωτική αργία ενώ επιβλήθηκαν περιορισμοί στην ελεύθερη κίνηση κεφαλαίων τόσο στο εσωτερικό της χώρας όσο και προς το εξωτερικό. Ειδικότερα, επιβλήθηκαν ειδικές διαδικασίες έγκρισης πληρωμών προμηθευτών εξωτερικού δημιουργώντας έτσι σημαντικές καθυστερήσεις στην διεκπεραίωσή τους, ενώ τα αποτελέσματα των εταιριών επιβαρύνθηκαν με επιπρόσθετα λειτουργικά και διαχειριστικά κόστη.

Στο ως άνω πλαίσιο, ο Όμιλος ΕΛΑΣΤΡΟΝ, βασιζόμενος τόσο στις μακροχρόνιες σχέσεις με σημαντικούς προμηθευτές εξωτερικού όσο και στην διασπορά της ρευστότητας του στην Ελλάδα και στο εξωτερικό, κατάφερε να διατηρήσει συνεχή ροή προμηθειών Α υλών εξασφαλίζοντας έτσι την απρόσκοπτη λειτουργία του υπό συνθήκες αγοράς ιδιαίτερως αρνητικές. Θα πρέπει ωστόσο να τονιστεί ότι με την πάροδο του χρόνου, το νομικό πλαίσιο των κεφαλαιακών ελέγχων έχει βελτιωθεί σημαντικά σε σημείο που σήμερα να εκτιμάται ότι δεν επηρεάζει ουσιωδώς την συνήθη λειτουργία της Εταιρίας και του Ομίλου.

Στα πλαίσια της συνήθους δραστηριότητας του ο Όμιλος εκτίθεται στους παρακάτω χρηματοοικονομικούς κινδύνους :

- Πιστωτικός κίνδυνος
- Κίνδυνος ρευστότητας
- Κίνδυνος αγοράς

Η πολιτική διαχείρισης κινδύνων του Ομίλου εστιάζει στη μεταβλητότητα των χρηματαγορών με στόχο την ελαχιστοποίηση των παραγόντων που μπορεί να επιδράσουν αρνητικά στη χρηματοοικονομική του απόδοση.

Η πολιτική διαχείρισης κινδύνου εφαρμόζεται προκειμένου να αναγνωρίζονται και να αναλύονται οι κίνδυνοι που αντιμετωπίζει ο Όμιλος, να τίθενται όρια ανάληψης κινδύνου και να εφαρμόζονται έλεγχοι ως προς αυτά. Τα συστήματα και οι πολιτικές που εφαρμόζονται επανεξετάζονται περιοδικά ώστε να ενσωματώνουν τις αλλαγές που παρατηρούνται στις συνθήκες της αγοράς και στις δραστηριότητες του Ομίλου.

Η διαχείριση των κινδύνων γίνεται από την Οικονομική Διεύθυνση της Εταιρίας, σε συνεργασία με τα υπόλοιπα τμήματα του Ομίλου και σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές και εγκρίσεις του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρίας.

Ο έλεγχος της τήρησης των πολιτικών και των διαδικασιών διαχείρισης κινδύνου γίνεται από το τμήμα Εσωτερικού Ελέγχου, το οποίο πραγματοποιεί τακτικούς και έκτακτους ελέγχους σχετικά με την εφαρμογή των διαδικασιών, τα πορίσματα των οποίων γνωστοποιούνται στο Διοικητικό Συμβούλιο.

1) Πιστωτικός κίνδυνος

Λόγω της μεγάλης διασποράς του πελατολογίου (κανένας πελάτης δεν ξεπερνά το 5 % των συνολικών πωλήσεων), ο όμιλος δεν έχει σημαντική συγκέντρωση πιστωτικού κινδύνου. Βάσει της πιστωτικής πολιτικής που έχει εγκρίνει το Διοικητικό Συμβούλιο των εταιριών του ομίλου, κάθε νέος πελάτης εξετάζεται σε ατομική βάση για την πιστοληπτική του ικανότητα πριν του προταθούν οι συνήθεις όροι πληρωμών. Για κάθε πελάτη έχουν οριστεί πιστωτικά όρια, τα οποία επανεξετάζονται ανάλογα με τις τρέχουσες συνθήκες και αν απαιτηθεί αναπροσαρμόζονται οι όροι πωλήσεων και εισπράξεων. Τα πιστωτικά όρια των πελατών κατά κανόνα καθορίζονται με βάση τα χορηγούμενα ασφαλιστικά όρια που λαμβάνονται για αυτούς από τις ασφαλιστικές εταιρίες. Κατά την παρακολούθηση του πιστωτικού κινδύνου των πελατών, οι πελάτες ομαδοποιούνται ανάλογα με τα πιστωτικά χαρακτηριστικά τους, τα χαρακτηριστικά ενηλικίωσης των απαιτήσεων τους και τα τυχόν προηγούμενα προβλήματα εισπραξιμότητας που έχουν επιδείξει. Οι απαιτήσεις από πελάτες περιλαμβάνουν κυρίως απαιτήσεις πωλήσεων χονδρικής.

Οι πελάτες που χαρακτηρίζονται ως «υψηλού ρίσκου» τοποθετούνται σε ειδική κατάσταση πελατών και μελλοντικές πωλήσεις πρέπει να προεισπράττονται και να εγκρίνονται από το Διοικητικό Συμβούλιο. Ταυτόχρονα διενεργείται πρόβλεψη απομείωσης που αντιπροσωπεύει την εκτίμηση για ζημίες σε σχέση με τους πελάτες και τις λοιπές απαιτήσεις. Η πρόβλεψη αυτή αποτελείται κυρίως από ζημίες

απομείωσης συγκεκριμένων απαιτήσεων που εκτιμώνται βάσει των δεδομένων συνθηκών ότι θα πραγματοποιηθούν αλλά δεν έχουν ακόμα οριστικοποιηθεί.

Το ποσό της ζημιάς απομείωσης είναι η διαφορά μεταξύ της λογιστικής αξίας των απαιτήσεων και της παρούσας αξίας των εκτιμώμενων μελλοντικών ταμειακών ροών, προεξοφλούμενων με το εκάστοτε πραγματικό επιτόκιο. Το ποσό της ζημιάς απομείωσης καταχωρείται ως έξοδο στα αποτελέσματα. Απαιτήσεις που εκτιμώνται ως ανεπίδεκτες εισπράξεως διαγράφονται.

Βάσει των ασφαλιστήριων συμβολαίων που διαθέτει ο Όμιλος, ο πιστωτικός κίνδυνος περιορίζεται στο 20% του συνόλου των απαιτήσεων από πελάτες. Το περιθώριο αυτό του κινδύνου περιορίζεται ακόμη περισσότερο καθώς όπου αυτό κρίνεται απαραίτητο ζητούνται επιπλέον εμπράγματα ή λοιπές εξασφαλίσεις (π.χ εγγυητικές επιστολές).

Ενηλικίωση εμπορικών απαιτήσεων	Όμιλος	Εταιρία
Έως 30 ημέρες	1.677.336,14	1.766.117,66
31 έως 90 ημέρες	8.309.224,52	8.309.223,55
91 έως 180 ημέρες	7.010.375,93	6.172.000,00
180 ημέρες και άνω	4.275.047,02	4.526.452,45
Ενδοομιλικές συναλλαγές	(340.187,26)	0,00
Σύνολο	20.931.796,35	20.773.793,66
Προβλέψεις επισφαλών απαιτήσεων	(3.218.980,72)	(3.046.630,50)
Σύνολο	17.712.815,63	17.727.163,16

2) Κίνδυνος ρευστότητας

Ο κίνδυνος ρευστότητας συνίσταται στον κίνδυνο αδυναμίας αποπληρωμής των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων κατά την λήξη τους. Η προσέγγιση που υιοθετεί ο Όμιλος για τη διαχείριση της ρευστότητας είναι η διασφάλιση των απαραίτητων χρηματικών διαθεσίμων καθώς και επαρκών πιστωτικών ορίων από τις συνεργαζόμενες τράπεζες, έτσι ώστε να εξασφαλίζεται η αναγκαία ρευστότητα για την εκπλήρωση των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων, κάτω από συνήθεις αλλά και δυσμενείς συνθήκες, χωρίς να υφίστανται μη αποδεκτές ζημιές ή να διακινδυνεύεται η φήμη του Ομίλου. Για την ελαχιστοποίηση των κινδύνων ρευστότητας η οικονομική διεύθυνση του Ομίλου διενεργεί κατά τη σύνταξη του ετήσιου προϋπολογισμού ετήσια πρόβλεψη ταμειακών ροών, καθώς και μηνιαία κυλιόμενη πρόβλεψη τριών μηνών έτσι ώστε να εξασφαλίζεται η επάρκεια των αναγκαίων χρηματικών διαθεσίμων για την κάλυψη των λειτουργικών αναγκών και των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων. Η πολιτική αυτή δε λαμβάνει υπόψη της τη σχετική επίδραση από ακραίες συνθήκες που δεν μπορούν να προβλεφθούν. Για τον λόγο αυτό, η διοίκηση του ομίλου, αξιολογώντας τις εκάστοτε συνθήκες της αγοράς, επιλέγει την διακράτηση ορισμένου ύψους χρηματικών διαθεσίμων ασφαλείας με στόχο την αντιμετώπιση έκτακτων και ακραίων συνθηκών.

Επισημαίνεται ότι για το σύνολο των δανειακών υποχρεώσεων του Ομίλου δεν υφίσταται καμία εμπράγματη εξασφάλιση προς τις τράπεζες, γεγονός που καταδεικνύει την υψηλή πιστοληπτική του ικανότητα.

Ο παρακάτω πίνακας αναλύει τις υποχρεώσεις της εταιρίας και του ομίλου με βάση την υπολειπομένη διάρκεια τους κατά την 31.12.2018.

Όμιλος	1 έως 6 μήνες	6 έως 12 μήνες	1 έτος & άνω	Σύνολο
Δανεισμός	13.291.913,10	1.540.000,00	28.210.000,00	43.041.913,10
Προμηθευτές & λοιπές υποχρεώσεις	7.258.524,74	285.913,74	4.250.955,60	11.795.394,08
Επιχορηγήσεις (έσοδα επομένων χρήσεων)	0,00	0,00	3.960.555,07	3.960.555,07
Σύνολο	20.550.437,84	1.825.913,74	36.421.510,67	58.797.862,25

Εταιρία	1 έως 6 μήνες	6 έως 12 μήνες	1 έτος & άνω	Σύνολο
Δανεισμός	12.206.000,01	1.540.000,00	28.210.000,00	41.956.000,01
Προμηθευτές & λοιπές υποχρεώσεις	7.000.785,42	285.913,75	3.270.012,20	10.556.711,37
Επιχορηγήσεις (έσοδα επομένων χρήσεων)	0,00	0,00	2.935.668,95	2.935.668,95
Σύνολο	19.206.785,43	1.825.913,75	34.415.681,15	55.448.380,33

Εντός της χρήσης του 2019 αναχρηματοδοτήθηκε βραχυπρόθεσμο μέρος μακροπρόθεσμου τραπεζικού δανεισμού ύψους 6 εκ. € με νέα ημερομηνία λήξης την 31.12.2020. Στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης της εταιρίας και του ομίλου το ποσό αυτό απεικονίζεται στις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις.

3) Κίνδυνος αγοράς

Ο κίνδυνος αγοράς συνίσταται στις μεταβολές των τιμών προμήθειας των πρώτων υλών, στις μεταβολές των συναλλαγματικών ισοτιμιών, καθώς και στις μεταβολές των επιτοκίων δανεισμού, κίνδυνοι οι οποίοι δύναται να επηρεάσουν τα αποτελέσματα του ομίλου. Ο σκοπός της διαχείρισης κινδύνου από τις συνθήκες της αγοράς είναι ο έλεγχος και η οριοθέτηση της έκθεσης του ομίλου στους κινδύνους αυτούς στο πλαίσιο αποδεκτών ορίων, με παράλληλη βελτιστοποίηση των αποδόσεων.

➤ Κίνδυνος Διακύμανσης Τιμών Πρώτων Υλών Μετάλλου (σίδηρος, χάλυβας κλπ)

Ο όμιλος πραγματοποιεί τις αγορές του κατά κύριο λόγο από τη διεθνή αγορά χάλυβα σύμφωνα με τους συνήθεις όρους της αγοράς. Κάθε μεταβολή στις τιμές αγοράς των πρώτων υλών αφομοιώνεται στις τιμές πώλησης με αποτέλεσμα σε περιόδους μεγάλων διακυμάνσεων των τιμών των πρώτων υλών στην παγκόσμια αγορά να μεταβάλλεται το περιθώριο κέρδους του ομίλου. Αναλυτικότερα σε περιόδους όπου οι τιμές ακολουθούν αυξητική τάση τα περιθώρια κέρδους βελτιώνονται καθώς η αυξητική τάση μεταφέρεται και στις τιμές πώλησης. Αντίστοιχα, όταν οι τιμές των πρώτων υλών ακολουθούν πτωτική τάση τα περιθώρια κέρδους μειώνονται.

Ο όμιλος δεν καλύπτει με πράξεις αντιστάθμισης κινδύνου (hedging) το βασικό απόθεμα λειτουργίας του με αποτέλεσμα τυχόν αυξομείωση των τιμών μετάλλων να μπορεί να επηρεάσει αντίστοιχα τα αποτελέσματά του μέσω υποτίμησης ή υπερίμησης των αποθεμάτων.

➤ Συναλλαγματικός κίνδυνος

Ο όμιλος είναι εκτεθειμένος σε συναλλαγματικό κίνδυνο από τις αγορές αποθεμάτων που πραγματοποιεί σε \$ (δολάρια ΗΠΑ), από τις καταθέσεις σε \$ (δολάρια ΗΠΑ), καθώς και από την λειτουργία της κοινοπραξίας BALKAN IRON GROUP SRL με έδρα στην Ρουμανία της οποίας το λειτουργικό νόμισμα είναι το RON.

Ο δανεισμός του ομίλου είναι στο σύνολο του σε ευρώ ενώ δεν υπάρχουν απαιτήσεις σε ξένο νόμισμα.

Για να περιοριστεί ο συναλλαγματικός κίνδυνος από τις αγορές αποθεμάτων πραγματοποιούνται προαγορές συναλλάγματος. Για το σύνολο των υποχρεώσεων σε ξένο νόμισμα την 31.12.2018, έχουν πραγματοποιηθεί ισόποσες προαγορές συναλλάγματος και κατά συνέπεια δεν υφίσταται συναλλαγματικός κίνδυνος από τη μεταβολή της ισοτιμίας του δολαρίου.

Μια ενίσχυση κατά 10% του EURO έναντι του US \$ και του EURO έναντι του RON στις 31 Δεκεμβρίου θα μετέβαλε την καθαρή θέση και τα αποτελέσματα με ποσά ασήμαντα για την εταιρεία.

➤ Κίνδυνος επιτοκίων

Ο κίνδυνος επιτοκίων προκύπτει κυρίως από μακροπρόθεσμο και βραχυπρόθεσμο τραπεζικό δανεισμό σε € με κυμαινόμενο επιτόκιο euribor.

Ο όμιλος χρηματοδοτεί τις επενδύσεις του καθώς και τις ανάγκες του σε κεφάλαια κίνησης μέσω ιδίων κεφαλαίων, βραχυπρόθεσμου τραπεζικού δανεισμού, μακροπρόθεσμων και ομολογιακών δανείων, με αποτέλεσμα να επιβαρύνει τα αποτελέσματά του με χρεωστικούς τόκους. Αυξητικές τάσεις στα επιτόκια

Θα έχουν αρνητική επίπτωση στα αποτελέσματα καθώς θα επιβαρύνονται με επιπλέον κόστος δανεισμού.

Η επίπτωση στα Αποτελέσματα και στα Ίδια Κεφάλαια του ομίλου και της εταιρίας αν τα επιτόκια (Euribor) ήταν κατά μέσο όρο κατά 1 % υψηλότερα / χαμηλότερα κατά τη διάρκεια του 2018 θα ήταν η εξής:

Ποσά σε εκ. €	Δάνεια 31.12.2018	Επίδραση στα αποτελέσματα προ φόρων (+ / -)
Όμιλος	43,0	0,4
Εταιρία	42,0	0,4

Αυτό θα συνέβαινε λόγω του υψηλότερου / χαμηλότερου χρηματοοικονομικού κόστους για τραπεζικό δανεισμό με κυμαινόμενο επιτόκιο σε €.

Μικρότερη είναι η επίδραση των εσόδων από τόκους προθεσμιακών καταθέσεων σε €.

Η επίπτωση στα Αποτελέσματα και στα Ίδια Κεφάλαια του ομίλου και της εταιρίας αν τα επιτόκια προθεσμιακών καταθέσεων ήταν κατά μέσο όρο κατά 1 % υψηλότερα / χαμηλότερα κατά τη διάρκεια του 2018:

Ποσά σε εκ. €	Καταθέσεις όψεως & προθεσμίας 31.12.2018	Επίδραση στα αποτελέσματα προ φόρων (+ / -)
Όμιλος	3,8	0,04
Εταιρία	3,5	0,03

Αυτό θα συνέβαινε λόγω του υψηλότερου / χαμηλότερου χρηματοοικονομικού εσόδου από προθεσμιακές καταθέσεις.

➤ Κίνδυνος κεφαλαίου

Στόχος της διοίκησης σε σχέση με τη διαχείριση κεφαλαίου είναι να διασφαλίσει τη δυνατότητα απρόσκοπτης λειτουργία του με σκοπό να παρέχονται ικανοποιητικές αποδόσεις στους μετόχους και να διατηρείται κατά το δυνατόν η ιδανική κατανομή κεφαλαίου μειώνοντας κατ' αυτόν τον τρόπο το κόστος κεφαλαίου. Για το λόγο αυτό, η διοίκηση, δύναται να αναπροσαρμόζει ανάλογα με τις συνθήκες τη μερισματική απόδοση, να προβαίνει σε αύξησεις κεφαλαίου με μετρητά ή να εκποιεί περιουσιακά στοιχεία ώστε να μειωθεί το χρέος.

Στοιχεία Εταιρίας	31.12.2018	31.12.2017
Σύνολο δανεισμού	41.956.000,01	37.133.158,05
Μείον: χρηματικά διαθέσιμα	3.522.383,90	5.410.747,70
Καθαρός δανεισμός	38.433.616,11	31.722.410,35
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων	66.479.203,07	69.248.172,69
EBITDA	1.754.324,14	5.153.241,37
Ίδια κεφ. / Καθαρός δανεισμός	1,73	2,18
Καθαρός δανεισμός / EBITDA	21,91	6,16

Στοιχεία Ομίλου	31.12.2018	31.12.2017
Σύνολο δανεισμού	43.041.913,10	45.255.386,57
Μείον: χρηματικά διαθέσιμα	3.770.665,02	5.930.121,94
Καθαρός δανεισμός	39.271.248,08	39.325.264,63
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων	66.375.523,44	67.648.703,51
EBITDA	3.595.814,94	9.404.350,92
Ίδια κεφ. / Καθαρός δανεισμός	1,69	1,72
Καθαρός δανεισμός / EBITDA	10,92	4,18

Ετήσια Οικονομική Έκθεση της 31.12.2018

4. *Εύλογη αξία χρηματοοικονομικών στοιχείων*

Δεν υφίσταται διαφορά μεταξύ των εύλογων αξιών και των αντίστοιχων λογιστικών των χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού και παθητικού, δηλαδή των εμπορικών και λοιπών απαιτήσεων, των ταμειακών διαθεσίμων, των προμηθευτών και λοιπών υποχρεώσεων, των παράγωγων χρηματοοικονομικών μέσων και των δανείων.

Εύλογη αξία ενός χρηματοοικονομικού στοιχείου είναι το ποσό που εισπράττεται από την πώληση ενός περιουσιακού στοιχείου ή πληρώνεται για τον διακανονισμό μιας υποχρέωσης σε μια συναλλαγή υπό κανονικές συνθήκες μεταξύ δυο εμπορικά συναλλασσομένων κατά την ημερομηνία αποτίμησής της. Η εύλογη αξία των χρηματοοικονομικών στοιχείων στις 31.12.2018 βασίστηκε στην καλύτερη δυνατή εκτίμηση από πλευράς Διοίκησης της εταιρείας.

Τα επίπεδα ιεράρχησης της εύλογης αξίας είναι τα ακόλουθα:

- α) επίσημες χρηματιστηριακές τιμές (άνευ προσαρμογής) σε αγορές με σημαντικό όγκο συναλλαγών για όμοια περιουσιακά στοιχεία ή υποχρεώσεις (Επίπεδο 1),
- β) εισροές πλην των χρηματιστηριακών τιμών που περιλαμβάνονται στο Επίπεδο 1, οι οποίες μπορούν να παρατηρηθούν για το περιουσιακό στοιχείο ή την υποχρέωση, είτε άμεσα (π.χ. τιμές) είτε έμμεσα (δηλαδή ως παράγωγο των τιμών) (Επίπεδο 2), και
- γ) εισροές για το περιουσιακό στοιχείο ή την υποχρέωση που δεν βασίζονται σε παρατηρήσιμα δεδομένα της αγοράς (μη παρατηρήσιμες εισροές) (Επίπεδο 3).

Το επίπεδο στην κλίμακα ιεράρχησης της εύλογης αξίας, εντός της οποίας ταξινομείται εξ ολοκλήρου η επιμέτρηση της εύλογης αξίας, καθορίζεται βάσει της εισροής του χαμηλότερου επιπέδου που θεωρείται σημαντική για την επιμέτρηση ολόκληρης της εύλογης αξίας.

Οι μέθοδοι και παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν για την εκτίμηση της εύλογης αξίας έχουν ως εξής: Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα, εμπορικές και λοιπές απαιτήσεις, προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις: Η λογιστική αξία είναι πολύ κοντά με την εύλογη επειδή η λήξη αυτών των χρηματοοικονομικών στοιχείων είναι βραχυπρόθεσμη και επειδή δεν υπάρχει συναλλαγματικός κίνδυνος που να επηρεάζει την εύλογη αξία.

Δάνεια: Η λογιστική αξία είναι ίδια με την εύλογη επειδή τα δάνεια αυτά είναι σε τοπικό νόμισμα και έντοκα με κυμαινόμενο επιτόκιο euribor.

5. *Σημαντικές λογιστικές εκτιμήσεις και κρίσεις της διοίκησης*

Η διοίκηση του ομίλου προβαίνει σε εκτιμήσεις και παραδοχές σχετικά με την εξέλιξη των μελλοντικών γεγονότων. Οι εκτιμήσεις και παραδοχές που ενέχουν σημαντικό κίνδυνο να προκαλέσουν ουσιώδεις προσαρμογές στις λογιστικές αξίες των περιουσιακών στοιχείων και των υποχρεώσεων στους επόμενους 12 μήνες έχουν ως εξής:

Ανέλεγκτες φορολογικά χρήσεις

Κατ' εφαρμογή σχετικών φορολογικών διατάξεων: α) της παρ. 1 του άρθρου 84 του ν. 2238/1994 (ανέλεγκτες υποθέσεις φορολογίας εισοδήματος), β) της παρ. 1 του άρθρου 57 του ν. 2859/2000 (ανέλεγκτες υποθέσεις Φ.Π.Α. και γ) της παρ. 5 του άρθρου 9 του ν. 2523/1997 (επιβολή προστίμων για υποθέσεις φορολογίας εισοδήματος), το δικαίωμα του Δημοσίου για την επιβολή του φόρου για τις χρήσεις μέχρι και το 2011 έχει παραγραφεί μέχρι την 31/12/2017, με την επιφύλαξη ειδικών ή εξαιρετικών διατάξεων που τυχόν προβλέπουν μεγαλύτερη προθεσμία παραγραφής και υπό τις προϋποθέσεις που αυτές ορίζουν.

Πέραν αυτών, κατά πάγια νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας και των διοικητικών δικαστηρίων, ελλείψει υφισταμένης στον Κώδικα Νόμων περί Τελών Χαρτοσήμου διατάξεως περί παραγραφής, η σχετική αξίωση του Δημοσίου για την επιβολή τελών χαρτοσήμου υπόκειται στην κατά το άρθρο 249 του Αστικού Κώδικα εικοσαετή παραγραφή.

Για τις χρήσεις 2012 έως και 2017 η ΕΛΑΣΤΡΟΝ Α.Ε.Β.Ε., η ΜΕΤΑΛ-ΠΡΟ Α.Ε. και η απορροφηθείσα εταιρεία CORUS ΚΑΛΠΙΝΗΣ-ΣΙΜΟΣ Α.Β.Ε.Ε.(έως 2016) έχουν υπαχθεί στο φορολογικό έλεγχο των Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών, σύμφωνα με το καθεστώς που προβλεπόταν από τις διατάξεις της παρ. 5 του άρθρου 82 του Ν 2238/1994 (χρήσεις 2012 και 2013) και από τις διατάξεις του άρθρου 65Α του Ν. 4174/2013 (χρήσεις 2014 έως 2017) όπως ισχύει και εκδόθηκαν Εκθέσεις Φορολογικής

Συμμόρφωσης. Από το 2014 και οι λοιπές εταιρείες του Ομίλου έχουν υπαχθεί στο φορολογικό έλεγχο των Ορκωτών ελεγκτών Λογιστών όπως προβλέπεται από τις διατάξεις του άρθρου 65Α του Ν. 4174/2013, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 56 του Ν. 4410/2016. Για τις εταιρείες και τις χρήσεις οι οποίες δεν υπήχθησαν στον φορολογικό έλεγχο των Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών και παραμένουν φορολογικά ανέλεγκτες, από τις αρμόδιες φορολογικές αρχές, η εκτίμησή μας είναι ότι οι φόροι που ενδεχομένως προκύψουν δεν θα ασκήσουν ουσιώδη επίδραση στις οικονομικές καταστάσεις και δεν συντρέχει λόγος διενέργειας πρόβλεψης.

Για τη χρήση 2018 η ΕΛΑΣΤΡΟΝ Α.Ε.Β.Ε. και οι λοιπές εταιρείες του Ομίλου έχουν υπαχθεί στο φορολογικό έλεγχο των Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών, όπως προβλέπεται από τις διατάξεις του άρθρου 65α Ν. 4174/2013. Ο έλεγχος αυτός βρίσκεται σε εξέλιξη και τα σχετικά φορολογικά πιστοποιητικά προβλέπεται να χορηγηθούν μετά τη δημοσίευση των οικονομικών καταστάσεων χρήσης 2018. Αν μέχρι την ολοκλήρωση του φορολογικού ελέγχου προκύψουν πρόσθετες φορολογικές υποχρεώσεις εκτιμούμε ότι αυτές δεν θα ασκήσουν ουσιώδη επίδραση στις οικονομικές καταστάσεις της εταιρείας και του Ομίλου.

6. Ανάλυση των ενσώματων πάγιων περιουσιακών στοιχείων

Τα πάγια περιουσιακά στοιχεία του Ομίλου αναλύονται ως εξής:

ΚΙΝΗΣΗ ΠΑΓΙΩΝ	Οικόπεδα & κτίρια	Μεταφορικά Μέσα & Μη. Εξοπλισμός	Έπιπλα & λοιπός εξοπλισμός	Ακινήτ. Υπό εκτέλεση	Άυλα περιουσιακά στοιχεία	Επενδύσεις Σε ακίνητα & πάγια προς πώληση	Σύνολο
Λογιστική αξία κτήσεως	41.221.751,19	48.988.501,71	1.513.373,67	1.208.623,97	615.989,72	4.842.627,67	98.390.867,93
Σωρευμένη απόσβεση και απομείωση αξίας	-9.933.128,90	-21.060.949,23	-1.228.113,21	0,00	-520.493,70	-1.659.005,52	-34.401.690,56
Αναπόσβ. Λογ/κή αξία 31.12.17	31.288.622,29	27.927.552,48	285.260,46	1.208.623,97	95.496,02	3.183.622,15	63.989.177,37
Λογιστική αξία κτήσεως	42.923.669,65	48.236.682,39	1.496.213,21	1.079.812,21	615.989,72	4.842.627,67	99.194.994,85
Σωρευμένη απόσβεση και απομείωση αξίας	-11.081.872,96	-20.979.987,60	-1.250.709,87	0,00	-537.826,75	-1.764.136,69	-35.614.533,87
Αναπόσβ. Λογ/κή αξία 31.12.18	31.841.796,69	27.256.694,79	245.503,34	1.079.812,21	78.162,97	3.078.490,98	63.580.460,98

ΚΙΝΗΣΗ ΠΑΓΙΩΝ	Οικόπεδα & κτίρια	Μεταφορικά Μέσα & Μη. Εξοπλισμός	Έπιπλα & λοιπός εξοπλισμός	Ακινήτ. Υπό εκτέλεση	Άυλα περιουσιακά στοιχεία	Επενδύσεις σε ακίνητα & πάγια προς πώληση	Σύνολο
Αναπόσβ. Λογ/κή αξία 31.12.16	24.471.535,67	25.712.353,27	301.262,26	687.411,02	117.686,74	3.288.753,33	54.579.002,29
Προσθήκες	0,00	1.998.568,39	47.965,93	878.531,57	0,00	0,00	2.925.065,89
Αποσβέσεις	-747.116,99	-1.818.658,18	-81.569,28	0,00	-17.395,08	-105.131,18	-2.769.870,71
Πωλήσεις / διαγραφές	0,00	-40.470,65	-59.547,11	0,00	0,00	0,00	-100.017,76
Αποσβέσεις πωληθέντων / διαγραφέντων	0,00	14.756,64	59.546,99	0,00	0,00	0,00	74.303,63
Αλλαγή μεθόδου ενοποίησης	7.564.203,61	2.061.003,01	17.601,67	-357.318,62	-4.795,64	0,00	9.280.694,03
Αναπόσβ. Λογ/κή αξία 31.12.17	31.288.622,29	27.927.552,48	285.260,46	1.208.623,97	95.496,02	3.183.622,15	63.989.177,37
Συγχ/ση Αγροτικής & ενοπ. καθ.θέση	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Προσθήκες	1.410.792,10	4.631.383,67	46.604,29	-128.811,76	0,00	0,00	5.959.968,30
Αποσβέσεις	-857.617,70	-1.920.733,09	-85.276,22	0,00	-17.333,05	-105.131,17	-2.986.091,23
Πωλήσεις – διαγραφές	0,00	-5.517.026,55	-66.692,95	0,00	0,00	0,00	-5.583.719,50
Αποσβέσεις πωληθέντων-διαγραφ.	0,00	2.135.518,28	65.607,76	0,00	0,00	0,00	2.201.126,04
Αναπόσβ. Λογ/κή αξία 31.12.2018	31.841.796,69	27.256.694,79	245.503,34	1.079.812,21	78.162,97	3.078.490,98	63.580.460,98

Τα πάγια περιουσιακά στοιχεία της **Εταιρίας** αναλύονται ως εξής:

ΚΙΝΗΣΗ ΠΑΓΙΩΝ	Οικόπεδα & κτίρια	Μετρικά Μέσα & Μηχ. Εξοπλισμός	Έπιπλα & λοιπός εξοπλισμός	Ακινήτ. Υπό εκτέλεση	Άυλα περιουσιακά στοιχεία	Επενδύσεις σε ακίνητα & πάγια προς πώληση	Σύνολο
Λογιστική αξία κτήσεως	28.638.288,82	36.340.618,53	1.261.805,32	1.208.623,97	484.749,56	4.842.627,67	72.776.713,87
Σωρευμένη απόσβεση και απομείωση αξίας	-7.384.384,26	-17.134.128,70	-981.276,14	0,00	-389.253,67	-1.659.005,52	-27.548.048,29
Αναπόσβ. Λογ/κή αξία 31.12.17	21.253.904,56	19.206.489,83	280.529,18	1.208.623,97	95.495,89	3.183.622,15	45.228.665,58
Λογιστική αξία κτήσεως	30.049.080,92	40.768.323,94	1.271.248,07	1.079.812,21	484.749,56	4.842.627,67	78.495.842,37
Σωρευμένη απόσβεση και απομείωση αξίας	-7.954.679,62	-18.440.116,35	-1.026.626,99	0,00	-406.586,72	-1.764.136,69	-29.592.146,37
Αναπόσβ. Λογ/κή αξία 31.12.18	22.094.401,30	22.328.207,59	244.621,08	1.079.812,21	78.162,84	3.078.490,98	48.903.696,00

ΚΙΝΗΣΗ ΠΑΓΙΩΝ	Οικόπεδα & κτίρια	Μεταφορικά Μέσα & Μηχ. Εξοπλισμός	Έπιπλα & λοιπός εξοπλισμός	Ακινήτ. Υπό εκτέλεση	Άυλα περιουσιακά στοιχεία	Επενδύσεις Σε ακίνητα & πάγια προς πώληση	Σύνολο
Λογιστική αξία κτήσεως 1.1.2017	21.842.134,08	18.593.008,21	280.244,03	330.092,40	112.828,94	3.288.753,33	44.447.060,99
Απορρόφηση συνδεδεμένης 30.06.16	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Προσθήκες	0,00	1.998.568,39	76.957,63	878.531,57	0,00	0,00	2.954.057,59
Αποσβέσεις	-588.229,52	-1.361.099,53	-76.672,48	0,00	-17.333,05	-105.131,18	-2.148.465,76
Πωλήσεις – διαγραφές	0,00	-33.470,55	0,00	0,00	0,00	0,00	-33.470,55
Αποσβέσεις πωληθέντων-διαγραφ.	0,00	9.483,31	0,00	0,00	0,00	0,00	9.483,31
Αναπόσβ. Λογ/κή αξία 31.12.2017	21.253.904,56	19.206.489,83	280.529,18	1.208.623,97	95.495,89	3.183.622,15	45.228.665,58
Προσθήκες	1.410.792,10	4.627.243,17	44.221,29	-128.811,76	0,00	0,00	5.953.444,80
Αποσβέσεις	-570.295,36	-1.429.268,08	-80.129,34	0,00	-17.333,05	-105.131,17	-2.202.157,00
Πωλήσεις – διαγραφές	0,00	-199.537,76	-34.778,54	0,00	0,00	0,00	-234.316,30
Αποσβέσεις πωληθέντων-διαγραφ.	0,00	123.280,43	34.778,49	0,00	0,00	0,00	158.058,92
Αναπόσβ. Λογ/κή αξία 31.12.2018	22.094.401,30	22.328.207,59	244.621,08	1.079.812,21	78.162,84	3.078.490,98	48.903.696,00

Δεν υφίστανται εμπράγματα βάρη ή άλλου τύπου δεσμεύσεις επί των παγίων περιουσιακών στοιχείων της Εταιρείας και των εταιρειών του Ομίλου. Τα άυλα περιουσιακά στοιχεία περιλαμβάνουν κατά κύριο λόγο λογισμικά προγράμματα και άδειες χρήσης λογισμικών προγραμμάτων.

7. Επενδύσεις σε ακίνητα

	ΕΤΑΙΡΙΑ & ΟΜΙΛΟΣ	
	31.12.2018	31.12.2017
Ακίνητο οδού Παλάσκα 1 Σκαραμαγκάς	4.813.153,99	4.813.153,99
Διαμέρισμα Φιλιππιάδος	29.473,68	29.473,68
Σύνολο αξίας	4.842.627,67	4.842.627,67
Αποσβεσθέντα	-1.764.136,69	-1.659.005,52
Αναπόσβεστη αξία	3.078.490,98	3.183.622,15

8. Ανάλυση απαιτήσεων

Οι εμπορικές απαιτήσεις του Ομίλου και της Εταιρείας αναλύονται ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΙΑ	
	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017
Πελάτες	17.494.656,64	13.971.740,13	17.348.582,56	13.554.061,29
Γραμμάτια	2.933,11	2.933,11	0,00	0,00
Μεταχρονολογημένες επιταγές	3.434.206,60	10.898.597,86	3.425.211,10	10.965.831,47
Προβλέψεις επισφαλών απαιτήσεων	(3.218.980,72)	(3.080.467,88)	(3.046.630,50)	(2.916.667,88)
Σύνολο	17.712.815,63	21.792.803,22	17.727.163,16	21.603.224,88

Ο Όμιλος και η Εταιρεία εφαρμόζει την απλοποιημένη προσέγγιση του ΔΠΧΑ 9 για τον υπολογισμό των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών των εμπορικών απαιτήσεων καθ' όλη τη διάρκεια ζωής τους. Σε κάθε ημερομηνία ισολογισμού, ο Όμιλος διενεργεί έλεγχο απομείωσης των απαιτήσεων χρησιμοποιώντας πίνακα με βάσει τον οποίο υπολογίζονται οι αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές ECL. Αναγνωρίζει ένα ποσοστό ζημιών που βασίζεται στην ECL σε όλη τη διάρκεια της ζωής σε κάθε περίοδο αναφοράς. Το ποσοστό αυτό υπολογίζεται βάσει ιστορικών στοιχείων, τρεχουσών συνθηκών της αγοράς καθώς και μελλοντικών εκτιμήσεων στο τέλος της κάθε περιόδου αναφοράς, λαμβάνοντας υπόψη και τους όρους της ασφάλειας πιστώσεων των εμπορικών απαιτήσεων και τυχόν άλλες εξασφαλίσεις (προσημειώσεις σε ιδιοκτησίες οφειλετών, προσωπικές εγγυήσεις και τραπεζικές εγγυητικές επιστολές).

Για την μέτρηση των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών, οι πελάτες έχουν ομαδοποιηθεί με βάση τα πιστωτικά χαρακτηριστικά και την ενηλικίωση τους (ημέρες καθυστέρησης) κατά την ημερομηνία αναφοράς. Πριν γίνει αποδεκτός ένας νέος πελάτης, ο Όμιλος χρησιμοποιεί εξωτερικές πιστωτικές πληροφορίες για να εκτιμήσει την πιστοληπτική ικανότητα και φερεγγυότητα του νέου πελάτη και να ορίσει έτσι το πιστωτικό όριό του. Τα πιστωτικά όρια επανεξετάζονται και εάν κριθεί απαραίτητο, αναθεωρούνται, σε περιοδική βάση.

Οι ακόλουθοι πίνακες απεικονίζουν το προφίλ πιστωτικού κινδύνου των πελατών βάσει του σχετικού πίνακα προβλέψεων του Ομίλου και της Εταιρείας. Καθώς η εμπειρία του Ομίλου σε πιστωτικές ζημιές καταδεικνύει πως η πιστοληπτική συμπεριφορά των πελατών του δεν διαφοροποιείται ανάλογα με τον τομέα δραστηριότητας αυτών, η πρόβλεψη των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών βασίζεται στην ενηλικίωση των απαιτήσεων και δεν διαχωρίζεται σε περαιτέρω επίπεδο.

ΟΜΙΛΟΣ

Υπόλοιπα εμπορικών απαιτήσεων - Χρόνος καθυστέρησης υπολοίπων					
31/12/2018	Ενήμερος	Διάστημα 1 - 90	Διάστημα 91 - 180	Διάστημα 181 και άνω	Σύνολα
Εμπορικές Απαιτήσεις	15.994.199,31	1.082.894,73	110.493,59	3.744.208,72	20.931.796,35
Αναμενόμενο % πιστωτικής Ζημιάς	0,22%	3,77%	12,41%	83,59%	15,38%
Αναμενόμενη πιστωτική ζημιά	34.789,33	40.798,18	13.712,80	3.129.680,41	3.218.980,72
Καθαρό Υπόλοιπο	15.959.409,97	1.042.096,55	96.780,79	614.528,31	17.712.815,63

Υπόλοιπα εμπορικών απαιτήσεων - Χρόνος καθυστέρησης υπολοίπων					
1/1/2018	Ενήμερος	Διάστημα 1 - 90	Διάστημα 91 - 180	Διάστημα 181 και άνω	Σύνολα
Εμπορικές Απαιτήσεις	14.828.804,92	5.189.288,75	419.325,42	4.435.852,01	24.873.271,10
Αναμενόμενο % πιστωτικής Ζημιάς	0,64%	0,69%	11,27%	69,86%	13,17%
Αναμενόμενη πιστωτική ζημιά	95.164,78	35.870,21	47.250,04	3.098.765,99	3.277.051,02
Καθαρό Υπόλοιπο	14.733.640,14	5.153.418,54	372.075,38	1.337.086,02	21.596.220,08

ΕΤΑΙΡΕΙΑ

Υπόλοιπα εμπορικών απαιτήσεων - Χρόνος καθυστέρησης υπολοίπων					
31/12/2018	Ενήμερος	Διάστημα 1 - 90	Διάστημα 91 - 180	Διάστημα 181 και άνω	Σύνολα
Εμπορικές Απαιτήσεις	15.757.957,19	1.082.894,73	110.493,59	3.822.448,15	20.773.793,66
Αναμενόμενο % πιστωτικής Ζημιάς	0,21%	3,77%	12,41%	77,41%	14,67%
Αναμενόμενη πιστωτική ζημιά	33.166,61	40.798,18	13.712,80	2.958.952,91	3.046.630,50
Καθαρό Υπόλοιπο	15.724.790,58	1.042.096,55	96.780,79	863.495,24	17.727.163,16

Υπόλοιπα εμπορικών απαιτήσεων - Χρόνος καθυστέρησης υπολοίπων					
1/1/2018	Ενήμερος	Διάστημα 1 - 90	Διάστημα 91 - 180	Διάστημα 181 και άνω	Σύνολα
Εμπορικές Απαιτήσεις	14.279.442,36	5.189.288,75	418.384,72	4.632.776,93	24.519.892,76
Αναμενόμενο % πιστωτικής Ζημιάς	0,65%	0,69%	11,19%	63,47%	12,71%
Αναμενόμενη πιστωτική ζημιά	92.964,27	35.870,21	46.826,72	2.940.407,75	3.116.068,95
Καθαρό Υπόλοιπο	14.186.478,09	5.153.418,54	371.558,00	1.692.369,18	21.403.823,81

Η κίνηση της πρόβλεψης των επισφαλών εμπορικών απαιτήσεων αναλύεται ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ			ΕΤΑΙΡΙΑ		
	31/12/2018	01.01.2018	31.12.2017	31/12/2018	01.01.2018	31.12.2017
Αρχικό υπόλοιπο	3.277.051,02	3.080.467,88	2.964.186,30	3.116.068,95	2.916.667,88	2.964.186,30
Πρόσθετη πρόβλεψη (αποτελέσματα)	30.609,74	0,00	60.000,00	19.598,60	0,00	60.000,00
Επίδραση από ΔΠΧΑ 9 (στα αποτελέσματα εις νέον 01.01.2018)	0,00	196.583,14	0,00	0,00	199.401,07	0,00
Αλλαγή μεθόδου ενοποίησης	0,00	0,00	163.800,00	0,00	0,00	0,00
Χρησιμοποίηση πρόβλεψης	-88.680,04	0,00	-107.518,42	-89.037,05	0,00	-107.518,42
Σύνολο	3.218.980,72	3.277.051,02	3.080.467,88	3.046.630,50	3.116.068,95	2.916.667,88

Οι αποσβεσθείσες απαιτήσεις παρακολουθούνται σε λογαριασμούς τάξεως και ελέγχεται η δυνατότητα για τυχόν είσπραξη τους.

Οι λοιπές απαιτήσεις του Ομίλου και της Εταιρίας αναλύονται ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΙΑ	
	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017
Απαιτήσεις από προσωπικό	37.688,76	16.890,00	37.563,76	17.052,75
Απαιτήσεις από λοιπούς συνεργάτες - τρίτους	213.681,49	2.803.982,63	212.832,50	988.845,85
Ελληνικό Δημόσιο – απαίτηση φόρου εισοδήματος	40.050,57	37.813,56	40.008,94	35.896,83
Ελληνικό Δημόσιο – απαίτηση λοιπών φόρων	3.429.341,82	2.095.353,49	3.429.341,82	2.199.086,12
Απαιτήσεις από συνδεδεμένες επιχειρήσεις	0,00	0,00	0,00	2.700.810,41
Απαίτηση επιχορηγήσεων	366.312,21	512.837,10	366.312,21	512.837,10
Πρόβλεψη επισφαλειών	(115.901,37)	(122.900,00)	(109.358,38)	(116.000,00)
Σύνολο	3.971.173,48	5.343.976,78	3.976.700,85	6.338.529,06

Η κίνηση της πρόβλεψης των επισφαλών λοιπών απαιτήσεων αναλύεται ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΙΑ	
	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017
Αρχικό υπόλοιπο	122.900,00	116.000,00	116.000,00	116.000,00
Μεταφορά απομείωσης	(6.641,62)	0,00	(6.641,62)	0,00
Αλλαγή μεθόδου ενοποίησης	0,00	6.900,00	0,00	0,00
Μεταφορά σε μακροπρ. & εμπορικές απαιτήσεις	(357,01)	0,00	0,00	0,00
Σύνολο	115.901,37	122.900,00	109.358,38	116.000,00

Οι μακροπρόθεσμες απαιτήσεις του Ομίλου και της Εταιρίας αναλύονται ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΙΑ	
	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017
Δοθείσες εγγυήσεις	52.436,58	55.999,06	38.516,58	42.079,06
Απαιτήσεις από συνδεδεμένες	487.076,55	147.386,26	6.917.874,05	3.543.237,45
Προβλέψεις απομείωσης	(411,23)	0,00	(6.641,62)	0,00
Σύνολο	539.101,90	203.385,32	6.949.749,01	3.585.316,51

Οι δοθείσες εγγυήσεις που εμφανίζονται στις μακροπρόθεσμες απαιτήσεις, είναι εγγυήσεις και απαιτήσεις που πρόκειται να εισπραχθούν σε διάστημα μεγαλύτερο των δώδεκα (12) μηνών από την ημερομηνία σύνταξης του ισολογισμού. Η εύλογη αξία των συγκεκριμένων απαιτήσεων δεν διαφέρει ουσιαστικά από αυτή που εμφανίζεται στις οικονομικές καταστάσεις και υπόκειται σε επανεκτίμηση ετησίως. Οι δοθείσες εγγυήσεις που πρόκειται να εισπραχθούν στην επόμενη χρήση, εμφανίζονται στις λοιπές βραχυπρόθεσμες απαιτήσεις.

9. Ανάλυση αποθεμάτων

Τα αποθέματα του Ομίλου και της Εταιρίας αναλύονται ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΙΑ	
	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017
Εμπορεύματα	24.275.089,60	18.365.609,49	24.275.089,60	18.365.609,49
Απομείωση εμπορευμάτων	0,00	0,00	0,00	0,00
Προϊόντα	5.327.127,68	4.134.726,46	5.327.127,68	4.134.726,46
Παραγγελίες	1.890.746,71	5.822.046,23	1.890.746,71	5.822.046,23
Πρώτες ύλες - Αναλώσιμα	856.744,41	704.514,26	852.932,79	700.702,64
Σύνολο	32.349.708,40	29.026.896,44	32.345.896,78	29.023.084,82

Οι κίνδυνος ζημιάς λόγω απώλειας αποθεμάτων από φυσικές καταστροφές, κλοπές, κλπ είναι ιδιαίτερα χαμηλός λόγω της φύσης των αποθεμάτων. Υπαρκτός είναι μόνο ο κίνδυνος της οικονομικής απομείωσης λόγω της διακύμανσης των τιμών διεθνώς. Η διοίκηση του Ομίλου επανεξετάζει συνεχώς την καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία των αποθεμάτων και σχηματίζει κατάλληλες προβλέψεις έτσι ώστε η αξία τους στις οικονομικές καταστάσεις να ταυτίζεται με την πραγματική.

10. Επενδύσεις

Τα χρεόγραφα περιλαμβάνουν μετοχές σε εταιρίες που διαπραγματεύονται στο Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών και έχουν αποκτηθεί με κύριο σκοπό το κέρδος από βραχυχρόνιες διακυμάνσεις των τιμών τους. Σύμφωνα με τις αρχές του ΔΠΧΑ 9 τα εν λόγω χρεόγραφα εμφανίζονται στις οικονομικές καταστάσεις στην εύλογη αξία τους μέσω αποτελεσμάτων (Επίπεδο 1).

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΙΑ	
	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017
Αξία χρεογράφων	27.300,00	26.600,00	27.300,00	26.600,00
Διαφορά επανεκτίμησης στα αποτελέσματα	(840,00)	700,00	(840,00)	700,00
Υπόλοιπο	26.460,00	27.300,00	26.460,00	27.300,00

11. Παράγωγα

Τα παράγωγα αφορούν προθεσμιακά συμβόλαια αγοράς συναλλάγματος.

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΙΑ	
	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017
Προθεσμιακά συμβόλαια αγοράς συναλλάγματος (Κυκλοφορούν ενεργητικό / Βραχ. υποχρεώσεις)	(299,63)	(85.702,34)	(299,63)	(85.702,34)
Ποσά καταχωρηθέντα στα αποτελέσματα	(4.168,32)	(100.948,95)	(4.168,32)	(100.948,95)

12. Ανάλυση των ταμειακών διαθεσίμων

Τα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα του Ομίλου και της Εταιρίας αναλύονται ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΙΑ	
	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017
Ταμείο	12.509,74	12.828,16	4.427,76	4.718,44
Καταθέσεις όψεως & προθεσμίας	3.758.155,28	5.917.293,78	3.517.956,14	5.406.029,26
Σύνολο	3.770.665,02	5.930.121,94	3.522.383,90	5.410.747,70

Οι καταθέσεις προθεσμίας αφορούν βραχυπρόθεσμες τοποθετήσεις, συνήθως τριμηνιαίες και μηνιαίες στις συνεργαζόμενες με την εταιρία και τον όμιλο τράπεζες.

13. Ανάλυση όλων των λογαριασμών της καθαρής θέσης

Τα ίδια κεφάλαια του Ομίλου και της Εταιρίας ως αναλύονται εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΙΑ	
	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017
Μετοχικό κεφάλαιο	18.410.839,00	18.421.516,00	18.410.839,00	18.421.516,00
Διαφορά από έκδοση υπέρ το άρτιο	11.171.177,70	11.171.177,70	11.171.177,70	11.171.177,70
Τακτικό αποθεματικό	3.549.983,05	3.549.983,05	3.535.074,04	3.535.074,04
Έκτακτα αποθεματικά	866.308,15	802.993,02	866.308,15	802.993,02
Αφορολόγητα αποθεματικά ειδικών διατάξεων	12.086.025,87	12.086.025,87	12.086.025,87	12.086.025,87
Αποθεματικά αντιστάθμισης	-299,63	0,00	-299,63	0,00
Αποθεματικά αφορολόγητων εσόδων	404.315,87	404.315,87	404.315,87	404.315,87
Ειδικά αποθεματικά	4.404.091,85	4.467.406,98	4.404.091,85	4.467.406,98
Σύνολο Αποθεματικών	21.310.425,16	21.310.724,79	21.295.516,15	21.295.815,78
Ίδιες μετοχές	0,00	-7.062,48	0,00	-7.062,48
Υπόλοιπο κερδών εις νέο	16.724.436,57	14.430.779,75	18.366.725,69	18.442.614,10
Μεταφορά στα αποθεματικά	0,00	-3.231,22	0,00	0,00
Αποτελέσματα χρήσης	-1.132.006,25	2.296.888,04	-2.621.786,33	-75.888,41
Αποθεματικό αντιστάθμισης	299,63	0,00	299,63	0,00
Επίδραση ΔΠΧΑ 9	-141.539,81	0,00	-143.568,77	0,00
Σωρευμένα κέρδη	15.451.190,14	16.724.436,57	15.601.670,22	18.366.725,69
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων χωρίς δικαιώματα μειοψηφίας	66.343.632,00	67.620.792,58	66.479.203,07	69.248.172,69
Δικαιώματα μειοψηφίας	31.891,44	27.910,93	0,00	0,00
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων	66.375.523,44	67.648.703,51	66.479.203,07	69.248.172,69

Η Τακτική Γενική Συνέλευση της 12.06.2014 αποφάσισε την αγορά έως 1.651.800 ιδίων μετοχών της εταιρίας που αντιπροσωπεύουν ποσοστό 8,96% του τρέχοντος καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου. Το εύρος τιμής αγοράς ανά μετοχή αποφασίστηκε να κυμανθεί από είκοσι (20) λεπτά έως ένα ευρώ και πενήντα λεπτά (1,50) και να υλοποιηθεί σε χρονικό διάστημα είκοσι τεσσάρων (24) μηνών που θα άρχεται την επόμενη της έγκρισης από την Γενική Συνέλευση.

Σύμφωνα με την ανωτέρω απόφαση η εταιρία προέβη έως και την 09.06.2016, ημερομηνία πραγματοποίησης της Τακτικής Γενικής Συνέλευσης των Μετόχων, στην αγορά 13.484 ιδίων μετοχών συνολικής αξίας κτήσης 7.156,37 ευρώ (μέση τιμή χωρίς έξοδα και προμήθειες συναλλαγής 0,5307 € / μετοχή), τις οποίες ακύρωσε σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 16 του Κ.Ν. 2190/1920. Ως εκ τούτου, το μετοχικό κεφάλαιο της εταιρίας μειώθηκε κατά το ποσό των δεκατριών χιλιάδων τετρακοσίων ογδόντα τεσσάρων ευρώ (13.484 ευρώ) με αντίστοιχη τροποποίηση του άρθρου 5 του Καταστατικού. Συνέπεια της εν λόγω μείωσης το μετοχικό κεφάλαιο της εταιρίας ανέρχεται σε 18.421.516 ευρώ διαιρούμενο σε 18.421.516 μετοχές ονομαστικής αξίας 1,0 ευρώ η κάθε μία.

Με απόφαση της Τακτικής Γενικής Συνέλευσης της 09.06.2016 αποφασίστηκε η αγορά έως 1.830.016 ιδίων μετοχών της εταιρίας που αντιπροσωπεύουν ποσοστό 9,94% του τρέχοντος καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου. Το εύρος τιμής αγοράς ανά μετοχή αποφασίστηκε να κυμανθεί από είκοσι (20) λεπτά έως ένα ευρώ και πενήντα λεπτά (1,50). Σύμφωνα με την ανωτέρω απόφαση η εταιρία προέβη έως και την 21.06.2018, ημερομηνία πραγματοποίησης της Τακτικής Γενικής Συνέλευσης των Μετόχων, στην αγορά 10.677 ιδίων μετοχών συνολικής αξίας κτήσης 7.027,96 ευρώ (μέση τιμή χωρίς έξοδα και προμήθειες συναλλαγής 0,6582 € / μετοχή).

	Τεμάχια	Αξία
Χρήση 2012	184.350	107.441,43
Χρήση 2013	27.130	17.758,82
Χρήση 2014 (έως την Γ.Σ)	1.520	1.277,36
Χρήση 2014 (μετά την Γ.Σ)	6.070	3.624,10
Χρήση 2015	6.115	3.182,75
Χρήση 2016	11.976	7.569,25
Χρήση 2017	0	0,00
Χρήση 2018	10.677	7.062,48
Σύνολο	247.838	147.916,19
Ακύρωση ιδίων μετοχών με μείωση Μ.Κ.	-247.838	147.916,19
Υπόλοιπο 31.12.2018	0	0,00

Η Εταιρία σύμφωνα με τους Ελληνικούς φορολογικούς νόμους, δημιούργησε αφορολόγητα αποθεματικά κατά το παρελθόν, με σκοπό να επιτύχει φορολογικές ελαφρύνσεις.

Δεν έχει αναγνωριστεί καμία πρόβλεψη για πιθανές υποχρεώσεις φόρου εισοδήματος στο ενδεχόμενο μιας μελλοντικής διανομής τέτοιου είδους αποθεματικών στους μετόχους της εταιρίας, αφού τέτοιου είδους υποχρεώσεις αναγνωρίζονται ταυτόχρονα με την υποχρέωση μερίσματος που σχετίζεται με τέτοιες διανομές.

Τα σωρευμένα κέρδη του Ομίλου και της εταιρίας είναι προσαυξημένα με έσοδα επιχορηγήσεων ποσού € 4.013.642,46 και € 2.153.024,59 αντίστοιχα τα οποία βάσει του Ν.3299/2004 & Ν.3908/2011 δεν διανέμονται.

Στόχος της διοίκησης της Εταιρίας και του Ομίλου σε σχέση με τη διαχείριση κεφαλαίου είναι να διασφαλίσει τη δυνατότητα απρόσκοπτης λειτουργίας του με σκοπό να παρέχονται ικανοποιητικές αποδόσεις στους μετόχους και να διατηρείται κατά το δυνατόν η ιδανική κατανομή κεφαλαίου μειώνοντας κατ' αυτόν τον τρόπο το κόστος κεφαλαίου. Για το λόγο αυτό, η διοίκηση, δύναται να αναπροσαρμόζει ανάλογα με τις συνθήκες τη μερισματική απόδοση, να προβαίνει σε αύξηση του κεφαλαίου με μετρητά ή να εκποιεί περιουσιακά στοιχεία ώστε να μειωθεί το χρέος.

Η παρακολούθηση των ανωτέρω πραγματοποιείται με βάση τον δείκτη Ίδια κεφάλαια προς καθαρός τραπεζικός δανεισμός και τον δείκτη Καθαρός τραπεζικός δανεισμός προς λειτουργικά κέρδη (EBITDA).

Στοιχεία Εταιρίας	31.12.2018	31.12.2017
Σύνολο δανεισμού	41.956.000,01	37.133.158,05
Μείον: χρηματικά διαθέσιμα	3.522.383,90	5.410.747,70
Καθαρός δανεισμός	38.433.616,11	31.722.410,35
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων	66.479.203,07	69.248.172,69
EBITDA	1.754.324,14	5.153.241,37
Ίδια κεφ. / Καθαρός δανεισμός	1,73	2,18
Καθαρός δανεισμός / EBITDA	21,91	6,16

Στοιχεία Ομίλου	31.12.2018	31.12.2017
Σύνολο δανεισμού	43.041.913,10	45.255.386,57
Μείον: χρηματικά διαθέσιμα	3.770.665,02	5.930.121,94
Καθαρός δανεισμός	39.271.248,08	39.325.264,63
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων	66.343.632,00	67.648.703,51
EBITDA	3.595.814,94	9.404.350,92
Ίδια κεφ. / Καθαρός δανεισμός	1,69	1,72
Καθαρός δανεισμός / EBITDA	10,92	4,18

14. Ανάλυση προμηθευτών και λοιπών υποχρεώσεων

Οι λοιπές υποχρεώσεις του Ομίλου και της Εταιρίας αναλύονται ως εξής :

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΙΑ	
	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017
Ασφαλιστικοί орг/σμοί & λοιποί φόροι	542.076,22	461.312,83	486.286,19	438.582,33
Προκαταβολές πελατών	617.958,74	498.447,57	604.489,59	484.978,42
Λοιπές υποχρεώσεις / προβλέψεις	143.448,03	112.652,72	4.800,44	1.144,47
Σύνολο λοιπών υποχρεώσεων	1.303.482,99	1.072.413,12	1.095.576,22	924.705,22
Προμηθευτές	5.668.828,37	5.638.116,83	5.618.995,82	5.606.595,76

Όλες οι παραπάνω υποχρεώσεις είναι βραχυπρόθεσμες και δεν απαιτείται η προεξόφληση τους κατά την ημερομηνία του ισολογισμού.

15. Ανάλυση των δανείων

Οι δανειακές υποχρεώσεις του Ομίλου και της Εταιρίας αναλύονται ως εξής :

Μακροπρόθεσμα δάνεια

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΙΑ	
	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017
Τραπεζικά δάνεια	28.210.000,00	20.300.000,00	28.210.000,00	20.300.000,00

Βραχυπρόθεσμα δάνεια

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΙΑ	
	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017
Τραπεζικά δάνεια	6.191.913,10	23.307.361,54	5.106.000,01	15.185.133,00
Βραχυπρόθεσμο μέρος μακροπρ. τραπεζικών δανείων	8.640.000,00	1.648.025,03	8.640.000,00	1.648.025,05
Σύνολο	14.831.913,10	24.955.386,57	13.746.000,01	16.833.158,05
ΣΥΝΟΛΟ ΔΑΝΕΙΩΝ	43.041.913,10	45.255.386,57	41.956.000,01	37.133.158,05

	ΟΜΙΛΟΣ		
	< 1 έτος	Από 1 έως 5 έτη	> 5 έτη
Τραπεζικά δάνεια 31.12.18	14.831.913,10	28.210.000,00	0,00

	ΟΜΙΛΟΣ		
	< 1 έτος	Από 1 έως 5 έτη	> 5 έτη
Τραπεζικά δάνεια 31.12.17	24.955.386,57	20.300.000,00	0,00

	ΕΤΑΙΡΙΑ		
	< 1 έτος	Από 1 έως 5 έτη	> 5 έτη
Τραπεζικά δάνεια 31.12.18	13.746.000,01	28.210.000,00	0,00

	ΕΤΑΙΡΙΑ		
	< 1 έτος	Από 1 έως 5 έτη	> 5 έτη
Τραπεζικά δάνεια 31.12.17	16.833.158,05	20.300.000,00	0,00

Οι μεταβολές των δανείων της Εταιρίας και του Ομίλου αναλύονται στον παρακάτω πίνακα:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΙΑ	
	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017
Υπόλοιπο δανείων αρχής περιόδου	45.255.386,57	28.280.845,82	37.133.158,05	25.578.124,13
Ληφθέντα δάνεια	70.320.000,00	71.910.000,00	70.320.000,00	71.910.000,00
Αλλαγή μεθόδου ενοποίησης	0,00	6.595.457,74	0,00	0,00
Τόκοι περιόδου	2.402.062,99	2.009.648,85	2.101.255,38	1.692.799,18
Σύνολο	117.977.449,56	108.795.952,41	109.554.413,43	99.180.923,31
Εξοφληθέντα δάνεια	(72.490.377,06)	(61.942.780,73)	(65.540.249,99)	(60.780.888,70)
Καταβλημένοι τόκοι	(2.445.159,40)	(1.597.785,11)	(2.058.163,43)	(1.266.876,56)
Υπόλοιπο Δανείων	43.041.913,10	45.255.386,57	41.956.000,01	37.133.158,05

16. Ανάλυση των αναβαλλόμενων φόρων

Ο υπολογισμός των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων και υποχρεώσεων διενεργείται στο επίπεδο της κάθε επιμέρους Εταιρίας του Ομίλου. Εφόσον προκύπτουν και απαιτήσεις και υποχρεώσεις συμψηφίζονται μεταξύ τους στο επίπεδο της κάθε Εταιρίας.

Οι αναβαλλόμενοι φόροι έχουν ως εξής:

α) Για τον Όμιλο

	01.01.2017	ΣΥΓΧΩΝΕΥΣΗ ΣΥΝΔΕΔΕΜΕΝΗΣ	ΑΛΛΑΓΗ ΜΕΘΟΔΟΥ ΕΝΟΠΙΗΣ.	1.1 - 31.12.2017	31.12.2017	1.1 - 31.12.18	31.12.2018
Άυλα περιουσιακά στοιχεία	46.707,29	-6.040,37	-18,03	-11.664,02	28.984,87	-11.662,13	17.322,74
Ενσώματα περιουσιακά στοιχεία	-4.707.302,50	52.832,80	-885.913,25	-758.728,68	-6.299.111,63	1.547.849,64	-4.751.261,99
Αποθέματα	13.525,76	-4.120,35	0,00	331,08	9.736,49	-5.256,49	4.480,00
Απομείωση συμμετοχής	162.400,00	0,00	0,00	216.035,50	378.435,50	272.802,00	651.237,50
Πελάτες & λοιπές απαιτήσεις	606.020,68	0,00	10.759,00	-10.672,66	606.107,02	-11.822,62	594.284,40
Παροχές σε εργαζομένους	147.259,43	-1.482,34	1.691,18	-8.071,78	139.396,49	24.581,14	163.977,63
Προμηθευτές & λοιπές υποχρεώσεις	0,00	0,00	-9.495,83	5.183,64	-4.312,19	4.937,15	624,96
Έκτακτη εισφορά ΦΒ	22.464,04	0,00	0,00	-22.464,04	0,00	0,00	0,00
Φορ. ζημιά συμψηφιστέα με φορ. κέρδη επομένων χρήσεων	2.088.000,00	0,00	0,00	457.766,72	2.545.766,72	-1.769.942,38	775.824,34
Λοιπά	12.345,98	0,00	0,00	-4.331,93	8.014,05	-1.766,55	6.247,50
Σύνολο	-1.608.579,32	41.189,74	-882.976,93	-136.616,17	-2.586.982,68	49.719,76	-2.537.262,92
Απευθείας στα ίδια κεφάλαια				-594.256,36		-78.208,72	
Στην κατάσταση αποτελεσμάτων				-730.872,53		-28.488,96	

β) Για την Εταιρία

	01.01.2017	ΣΥΓΧΩΝΕΥΣΗ ΣΥΝΔΕΔΕΜΕΝΗΣ	1.1 - 31.12.17	31.12.2017	1.1-31.12.18	31.12.2018
Άυλα περιουσιακά στοιχεία	-6.778,55	0,00	183,67	-6.594,88	1.323,56	-5.271,32
Ενσώματα περιουσιακά στοιχεία	-4.191.238,85	0,00	-64.403,77	-4.255.642,62	595.423,46	-3.660.219,16
Αποθέματα	9.405,41	0,00	331,08	9.736,49	-5.256,49	4.480,00
Απομείωση συμμετοχής	162.400,00	0,00	216.035,50	378.435,50	272.802,00	651.237,50
Πελάτες & λοιπές απαιτήσεις	606.020,68	0,00	-44.736,70	561.283,98	-11.958,57	549.325,41
Παροχές σε εργαζομένους	145.777,09	0,00	-7.060,05	138.717,04	24.520,57	163.237,61
Φορ. ζημιά συμψηφιστέα με φορ. κέρδη επομένων χρήσεων	2.088.000,00	0,00	-745.300,00	1.342.700,00	-652.700,00	690.000,00
Λοιπά	12.345,98	0,00	2.692,36	15.038,34	-8.790,84	6.247,50
Σύνολο	-1.174.068,24	0,00	-642.257,91	-1.816.326,15	215.363,69	-1.600.962,46
Απευθείας στα ίδια κεφάλαια					-78.997,74	
Στην κατάσταση αποτελεσμάτων			-642.257,91		136.365,95	

Η φορολογική ζημιά δημιουργεί μία φορολογική απαίτηση ίση με το φόρο εισοδήματος που θα ωφεληθεί η Εταιρία στις επόμενες χρήσεις, όταν θα συμψηφισθεί με τα αντίστοιχα φορολογικά κέρδη. Η καταχώρηση της απαίτησης για αναβαλλόμενο φόρο εισοδήματος έγινε διότι η διοίκηση της Εταιρίας και του Ομίλου έκρινε ότι υπάρχει εύλογη βεβαιότητα για πραγματοποίηση κερδών σε μελλοντικές χρήσεις,

ικανών να δώσουν την δυνατότητα για συμψηφισμό της παρούσας απαίτησης με την μέλλουσα φορολογική υποχρέωση.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις συμψηφίζονται όταν υπάρχει εφαρμόσιμο νομικό δικαίωμα να συμψηφισθούν οι τρέχουσες φορολογικές απαιτήσεις έναντι των τρεχουσών φορολογικών υποχρεώσεων και όταν οι αναβαλλόμενοι φόροι εισοδήματος αφορούν την ίδια φορολογική αρχή.

Με τις διατάξεις του άρθρου 23 του ν.4579/2018 (ΦΕΚ Α' 201/03.12.2018), αντικαταστάθηκε το άρθρο 58 του ΚΦΕ (ν.4172/2014). Με τις νέες διατάξεις μειώνεται σταδιακά ο φορολογικός συντελεστής των κερδών από επιχειρηματική δραστηριότητα που αποκτούν τα νομικά πρόσωπα και οι νομικές οντότητες κατά μία ποσοστιαία μονάδα ανά έτος, αρχής γενομένης της μείωσης για τα εισοδήματα του φορολογικού έτους 2019. Συγκεκριμένα, για τα εισοδήματα του φορολογικού έτους 2018 θα εφαρμοστεί ο ήδη ισχύων φορολογικός συντελεστής (29%), ενώ για τα εισοδήματα του φορολογικού έτους 2019 ο φορολογικός συντελεστής ορίζεται σε είκοσι οκτώ τοις εκατό (28%), για τα εισοδήματα του φορολογικού έτους 2020 σε είκοσι επτά τοις εκατό (27%), για τα εισοδήματα του φορολογικού έτους 2021 σε είκοσι έξι τοις εκατό (26%) και για τα εισοδήματα του φορολογικού έτους 2022 και επομένων ο συντελεστής ορίζεται σε είκοσι πέντε τοις εκατό (25%). Κατά συνέπεια οι φορολογικοί συντελεστές του άρθρου 58 του ΚΦΕ ν.4172/2013 όπως ισχύει μετά την 3/12/2018 είναι κλιμακωτά μειούμενοι από 29% σε 25% χωρίς καμία προϋπόθεση. Σχετικά με τους συντελεστές με βάση τους οποίους θα υπολογιστούν οι αναβαλλόμενοι φόροι σημειώνουμε ότι στην παράγραφο του ΔΛΠ 12 «Φόροι εισοδήματος» ορίζεται ότι: «Τα αναβαλλόμενα φορολογικά περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις θα επιμετρώνται με τους φορολογικούς συντελεστές που αναμένονται να εφαρμοστούν στην περίοδο κατά την οποία θα τακτοποιηθεί το περιουσιακό στοιχείο ή η υποχρέωση, λαμβάνοντας υπόψη τους φορολογικούς συντελεστές (και φορολογικούς νόμους) που έχουν θεσπιστεί ή ουσιαστικά θεσπίζονται, μέχρι την ημερομηνία του ισολογισμού». Συνεπώς, ο υπολογισμός των αναβαλλόμενων φόρων έγινε με τους νέους φορολογικούς συντελεστές, όπως αυτοί θα ισχύουν στο έτος που αναμένεται να διακανονισθεί το περιουσιακό στοιχείο ή η υποχρέωση.

Στις 31.12.2018 η επίπτωση της μεταβολής των μελλοντικών φορολογικών συντελεστών.

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	Πριν την μεταβολή των μελλοντικών Φορολογικών Συντελεστών	Μετά την μεταβολή των μελλοντικών Φορολογικών Συντελεστών (Ν. 4579/2018)	Πριν την μεταβολή των μελλοντικών Φορολογικών Συντελεστών	Μετά την μεταβολή των μελλοντικών Φορολογικών Συντελεστών (Ν. 4579/2018)
	31.12.2018	31.12.2018	31.12.2018	31.12.2018
Υπόλοιπο Έναρξης Χρήσεως (Αναβαλλόμενος Φόρος Εισοδήματος-Υποχρέωση)	-2.586.982,68	-2.586.982,68	-1.816.326,15	-1.816.326,15
Όφελος/(Βάρος) - Αποτελεσμάτων	-487.666,21	-28.488,96	-170.886,09	136.365,95
Όφελος/(Βάρος) - Λοιπών Συνολικών Εσόδων	81.001,89	78.208,72	81.819,09	78.997,74
Υπόλοιπο Τέλους Χρήσεως (Αναβαλλόμενος Φόρος Εισοδήματος-Υποχρέωση)	-2.993.647,00	-2.537.262,92	-1.905.393,15	-1.600.962,46

17. Ανάλυση των παροχών σε εργαζόμενους μετά την έξοδο από την υπηρεσία

Ο Όμιλος ανέθεσε σε αναλογιστή την εκπόνηση μελέτης προκειμένου να διερευνηθούν και υπολογιστούν τα αναλογιστικά μεγέθη, βάσει προδιαγραφών που θέτουν τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα (ΔΛΠ 19), που είναι υποχρεωτικό να καταχωρηθούν στον ισολογισμό και την κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσης. Κατά την αναλογιστική αποτίμηση ελήφθησαν υπόψη όλες οι οικονομικές και δημογραφικές παράμετροι που σχετίζονται με τους εργαζόμενους του Ομίλου.

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΙΑ	
	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017
Υποχρεώσεις Ισολογισμού	655.593,35	544.977,55	652.950,42	542.634,62
Χρεώσεις στα Αποτελέσματα	56.719,66	51.049,23	56.419,66	51.048,78
Αναλογιστικά κέρδη / ζημιές	85.030,14	(1.818,69)	85.030,14	0,00
Παρούσα αξία χρηματοδοτούμενων υποχρεώσεων	0,00	0,00	0,00	0,00
Παρούσα αξία μη χρηματοδοτούμενων υποχρεώσεων	570.563,21	546.796,24	567.920,28	542.634,62
Υποχρέωση στον Ισολογισμό	655.593,35	544.977,55	652.950,42	542.634,62
Μεταβολές στην καθαρή υποχρέωση αναγνωρισμένη στον Ισολογισμό				
Καθαρή υποχρέωση έναρξης έτους	544.977,55	507.791,12	542.634,62	502.679,62
Πληρωθείσες εισφορές	(31.134,00)	(11.093,78)	(31.134,00)	(11.093,78)
Σύνολο δαπάνης που αναγνωρίστηκε στο λογαριασμό αποτελεσμάτων	56.719,66	51.049,23	56.419,66	51.048,78
Από συγχώνευση με Corus Καλπίνης Σίμος	0,00	(950,33)	0,00	0,00
Αλλαγή μεθόδου Ενοπ.-Συγχών. Αγροτικής	0,00	0,00	0,00	0,00
Αναλογιστικά κέρδη / (ζημιές)	85.030,14	(1.818,69)	85.030,14	0,00
Καθαρή υποχρέωση στο τέλος της περιόδου	655.593,35	544.977,55	652.950,42	542.634,62
Ανάλυση δαπανών που αναγνωρίστηκαν στο λογαριασμό αποτελεσμάτων				
Κόστος τρέχουσας απασχόλησης	37.038,81	39.108,60	36.738,81	39.108,60
Χρηματοοικονομικό κόστος	8.139,52	7.540,18	8.139,52	7.540,18
Κόστος προϋπηρεσίας	11.541,33	4.400,45	11.541,33	4.400,00
Σύνολο δαπάνης που αναγνωρίστηκε στα αποτελέσματα	56.719,66	51.049,23	56.419,66	51.048,78
Κατανομή δαπάνης				
Κόστος πωληθέντων	23.029,82	20.538,09	23.029,82	20.538,09
Έξοδα διάθεσης	20.521,08	19.919,83	20.521,08	19.919,83
Έξοδα διοίκησης	13.168,76	10.591,31	12.868,76	10.590,86
Σύνολο	56.719,66	51.049,23	56.419,66	51.048,78

	31.12.2018				
	< 1 έτος	Από 1 έως 2 έτη	Από 2 έως 5 έτη	> 5 έτη	Σύνολο
Μέση αναμενόμενη διάρκεια λήξης υποχρέωσης παροχών προσωπικού εταιρίας	0,00	0,00	0,00	652.950,42	652.950,42
Μέση αναμενόμενη διάρκεια λήξης υποχρέωσης παροχών προσωπικού ομίλου	0,00	0,00	0,00	655.593,35	655.593,35

	31.12.2017				
	< 1 έτος	Από 1 έως 2 έτη	Από 2 έως 5 έτη	> 5 έτη	Σύνολο
Μέση αναμενόμενη διάρκεια λήξης υποχρέωσης παροχών προσωπικού εταιρίας	0,00	0,00	0,00	542.634,62	542.634,62
Μέση αναμενόμενη διάρκεια λήξης υποχρέωσης παροχών προσωπικού ομίλου	0,00	0,00	0,00	544.977,55	544.977,55

18. Ανάλυση των φορολογικών υποχρεώσεων

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΙΑ	
	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017
Υποχρέωση φόρου εισοδήματος	0,00	0,00	0,00	0,00
Πιστωτικό υπόλοιπο φορολογικών δηλώσεων προς επιστροφή	(40.050,57)	(37.813,56)	(40.008,94)	(35.896,83)
Φόροι τέλη προηγούμενων χρήσεων	0,00	0,00	0,00	0,00
Σύνολα	(40.050,57)	(37.813,56)	(40.008,94)	(35.896,83)

19. Πληροφόρηση κατά τομέα

Ο Όμιλος είναι οργανωμένος σε τρεις επιχειρηματικούς τομείς, με βάση τον τρόπο που διοικούνται και παρουσιάζονται εσωτερικά στον λαμβάνοντα τις αποφάσεις για την κατανομή των πόρων και τον έλεγχο της αποτελεσματικότητας των λειτουργιών της ομίλου.

Οι επιχειρηματικοί αυτοί τομείς πληροφόρησης είναι οι εξής:

- Τομέας χαλυβουργικών προϊόντων
- Τομέας παραγωγής & εμπορίας ηλεκτρικής ενέργειας από Φωτοβολταϊκούς σταθμούς

	01.01 – 31.12.2018				
	ΤΟΜΕΑΣ ΧΑΛΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ	ΤΟΜΕΑΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ	ΕΝΟΠΟΙΗΣΗ ΣΤΗΝ ΚΑΘΑΡΗ ΘΕΣΗ	ΕΓΓΡΑΦΕΣ ΕΝΟΠΟΙΗΣΗΣ & ΤΑΚΤΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΣΥΝΟΛΙΚΩΝ ΕΣΟΔΩΝ
(Ποσά σε €)					
Πωλήσεις	107.237.863,38	1.302.338,65	0,00	0,00	108.540.202,03
Μικτά κέρδη / (ζημιές)	10.689.960,94	510.574,34	0,00	259.864,62	11.460.399,90
Κέρδη / (ζημιές) προ φόρων, χρηματοδοτικών, επενδυτικών αποτελεσμάτων και συνολικών αποσβέσεων	1.372.223,06	804.566,49	0,00	1.419.025,39	3.595.814,94
Κέρδη / (ζημιές) προ φόρων και τόκων (EBIT)	(309.457,49)	447.021,49	208.170,73	1.213.782,86	1.559.517,59
Κέρδη / (ζημιές) προ φόρων	(2.877.351,38)	264.653,59	0,00	1.517.329,32	-1.095.368,47
Κέρδη / (ζημιές) μετά από φόρους	(2.882.870,51)	241.683,77	0,00	1.517.329,32	-1.123.857,42

01.01 – 31.12.2017

(Ποσά σε €)	01.01 – 31.12.2017				
	ΤΟΜΕΑΣ ΧΑΛΥΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ	ΤΟΜΕΑΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ	ΕΝΟΠΟΙΗΣΗ ΣΤΗΝ ΚΑΘΑΡΗ ΘΕΣΗ	ΕΓΓΡΑΦΕΣ ΕΝΟΠΟΙΗΣΗΣ & ΤΑΚΤΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΣΥΝΟΛΙΚΩΝ ΕΣΟΔΩΝ
Πωλήσεις	89.077.882,55	1.357.304,03	0,00	-6.962,04	90.428.224,54
Μικτά κέρδη / (ζημιές)	12.412.029,03	582.023,07	0,00	260.400,00	13.254.452,10
Κέρδη / (ζημιές) προ φόρων, χρηματοδοτικών, επενδυτικών αποτελεσμάτων και συνολικών αποσβέσεων	5.182.221,95	898.710,91	0,00	3.323.418,06	9.404.350,92
Κέρδη / (ζημιές) προ φόρων και τόκων (ΕΒΙΤ)	3.008.685,65	540.863,44	0,00	3.374.234,68	6.923.783,77
Κέρδη / (ζημιές) προ φόρων	207.863,39	322.334,10	0,00	2.600.738,62	3.130.936,11
Κέρδη / (ζημιές) μετά από φόρους	-424.988,57	224.313,53	0,00	2.600.738,62	2.400.063,58

Δευτερεύον τομέας πληροφόρησης μπορεί να θεωρηθεί ότι είναι ο γεωγραφικός τομέας στον οποίο έχουμε τους εξής τομείς πληροφόρησης:

- Πωλήσεις Εσωτερικού (περίπου 70%)
- Πωλήσεις Εξωτερικού (περίπου 30%)

Οι πωλήσεις του Ομίλου και της Εταιρίας αναλύονται ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΙΑ	
	01.01-31.12		01.01-31.12	
	2018	2017	2018	2017
Πωλήσεις Εμπορευμάτων	38.135.176,90	33.711.910,05	38.135.176,90	33.711.910,05
Πωλήσεις Προϊόντων	70.393.182,88	56.704.090,31	69.090.844,23	55.353.748,32
Λοιπές Πωλήσεις	11.842,25	12.224,18	11.842,25	12.224,18
Σύνολο	108.540.202,03	90.428.224,54	107.237.863,38	89.077.882,55

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΙΑ	
	01.01-31.12		01.01-31.12	
	2018	2017	2018	2017
Πωλήσεις Εσωτερικού	73.039.465,18	64.444.198,05	71.737.126,53	63.158.320,64
Πωλήσεις Εξωτερικού	35.500.736,85	25.984.026,49	35.500.736,85	25.919.561,91
Σύνολο	108.540.202,03	90.428.224,54	107.237.863,38	89.077.882,55

20. Ανάλυση των λοιπών λογαριασμών αποτελεσμάτων

(α) Άλλα έσοδα

Τα άλλα έσοδα του Ομίλου και της Εταιρίας αναλύονται ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΙΑ	
	01.01-31.12		01.01-31.12	
	2018	2017	2018	2017
Έσοδα μεταφορικών & δαπανών παράδοσης	1.600.022,05	1.203.483,87	1.600.022,05	1.203.483,37
Έσοδα ενοικίων	850,00	600,00	267.920,00	267.720,00
Έσοδα από παροχή υπηρεσιών	79.424,29	33.317,83	79.424,29	33.317,83
Έσοδα Επιχορηγήσεων	949.793,87	300.782,57	155.579,38	238.486,95
Κέρδη πώλησης παγίων	0,00	0,00	0,00	0,00
Έσοδα προηγούμενων χρήσεων	459,10	2.836,09	459,10	2.836,09
Αποτίμηση αρχικής συμμετοχής στη θυγατρ. στην εύλογη αξία (ΔΠΧΑ3)	0,00	1.509.778,37	0,00	0,00
Κέρδος εξαγοράς μεριδίου θυγατρικής (ΔΠΧΑ3)	0,00	1.164.177,50	0,00	0,00
Λοιπά έσοδα	64.302,00	75.583,03	61.921,36	55.526,05
Σύνολο	2.694.851,31	4.290.559,26	2.165.326,18	1.801.370,29

(β) Άλλα έξοδα

Τα άλλα έξοδα του Ομίλου και της εταιρίας αναλύονται ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΙΑ	
	01.01-31.12		01.01-31.12	
	2018	2017	2018	2017
Επισφαλ. εμπορ. & λοιπές απαιτήσεις	24.379,35	60.000,00	19.598,60	60.000,00
Ζημιές από πώληση παγίων	112.848,54	0,00	49.245,00	0,00
Έξοδα προηγούμενων χρήσεων	9.578,62	33.541,69	9.352,61	33.541,69
Λοιπά έξοδα	251.986,96	144.438,37	251.386,84	143.361,12
Απομείωση συμμετοχών	0,00	0,00	1.300.000,00	740.000,00
Αποσβέσεις	429.317,42	241.396,03	0,00	0,00
Σύνολο	828.110,89	479.376,09	1.629.583,05	976.902,81

(γ) Δαπάνες

Οι δαπάνες του Ομίλου και της Εταιρίας αναλύονται ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		
	01.01-31.12.18		
	ΚΟΣΤΟΣ ΠΩΛΗΣΕΩΝ	ΕΞΟΔΑ ΔΙΑΘΕΣΗΣ	ΕΞΟΔΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ
Αμοιβές & έξοδα προσωπικού	1.950.970,65	2.081.999,84	674.349,91
Αμοιβές & έξοδα τρίτων	623.712,70	836.399,34	1.172.635,34
Παροχές τρίτων	702.454,09	602.743,73	573.456,12
Φόροι – τέλη	114.963,69	71.398,32	100.304,60
Διάφορα έξοδα	803.750,82	4.530.779,72	224.459,49
Αποσβέσεις	1.657.677,48	687.544,33	211.551,99
Κόστος αποθεμάτων	91.226.272,70	0,00	0,00
Σύνολο	97.079.802,13	8.810.865,28	2.956.757,45

	ΟΜΙΛΟΣ		
	01.01-31.12.17		
	ΚΟΣΤΟΣ ΠΩΛΗΣΕΩΝ	ΕΞΟΔΑ ΔΙΑΘΕΣΗΣ	ΕΞΟΔΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ
Αμοιβές & έξοδα προσωπικού	1.689.254,26	1.790.988,73	648.281,68
Αμοιβές & έξοδα τρίτων	562.179,36	799.082,31	1.130.611,61
Παροχές τρίτων	836.390,75	494.937,51	414.200,72
Φόροι – τέλη	122.943,87	76.195,74	31.147,38
Διάφορα έξοδα	576.671,82	3.639.076,86	200.664,64
Αποσβέσεις	1.619.962,81	668.698,30	247.966,02
Κόστος αποθεμάτων	71.766.369,57	0,00	0,00
Σύνολο	77.173.772,44	7.468.979,45	2.672.872,05

	ΕΤΑΙΡΙΑ		
	01.01-31.12.18		
	ΚΟΣΤΟΣ ΠΩΛΗΣΕΩΝ	ΕΞΟΔΑ ΔΙΑΘΕΣΗΣ	ΕΞΟΔΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ
Αμοιβές & έξοδα προσωπικού	1.950.970,65	2.081.999,84	647.032,22
Αμοιβές & έξοδα τρίτων	569.192,70	836.399,34	1.126.017,80
Παροχές τρίτων	633.430,43	602.743,73	496.249,13
Φόροι – τέλη	64.126,08	71.398,32	6.000,15
Διάφορα έξοδα	803.750,82	4.530.779,72	217.339,36
Αποσβέσεις	1.300.159,06	687.544,33	214.453,61
Κόστος αποθεμάτων	91.226.272,70	0,00	0,00
Σύνολο	96.547.902,44	8.810.865,28	2.707.092,27

	ΕΤΑΙΡΙΑ		
	01.01-31.12.17		
	ΚΟΣΤΟΣ ΠΩΛΗΣΕΩΝ	ΕΞΟΔΑ ΔΙΑΘΕΣΗΣ	ΕΞΟΔΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ
Αμοιβές & έξοδα προσωπικού	1.689.254,26	1.790.988,73	630.459,89
Αμοιβές & έξοδα τρίτων	525.549,36	799.082,31	1.085.757,36
Παροχές τρίτων	509.095,44	494.937,51	399.236,07
Φόροι – τέλη	69.020,38	76.195,74	4.574,95
Διάφορα έξοδα	576.671,82	3.639.076,86	186.989,42
Αποσβέσεις	1.262.530,65	668.698,30	217.236,81
Κόστος αποθεμάτων	72.033.731,61	0,00	0,00
Σύνολο	76.665.853,52	7.468.979,45	2.524.254,50

(δ) Χρηματοοικονομικά έξοδα - έσοδα

Τα χρηματοοικονομικά έξοδα του Ομίλου και της Εταιρίας αναλύονται ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΙΑ	
	01.01-31.12		01.01-31.12	
	2018	2017	2018	2017
Χρεωστικοί τόκοι	2.066.664,46	1.969.511,14	1.950.411,70	1.702.195,20
Λοιπά τραπεζικά έξοδα και προμήθειες	712.155,81	429.057,95	612.826,76	381.852,32
Συναλλαγματικές διαφορές	220.112,65	689.736,78	220.112,65	690.349,35
Ζημιές Παραγώγων	0,00	28.184,00	0,00	28.184,00
Σύνολο	2.998.932,92	3.116.489,87	2.783.351,11	2.802.580,87

Τα χρηματοοικονομικά έσοδα του Ομίλου και της Εταιρίας αναλύονται ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΙΑ	
	01.01-31.12		01.01-31.12	
	2018	2017	2018	2017
Τόκοι πιστωτικοί	815,28	6.650,96	815,28	6.443,32
Έσοδα χρεογράφων	416,50	19.197,50	416,50	19.197,50
Εισπρακτέοι τόκοι πελατών	26.476,66	38.273,58	212.221,16	167.852,89
Συναλλαγματικές διαφορές	107.317,65	33.111,74	107.317,65	33.143,05
Κέρδη παραγωγών	850,04	0,00	850,04	0,00
Σύνολο	135.876,13	97.233,78	321.620,63	226.636,76

(ε) Έσοδα / έξοδα ενοποιούμενων με την καθαρή θέση εταιριών

	01.01-31.12.2018		
	Αποτελέσματα χρήσης	Λοιπά	Σύνολο
ΘΕΡΜΟΚΗΠΙΑ ΘΡΑΚΗΣ ΑΕ	178.022,55	0,00	178.022,55
BALKAN IRON GROUP SRL	30.148,18	0,00	30.148,18
Σύνολο	208.170,73	0,00	208.170,73

	01.01-31.12.2017		
	Αποτελέσματα χρήσης	Λοιπά	Σύνολο
ΘΕΡΜΟΚΗΠΙΑ ΘΡΑΚΗΣ ΑΕ	-61.812,54	0,00	-61.812,54
ΜΕΤΑΛΛΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΒΟΡΕΙΟΥ ΕΛΛΑΔΟΣ ΑΕ	-634.772,64	0,00	-634.772,64
BALKAN IRON GROUP SRL	-77.006,39	0,00	-77.006,39
Σύνολο	-773.591,57	0,00	-773.591,57

(στ) Έξοδο / έσοδο φόρου εισοδήματος

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΙΑ	
	01.01-31.12		01.01-31.12	
	2018	2017	2018	2017
Φόρος εισοδήματος τρέχουσας χρήσης / πρόβλεψη	0,00	0,00	0,00	0,00
Αναβαλλόμενη φορολογία	-28.488,95	-730.872,53	136.365,95	-642.257,91
Διαφορές φορολογικού ελέγχου	0,00	0,00	0,00	0,00
Πρόβλεψη ενδεχόμενων φορολογικών διαφορών	0,00	0,00	0,00	0,00
Σύνολο	-28.488,95	-730.872,53	136.365,95	-642.257,91

(ζ) Λοιπά συνολικά έσοδα / έξοδα μετά από φόρους

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΙΑ	
	01.01-31.12		01.01-31.12	
	2018	2017	2018	2017
Αναλογιστικά Κέρδη-Ζημιές	-61.864,70	1.291,26	-61.864,70	0,00
Αποτέλεσμα αντιστάθμισης ταμειακών ροών μείον τον αναλογούντα φόρο	57.696,38	-100.948,95	57.696,38	-100.948,95
Λοιπά	0,00	0,00	0,00	0,00
Σύνολο	-4.168,32	-99.657,69	-4.168,32	-100.948,95

21. Ανάλυση των κερδών ανά μετοχή

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΙΑ	
	01.01-31.12		01.01-31.12	
	2018	2017	2018	2017
Καθαρά κέρδη μετά από φόρους αναλογούντα στους μετόχους	-1.127.837,93	2.396.545,74	-2.617.618,01	25.060,54
Αριθμός μετοχών (Μ.Σ)	18.421.780	18.421.780	18.421.780	18.421.780
Κέρδη / (ζημιές) ανά μετοχή (€)	-0,0612	0,1301	-0,1421	0,0014

22. Συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη

Τα ποσά των πωλήσεων και των αγορών του Ομίλου και της Εταιρίας, προς και από τα συνδεδεμένα μέρη, καθώς και τα υπόλοιπα των απαιτήσεων και των υποχρεώσεων αναλύονται ως εξής:

(α) Ενδοεταιρικές πωλήσεις / αγορές την 31.12.2018 και 31.12.2017 αντίστοιχα

ΑΓΟΡΕΣ	ΠΩΛΗΣΕΙΣ			
	ΕΛΑΣΤΡΟΝ ΑΕΒΕ	ΘΕΡΜΟΚΗΠΙΑ ΘΡΑΚΗΣ ΑΕ	ΜΕΤΑΛΛΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΒΟΡΕΙΟΥ ΕΛΛΑΔΟΣ ΑΕ	ΣΥΝΟΛΟ
ΕΛΑΣΤΡΟΝ ΑΕΒΕ	0,00	0,00	2.746.197,08	2.746.197,08
ΘΕΡΜΟΚΗΠΙΑ ΘΡΑΚΗΣ ΑΕ	5.904,10	0,00	0,00	5.904,10
ΦΩΤΕΝΕΡΓΕΙΑ ΑΕ	51.948,75	0,00	0,00	51.948,75
ΦΩΤΟΑΝΑΠΤΥΞΗ ΑΕ	116.362,09	0,00	0,00	116.362,09
ΦΩΤΟΔΙΟΔΟΣ ΑΕ	102.055,41	0,00	0,00	102.055,41
ΦΩΤΟΚΥΨΕΛΗ ΑΕ	35.100,43	0,00	0,00	35.100,43
ΗΛΙΟΣΚΟΠΙΟ ΑΕ	48.353,74	0,00	0,00	48.353,74
ΦΩΤΟΪΣΧΥΣ Μ.ΕΠΕ	13.687,50	0,00	0,00	13.687,50
ΜΕΤΑΛΛΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΒΟΡΕΙΟΥ ΕΛΛΑΔΟΣ ΑΕ	80.166,33	0,00	0,00	80.166,33
ΣΥΝΟΛΟ	453.578,35	0,00	2.746.197,08	3.199.775,43

ΑΓΟΡΕΣ	ΠΩΛΗΣΕΙΣ			
	ΕΛΑΣΤΡΟΝ ΑΕΒΕ	ΘΕΡΜΟΚΗΠΙΑ ΘΡΑΚΗΣ ΑΕ	ΜΕΤΑΛΛΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΒΟΡΕΙΟΥ ΕΛΛΑΔΟΣ ΑΕ	ΣΥΝΟΛΟ
ΕΛΑΣΤΡΟΝ ΑΕΒΕ	0,00	0,00	1.304.490,32	1.304.490,32
ΘΕΡΜΟΚΗΠΙΑ ΘΡΑΚΗΣ ΑΕ	5.021,71	0,00	0,00	5.021,71
ΦΩΤΕΝΕΡΓΕΙΑ ΑΕ	52.040,41	0,00	0,00	52.040,41
ΦΩΤΟΑΝΑΠΤΥΞΗ ΑΕ	116.482,09	0,00	0,00	116.482,09
ΦΩΤΟΔΙΟΔΟΣ ΑΕ	102.160,41	0,00	0,00	102.160,41
ΦΩΤΟΚΥΨΕΛΗ ΑΕ	35.157,09	0,00	0,00	35.157,09
ΗΛΙΟΣΚΟΠΙΟ ΑΕ	48.423,75	0,00	0,00	48.423,75
ΦΩΤΟΪΣΧΥΣ Μ.ΕΠΕ	13.687,50	0,00	0,00	13.687,50
ΜΕΤΑΛΛΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΒΟΡΕΙΟΥ ΕΛΛΑΔΟΣ ΑΕ	32.133,36	0,00	0,00	32.133,36
ΣΥΝΟΛΟ	405.106,32	0,00	1.304.490,32	1.709.596,64

(β) Ενδοεταιρικές απαιτήσεις / υποχρεώσεις την 31.12.2018 και 31.12.2017 αντίστοιχα:

ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ	ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ			
	ΕΛΑΣΤΡΟΝ ΑΕΒΕ	ΜΕΤΑΛΛΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΒΟΡΕΙΟΥ ΕΛΛΑΔΟΣ ΑΕ	ΕΤΑΙΡΙΕΣ ΦΩΤΟΒΟΛ ΤΑΪΚΩΝ ΣΤΑΘΜΩΝ	ΣΥΝΟΛΟ
ΕΛΑΣΤΡΟΝ ΑΕΒΕ	0,00	50.460,61	0,00	50.460,61
ΘΕΡΜΟΚΗΠΙΑ ΘΡΑΚΗΣ ΑΕ	350.000,00	0,00	0,00	350.000,00
ΦΩΤΕΝΕΡΓΕΙΑ ΑΕ	167.145,12	0,00	0,00	167.145,12
ΦΩΤΟΑΝΑΠΤΥΞΗ ΑΕ	465.181,18	0,00	0,00	465.181,18
ΦΩΤΟΔΙΟΔΟΣ ΑΕ	412.081,86	0,00	0,00	412.081,86
ΦΩΤΟΚΥΨΕΛΗ ΑΕ	80.951,64	0,00	0,00	80.951,64
ΗΛΙΟΣΚΟΠΙΟ ΑΕ	155.921,43	0,00	0,00	155.921,43
ΦΩΤΟΪΣΧΥΣ Μ.ΕΠΕ	476.406,04	0,00	0,00	476.406,04
ΜΕΤΑΛΛΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΒΟΡΕΙΟΥ ΕΛΛΑΔΟΣ ΑΕ	4.436.090,32	0,00	0,00	4.436.090,32
BALKAN IRON GROUP SRL	167.370,00	0,00	0,00	167.370,00
KALPINIS SIMOS BULGARIA EOOD	805.000,00	0,00	0,00	805.000,00
ΣΥΝΟΛΟ	7.516.147,59	50.460,61	0,00	7.566.608,20

ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ	ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ			
	ΕΛΑΣΤΡΟΝ ΑΕΒΕ	ΜΕΤΑΛΛΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΒΟΡΕΙΟΥ ΕΛΛΑΔΟΣ ΑΕ	ΕΤΑΙΡΙΕΣ ΦΩΤΟΒΟΛΤ ΑΪΚΩΝ ΣΤΑΘΜΩΝ	ΣΥΝΟΛΟ
ΕΛΑΣΤΡΟΝ ΑΕΒΕ	0,00	1.166,00	61.568,86	62.734,86
ΘΕΡΜΟΚΗΠΙΑ ΘΡΑΚΗΣ ΑΕ	1.609.102,01	0,00	0,00	1.609.102,01
ΦΩΤΕΝΕΡΓΕΙΑ ΑΕ	204.500,00	0,00	0,00	204.500,00
ΦΩΤΟΑΝΑΠΤΥΞΗ ΑΕ	495.304,06	0,00	0,00	495.304,06
ΦΩΤΟΔΙΟΔΟΣ ΑΕ	444.500,00	0,00	0,00	444.500,00
ΦΩΤΟΚΥΨΕΛΗ ΑΕ	104.500,00	0,00	0,00	104.500,00
ΗΛΙΟΣΚΟΠΙΟ ΑΕ	184.500,00	0,00	0,00	184.500,00
ΦΩΤΟΪΣΧΥΣ Μ.ΕΠΕ	597.390,04	0,00	0,00	597.390,04
ΜΕΤΑΛΛΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΒΟΡΕΙΟΥ ΕΛΛΑΔΟΣ ΑΕ	2.025.277,77	0,00	0,00	2.025.277,77
BALKAN IRON GROUP SRL	155.700,00	0,00	0,00	155.700,00
KALPINIS SIMOS BULGARIA EOOD	780.000,00	0,00	0,00	780.000,00
ΣΥΝΟΛΟ	6.600.773,88	1.166,00	61.568,86	6.663.508,74

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΙΑ	
	1.1-31.12		1.1-31.12	
	2018	2017	2018	2017
θ) Συναλλαγές και αμοιβές διευθυντικών στελεχών				
Συναλλαγές και αμοιβές μελών Διοικητικού Συμβουλίου	639.685,56	606.962,24	639.685,56	606.962,24
Συναλλαγές και αμοιβές διευθυντικών στελεχών	95.200,00	150.189,75	95.200,00	84.000,00
Συναλλαγές και αμοιβές λοιπών συνδεδεμένων προσώπων	51.205,09	55.672,50	51.205,09	55.672,50
Απαιτήσεις από διευθυντικά στελέχη και μέλη της διοίκησης	0,00	0,00	0,00	0,00
Υποχρεώσεις προς τα διευθυντικά στελέχη και μέλη της διοίκησης	0,00	0,00	0,00	0,00

Διευθυντικά στελέχη σύμφωνα με το ΔΛΠ 24 είναι τα άτομα εκείνα που έχουν την εξουσία και την ευθύνη για τον σχεδιασμό, τη διοίκηση και τον έλεγχο των δραστηριοτήτων της οικονομικής οντότητας, άμεσα ή έμμεσα και περιλαμβάνουν όλα τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου (εκτελεστικά και μη) της οικονομικής οντότητας, όπως επίσης και άλλα διευθυντικά στελέχη σύμφωνα με τον ανωτέρω ορισμό.

23. Ενδεχόμενες Υποχρεώσεις – Απαιτήσεις

Λειτουργικές Μισθώσεις

Ο Όμιλος και η Εταιρία έχουν συνάψει συμβάσεις λειτουργικής μίσθωσης. Τα μελλοντικά πληρωτέα συνολικά μισθώματα για λοιπό εξοπλισμό έχουν ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΙΑ	
	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017
Μέχρι 1 έτος	174.740,57	195.992,08	131.540,57	152.792,08
Από 1-5 έτη	301.349,37	398.118,09	128.549,37	225.318,09
Μετά από 5 έτη	378.000,00	421.200,00	0,00	0,00
Σύνολο	854.089,94	1.015.310,17	260.089,94	378.110,17

Εγγυήσεις

Ο Όμιλος και η Εταιρία έχουν ενδεχόμενες υποχρεώσεις και απαιτήσεις σε σχέση με τράπεζες, προμηθευτές, λοιπές εγγυήσεις και άλλα θέματα που προκύπτουν στα πλαίσια της συνήθους δραστηριότητάς τους, ως εξής:

	31.12.2018	
	ΟΜΙΛΟΣ	ΕΤΑΙΡΙΑ
Εγγυήσεις για εξασφάλιση υποχρεώσεων σε προμηθευτές	4.345.987,17	4.339.669,17
Εγγυήσεις για εξασφάλιση απαιτήσεων από πελάτες	3.151.770,00	3.151.770,00
Λοιπές εγγυήσεις	4.646.603,00	3.932.874,59
Σύνολο	12.144.360,17	11.424.313,76

Ανέλεγκτες φορολογικά χρήσεις

Κατ' εφαρμογή σχετικών φορολογικών διατάξεων: α) της παρ. 1 του άρθρου 84 του ν. 2238/1994 (ανέλεγκτες υποθέσεις φορολογίας εισοδήματος), β) της παρ. 1 του άρθρου 57 του ν. 2859/2000 (ανέλεγκτες υποθέσεις Φ.Π.Α. και γ) της παρ. 5 του άρθρου 9 του ν. 2523/1997 (επιβολή προστίμων για υποθέσεις φορολογίας εισοδήματος), το δικαίωμα του Δημοσίου για την επιβολή του φόρου για τις χρήσεις μέχρι και το 2011 έχει παραγραφεί μέχρι την 31/12/2017, με την επιφύλαξη ειδικών ή εξαιρετικών διατάξεων που τυχόν προβλέπουν μεγαλύτερη προθεσμία παραγραφής και υπό τις προϋποθέσεις που αυτές ορίζουν.

Πέραν αυτών, κατά πάγια νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας και των διοικητικών δικαστηρίων, ελλείψει υφισταμένης στον Κώδικα Νόμων περί Τελών Χαρτοσήμου διατάξεως περί παραγραφής, η σχετική αξίωση του Δημοσίου για την επιβολή τελών χαρτοσήμου υπόκειται στην κατά το άρθρο 249 του Αστικού Κώδικα εικοσαετή παραγραφή.

Για τις χρήσεις 2012 έως και 2017 η ΕΛΑΣΤΡΟΝ Α.Ε.Β.Ε., η ΜΕΤΑΛ-ΠΡΟ Α.Ε. και η απορροφηθείσα εταιρεία CORUS ΚΑΛΠΙΝΗΣ-ΣΙΜΟΣ Α.Β.Ε.Ε.(έως 2016) έχουν υπαχθεί στο φορολογικό έλεγχο των Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών, σύμφωνα με το καθεστώς που προβλεπόταν από τις διατάξεις της παρ. 5 του άρθρου 82 του Ν 2238/1994 (χρήσεις 2012 και 2013) και από τις διατάξεις του άρθρου 65Α του Ν. 4174/2013 (χρήσεις 2014 έως 2017) όπως ισχύει και εκδόθηκαν Εκθέσεις Φορολογικής Συμμόρφωσης. Από το 2014 και οι λοιπές εταιρείες του Ομίλου έχουν υπαχθεί στο φορολογικό έλεγχο των Ορκωτών ελεγκτών Λογιστών όπως προβλέπεται από τις διατάξεις του άρθρου 65Α του Ν. 4174/2013, όπως τροποποιήθηκαν με το άρθρο 56 του Ν. 4410/2016. Για τις εταιρείες και τις χρήσεις οι οποίες δεν υπήχθησαν στον φορολογικό έλεγχο των Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών και παραμένουν φορολογικά ανέλεγκτες, από τις αρμόδιες φορολογικές αρχές, η εκτίμησή μας είναι ότι οι φόροι που ενδεχομένως προκύψουν δεν θα ασκήσουν ουσιώδη επίδραση στις οικονομικές καταστάσεις και δεν συντρέχει λόγος διενέργειας πρόβλεψης.

Για τη χρήση 2018 η ΕΛΑΣΤΡΟΝ Α.Ε.Β.Ε. και οι λοιπές εταιρείες του Ομίλου έχουν υπαχθεί στο φορολογικό έλεγχο των Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών, όπως προβλέπεται από τις διατάξεις του άρθρου 65α Ν. 4174/2013. Ο έλεγχος αυτός βρίσκεται σε εξέλιξη και τα σχετικά φορολογικά πιστοποιητικά προβλέπεται να χορηγηθούν μετά τη δημοσίευση των οικονομικών καταστάσεων χρήσης 2018. Αν μέχρι την ολοκλήρωση του φορολογικού ελέγχου προκύψουν πρόσθετες φορολογικές υποχρεώσεις εκτιμούμε ότι δεν θα έχουν ουσιώδη επίδραση στις οικονομικές καταστάσεις της εταιρείας και του Ομίλου.

Δικαστικές Υποθέσεις

Δεν υπάρχουν επίδικες ή υπό διαιτησία διαφορές καθώς και αποφάσεις δικαστικών ή διαιτητικών οργάνων που ενδέχεται να έχουν σημαντική επίπτωση στην οικονομική κατάσταση ή λειτουργία της Εταιρίας και του Ομίλου.

24. Μερίσματα

Με βάση την ελληνική εμπορική νομοθεσία, οι εταιρείες υποχρεούνται να διανέμουν στους μετόχους τουλάχιστον το 35% των κερδών που απομένουν μετά την αφαίρεση των φόρων και την κράτηση του τακτικού αποθεματικού. Η Τακτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων της εταιρίας της 21.06.2018 αποφάσισε την μη διανομή μερίσματος για την χρήση 2017.

25. Στοιχεία για το προσωπικό

(α) Αριθμός προσωπικού

Ο αριθμός των εργαζομένων του Ομίλου και της Εταιρίας εμφανίζεται στον παρακάτω πίνακα:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΙΑ	
	01.01-31.12		01.01-31.12	
	2018	2017	2018	2017
Μισθωτοί	124	81	110	69
Ημερομίσθιοι	137	159	70	94
Σύνολο προσωπικού	261	240	180	163

(β) Αμοιβές προσωπικού

Ο αμοιβές των εργαζομένων του Ομίλου και της Εταιρίας έχουν ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΙΑ	
	01.01-31.12		01.01-31.12	
	2018	2017	2018	2017
Αποδοχές εργαζομένων	3.510.192,98	3.172.897,50	3.489.013,67	3.160.928,93
Εργοδοτικές εισφορές	928.221,12	858.701,54	922.382,74	852.848,32
Λοιπές παροχές	243.320,64	45.876,85	243.320,64	45.876,85
Σύνολο	4.681.734,74	4.077.475,89	4.654.717,05	4.059.654,10

26. Κρατικές Επιχορηγήσεις

	31.12.2018		31.12.2017	
	ΟΜΙΛΟΣ	ΕΤΑΙΡΙΑ	ΟΜΙΛΟΣ	ΕΤΑΙΡΙΑ
Επιχορηγήσεις επί ολοκληρωθεισών επενδύσεων	7.974.197,57	5.088.693,53	8.341.943,05	5.456.439,01
Επιχορηγήσεις στα έσοδα χρήσης 2018 / 2017	(949.793,87)	(155.579,38)	(289.303,57)	(238.486,95)
Επιχορηγήσεις στα έσοδα προηγούμενων χρήσεων	(3.063.848,63)	(1.997.445,20)	(2.774.545,06)	(1.758.958,25)
Υπόλοιπο στα έσοδα επόμενων χρήσεων	3.960.555,07	2.935.668,95	5.278.094,42	3.458.993,81
Ληφθείσα Προκαταβολή	7.607.885,36	4.722.381,32	7.829.105,95	4.943.601,91
Απαίτηση Επιχορήγησης	366.312,21	366.312,21	512.837,10	512.837,10

Με την αριθμ. 70161/28-06-2018 Απόφαση του Αναπληρωτή Υπουργού Οικονομίας και Ανάπτυξης εγκρίθηκε η ολοκλήρωση του επιχειρηματικού σχεδίου της ΕΛΑΣΤΡΟΝ ΑΕΒΕ το οποίο είχε υπαχθεί με την αριθμ. 16985/ΔΒΕ 2029/22-12-2006/ν.3299/2004 (ΦΕΚ 421/Β'/27-03-2007) απόφαση υπαγωγής, όπως ισχύει, στο πλαίσιο του ν.3299/2007 (Άρθρο 3, παράγραφος 1, περίπτωση ε, υποπερίπτωση χί).

Το ποσό της επένδυσης ανήλθε σε 12,8 εκ. ευρώ και η αναλογούσα επιχορήγηση σε 4,5 εκ. ευρώ η οποία έχει ήδη εισπραχθεί.

Τον Ιούνιο του 2013 η μητρική εταιρία υπέβαλλε στο Υπουργείο Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας, νέο επιχορηγούμενο επενδυτικό πρόγραμμα του Ν.3908/2011, για τον εκσυγχρονισμό του μηχανολογικού και κτιριακού εξοπλισμού συνολικού ύψους € 3,4 εκ. Το ποσοστό επιχορήγησης της επένδυσης ανέρχεται σε 15%. Τον Μάιο του 2014 εγκρίθηκε η υπαγωγή του εν λόγω επενδυτικού σχεδίου της εταιρίας στην κατηγορία Γενικής Επιχειρηματικότητας των Γενικών Επιχειρηματικών Σχεδίων του άρθρου 6 του Ν. 3908/2011. Τον Νοέμβριο του 2017 η εταιρία υπέβαλλε αίτημα ελέγχου της ολοκλήρωσης και πιστοποίησης έναρξης της παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης, ενώ τον Φεβρουάριο του 2018 εισέπραξε ποσό 146,5 χιλ. ευρώ το οποίο αντιστοιχεί στα 2/7 της αναλογούσας επιχορήγησης. Εντός της χρήσης του 2019 ολοκληρώθηκε ο έλεγχος πιστοποίησης της ολοκλήρωσης του οικονομικού και φυσικού αντικειμένου της επένδυσης και αναμένονται οι σχετικές Ανακοινώσεις.

Η επιχορήγηση του κόστους επένδυσης υπόκειται σε περιορισμούς και προϋποθέσεις για τις οποίες υπάρχει εύλογη βεβαιότητα ότι θα εφαρμοστούν στο σύνολο τους. Για το λόγο αυτό η Εταιρία και ο Όμιλος λογιστικοποιούν απαιτήσεις επιχορηγήσεων έναντι ολοκληρωθεισών επενδύσεων. Οι κρατικές επιχορηγήσεις που αφορούν δαπάνες αναβάλλονται και καταχωρούνται στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων όταν καταχωρείται και η επιχορηγούμενη δαπάνη έτσι ώστε να υπάρχει αντιστοίχιση των εσόδων με τη δαπάνη.

27. Υποχρεώσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης

Η ΕΛΑΣΤΡΟΝ Α.Ε.Β.Ε. έχει συνάψει συμβάσεις μακροχρόνιας μίσθωσης τριών μηχανημάτων παραγωγής, χαλυβουργικών προϊόντων, με δικαίωμα επαναγοράς και επειδή πληρούνται τα κριτήρια του ΔΛΠ 17, αναγνωρίστηκαν ως χρηματοδοτικές μισθώσεις. Οι εν λόγω μηχανές περιλαμβάνονται στα πάγια περιουσιακά στοιχεία των χρηματοοικονομικών καταστάσεων της εταιρίας. Η συνολική υποχρέωση όπως απορρέει από τις σχετικές συμβάσεις ανέρχεται σε € 1.587,93 χιλ. εκ. των οποίων ποσό € 1.016,10 χιλ. εμφανίζεται στις μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις και το υπόλοιπο στις βραχυπρόθεσμες. Η χρονική κατανομή των υποχρεώσεων χρηματοδοτικής μίσθωσης στις 31.12.2018 και 31.12.2017 για την εταιρία και τον όμιλο έχει ως εξής:

Χρήση 2018			
Ποσά σε €	Υποχρεώσεις χρημ/κής μίσθωσης	Μείον: Μελλοντικές χρημ/κές χρεώσεις χρηματοδοτικών μισθώσεων	Σύνολο
Εντός του επομένου έτους	632.659,76	-60.832,27	571.827,49
Από 2ο έως και το 5ο έτος	1.058.425,13	-42.325,80	1.016.099,33
Μετά το 5ο έτος	0,00	0,00	0,00
Σύνολο	1.691.084,89	-103.158,07	1.587.926,82

Χρήση 2017			
Ποσά σε €	Υποχρεώσεις χρημ/κής μίσθωσης	Μείον: Μελλοντικές χρημ/κές χρεώσεις χρηματοδοτικών μισθώσεων	Σύνολο
Εντός του επομένου έτους	369.293,41	-46.317,77	322.975,64
Από 2ο έως και το 5ο έτος	903.133,50	-49.995,53	853.137,97
Μετά το 5ο έτος	0,00	0,00	0,00
Σύνολο	1.272.426,91	-96.313,30	1.176.113,61

Η εταιρία στην χρήση 2018 κατέβαλε για αποπληρωμή κεφαλαίου χρηματοδοτικών μισθώσεων € 759.718,53 και στη χρήση 2017 € 478.682,15.

28. Συναλλαγματικές ισοτιμίες

Οι ισοτιμίες που χρησιμοποιήθηκαν για την μετατροπή των οικονομικών καταστάσεων της εταιρίας «BALKAN IRON GROUP SRL», από ξένο νόμισμα σε € είναι οι εξής:

31.12.2018

1 € = 4,6540 RON (Ισοτιμία χρησιμοποιούμενη στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης)

1 € = 4,6635 RON (Ισοτιμία χρησιμοποιούμενη στην Κατάσταση Συνολικών Εσόδων)

31.12.2017

1 € = 4,5688 RON (Ισοτιμία χρησιμοποιούμενη στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης)

1 € = 4,6585 RON (Ισοτιμία χρησιμοποιούμενη στην Κατάσταση Συνολικών Εσόδων)

29. Διαδικτυακός τόπος ανάρτησης των Οικονομικών Εκθέσεων

Η Ετήσια Οικονομική Έκθεση του Ομίλου ΕΛΑΣΤΡΟΝ και των θυγατρικών της, συμπεριλαμβανομένης της Έκθεσης Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου ως αναπόσπαστο τμήμα αυτής, καθώς και η Έκθεση Ελέγχου του Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή για την χρήση που έληξε την 31.12.2018, αναρτώνται στην ιστοσελίδα της εταιρίας στο διαδίκτυο <http://www.elastron.gr>

30. Γεγονότα μετά την ημερομηνία σύνταξης των Οικονομικών Καταστάσεων

Εντός του 1^{ου} τριμήνου του 2019 πραγματοποιήθηκε αύξηση μετοχικού κεφαλαίου της θυγατρικής εταιρίας ΜΕΤΑΛ-ΠΡΟ Α.Ε. κατά 4.350 χιλ. € καθώς και της κοινοπραξίας Θερμοκήπια Θράκης Α.Ε. κατά 350 χιλ. €. Δεν υπάρχουν άλλα γεγονότα μεταγενέστερα της 31.12.2018 που να επηρεάζουν σημαντικά την οικονομική κατάσταση και τα αποτελέσματα της εταιρίας και του ομίλου.

Ασπρόπυργος, 9 Απριλίου 2019

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ Δ.Σ.

Ο ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ Δ/ΝΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ

Ο ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΣΙΜΟΣ
Α.Δ.Τ. ΑΕ 063856

ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ ΚΟΥΤΣΟΘΑΝΑΣΗΣ
Α.Δ.Τ. ΑΒ 669589

ΒΑΣΙΛΗΣ ΜΑΝΕΣΗΣ Α.Δ.Τ.
Α.Δ.Τ. ΑΕ 008927
ΑΡ. ΑΔΕΙΑΣ 0072242